

2024.

PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA

Identifikacija, analiza, vrednovanje i obrada rizika od
velikih nesreća za područje Općine Tovarnik

OPĆINA TOVARNIK

Vukovarsko srijemska županija

SADRŽAJ:

1. UVOD	6
2. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE	7
2.1. Geografski položaj	7
2.2. Stanovništvo.....	7
2.2.1. Broj stanovnika	7
2.2.2. Gustoća naseljenosti	8
2.2.3. Razmještaj stanovništva	8
2.2.4. Spolno-dobna raspodjela stanovništva.....	10
2.2.5. Broj osoba s invaliditetom na području Općine	10
2.3. Prometna povezanost	10
2.4. Društveno politički pokazatelji.....	12
2.4.1. Sjedišta upravnih tijela JLS.....	12
2.4.2. Zdravstvene ustanove	12
2.4.3. Odgojno – obrazovne ustanove	13
2.4.4. Broj kućanstava, broj članova obitelji po kućanstvu.....	13
2.4.5. Broj, vrsta (namjena) građevina.....	13
2.5. Ekonomsko – gospodarski pokazatelji.....	14
2.5.1. Broj zaposlenih i mesta zaposlenja.....	14
2.5.2. Proračun JLS	14
2.5.3. Gospodarske grane	14
2.5.4. Velike gospodarske tvrtke	16
2.5.5. Infrastruktura i građevine od javnog značaja - objekti, mreže i sustavi kritične infrastrukture.....	17
2.6. Prirodno - kulturni pokazatelji	19
2.6.1. Zaštićena područja.....	19
2.6.2. Kulturno - povijesna baština	19
2.7. Povijesni pokazatelji (prikašnji događaji, štete uslijed prijašnjih događaja, uvedene mjere).....	20
2.8. Pokazatelji operativne sposobnosti	20
2.8.1. Popis operativnih snaga	20
2.8.2. Analiza operativne sposobnosti snaga prema rizicima	22
3. IDENTIFIKACIJA PRIJETNIJ I RIZIKA.....	23
3.1. Jednostavne prioritetne prijetnje koje će se analizirati u procjeni rizika	24
3.1.1. Odabir jednostavnih prioritetnih prijetnji.....	25
3.1.2. Utvrđivanje operativne radne skupine za razradu rizika prioritetnih prijetnji.....	25
3.1.3. Karte prijetnji.....	25
4. KRITERIJI ZA PROCJENU UTJECAJA PRIJETNIJ NA KATEGORIJU DRUŠTVENIH VRIJEDNOSTI	26
4.1. Život i zdravlje ljudi	26
4.2. Gospodarstvo	26
4.3. Društvena stabilnost i politika	26
5. VJEROJATNOST	27
6. OPIS SCENARIJA	28
6.1. Poplave izazvane izljevanjem vodenih tijela	28
6.1.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu	28
6.1.2. Kontekst	28
6.1.2.1. Ugroženo područje	28
6.1.2.2. Stanovništvo	31
6.1.2.3. Klimatološki, hidrografski i geografski uvjeti	31
6.1.2.4. Ekonomski uvjeti	33
6.1.3. Uzrok	34
6.1.3.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći	34
6.1.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	35
6.1.4. Opis događaja	35
6.1.5. Matrice rizika	35
6.1.5.1. Vjerojatnost događaja	35
6.1.5.2. Posljedice	35
6.1.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	35
6.1.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo	36

*Procjena rizika od velikih nesreća
Općina Tovarnik*

6.1.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	36
6.1.5.3. Poplava, zbirna ocjena posljedica.....	38
6.1.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	38
6.1.6. Utvrđivanje rizika preko matrice rizika	39
6.1.7. Karta prijetnje.....	41
6.2. Pojava toplinskog vala.....	42
6.2.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	42
6.2.2. Kontekst	47
6.2.2.1. Ugroženo područje.....	48
6.2.2.2. Stanovništvo	48
6.2.2.3. Klimatološki i geografski uvjeti.....	49
6.2.3. Uzrok.....	42
6.2.3.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći	42
6.2.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	43
6.2.4. Opis događaja.....	43
6.2.5. Matrice rizika.....	43
6.2.5.1. Vjerovatnosi događaja	43
6.2.5.2. Posljedice.....	43
6.2.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	43
6.2.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	44
6.2.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	45
6.2.5.3. Toplinski val, zbirna ocjena posljedica	46
6.2.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	47
6.2.6. Utvrđivanje rizika preko matrice rizika	47
6.2.7. Karta prijetnje.....	52
6.3. Suša	53
6.3.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	53
6.3.2. Kontekst	53
6.3.2.1. Ugroženo područje.....	54
6.3.2.2. Klimatološki i geografski uvjeti.....	54
6.3.2.3. Ekonomski uvjeti	54
6.3.3. Uzrok.....	55
6.3.3.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći	55
6.3.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreći	55
6.3.4. Opis događaja.....	56
6.3.5. Matrice rizika	56
6.3.5.1. Vjerovatnosi događaja	56
6.3.5.2. Posljedice.....	56
6.3.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	56
6.3.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	57
6.3.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	57
6.3.5.3. Suša, zbirna ocjena posljedica.....	58
6.3.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	59
6.3.6. Suša, utvrđivanje rizika preko matrice rizika.....	59
6.3.7. Karta prijetnje.....	61
6.4. Olujni vjetar s tučom	62
6.4.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	62
6.4.2. Kontekst	62
6.4.2.1. Ugroženo područje.....	64
6.4.2.2. Klimatološki, geografski i ekonomski uvjeti	64
6.4.3. Uzrok.....	67
6.4.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći.....	67
6.4.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	67
6.4.4. Opis događaja.....	67
6.4.5. Matrice rizika	68
6.4.5.1. Vjerovatnost događaja	68
6.4.5.2. Posljedice.....	68
6.4.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	68

6.4.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	69
6.4.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	69
6.4.5.3. Olujno nevrijeme s tučom, zbirna ocjena posljedica	71
6.4.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	71
6.4.6. Olujno nevrijeme s tučom, prikaz na matricama rizika.....	72
6.4.7. Karta prijetnje	74
6.5. Epidemije i pandemije	75
6.5.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	75
6.5.2. Kontekst	75
6.5.2.1. Ugroženo područje.....	76
6.5.2.2. Ugroženo stanovništvo, ekonomski i politički uvjeti.....	77
6.5.3. Uzrok.....	78
6.5.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći.....	78
6.5.4. Opis događaja.....	79
6.5.5. Matrice rizika	79
6.5.5.1. Vjerojatnost događaja	79
6.5.5.2. Posljedice.....	79
6.5.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	79
6.5.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	80
6.5.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	80
6.5.5.3. Epidemije i pandemije, zbirna ocjena posljedica	82
6.5.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	82
6.5.5.5. Epidemije i pandemije, prikaz na matrici rizika	82
6.5.6. Karta prijetnje.....	85
6.6. Tehničko tehnološke nesreće – industrijske nesreće	86
6.6.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	86
6.6.2. Kontekst	86
6.6.2.1. Ugroženo područje.....	88
6.6.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti	89
6.6.3. Uzrok.....	89
6.6.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći.....	89
6.6.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	89
6.6.4. Opis događaja.....	90
6.6.4.1. Podaci, izvori i metode izračuna.....	90
6.6.5. Matrice rizika	90
6.6.5.1. Vjerojatnost događaja	90
6.6.5.2. Posljedice.....	90
6.6.5.2.1. Posljedice na gospodarstvo.....	91
6.6.5.2.2. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	91
6.6.5.3. Industrijske nesreće, zbirna ocjena posljedica	93
6.6.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	93
6.6.6. Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, prikaz na matricama rizika	94
6.6.7. Karta prijetnje	96
6.7. Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu.....	97
6.7.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	97
6.7.2. Kontekst	97
6.7.2.1. Ugroženo područje.....	99
6.7.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti	100
6.7.3. Uzrok.....	100
6.7.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći.....	101
6.7.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	101
6.7.4. Opis događaja.....	101
6.7.5. Matrice rizika	101
6.7.5.1. Vjerojatnosti događaja	101
6.7.5.2. Posljedice.....	102
6.7.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	102
6.7.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	103
6.7.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	103

6.7.5.3. Podaci, izvori i metode izračuna.....	105
6.7.6. Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, prikaz na matricama rizika	106
6.7.7. Karta prijetnje.....	108
6.8. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu.....	109
6.8.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu.....	109
6.8.2. Kontekst	109
6.8.2.1. Ugroženo područje.....	110
6.8.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti	111
6.8.3. Uzrok.....	111
6.8.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći.....	111
6.8.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću	112
6.8.4. Opis događaja.....	112
6.8.5. Matrice rizika	112
6.8.5.1. Vjerojatnosti događaja	112
6.8.5.2. Posljedice.....	112
6.8.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi	112
6.8.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo.....	113
6.8.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku	113
6.8.5.3. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, zbirna ocjena posljedica	115
6.8.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna.....	115
6.8.5.5. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, prikaz na matricama rizika	116
6.8.6. Karta prijetnje.....	118
7. MATRICA RIZIKA SA USPOREĐENIM RIZICIMA.....	119
8. ANALIZA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE	120
8.1. Područje preventive.....	120
8.1.1. Strategija, normativno uređenje i planovi	120
8.1.2. Sustav javnog upozoravanja	121
8.1.3. Stanje svijesti o prioritetnim rizicima	122
8.1.4. Prostorno planiranje i legalizacija građevina	123
8.1.5. Ocjena fiskalne situacije i njene perspektive	124
8.1.6. Ocjena Stanje baze podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja	125
8.1.7. Zbirna ocjena spremnosti samouprave u području preventive	126
8.2. Područje reagiranja.....	126
8.2.1. Spremnost odgovornih i upravljačkih tijela jedinica samouprave	126
8.2.2. Spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite	127
8.2.3. Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta	128
8.2.4. Zbirna ocjena spremnosti odgovarajućeg reagiranja jedinice lokalne/područne samouprave na prioritetne rizike velike nesreće	129
8.3. Prikaz spremnosti civilne zaštite	129
8.4. Zaključak o stanju sustava civilne zaštite	129
8.4.1. Za područje preventive.....	129
8.4.2. Za područje reagiranja.....	130
8.4.3. Za područje sustava civilne zaštite jedinice lokalne samouprave u cjelini	131
9. VREDNOVANJE RIZIKA.....	134
10. Obrada rizika.....	136
11. ZAKLJUČAK O RIZICIMA I SMJERU VOĐENJA POLITIKE	138
12. POPIS SUDIONIKA IZRADE PROCJENE RIZIKA ZA POJEDINE RIZIKE.....	140
13. KARTE RIZIKA	142

1. UVOD

Obveza izrade procjene rizika od velikih nesreća regulirana člankom 17. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15., 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22), a izrađuje se sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća koje donose izvršna tijela jedinica područne (regionalne) samouprave.

Procjena rizika za područje Općine Tovarnik (u dalnjem tekstu: Procjena rizika) izrađena je sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća Vukovarsko srijemske županije, Klasa: 810- 03/16-01/07, Ur. broj: 2196/1-01-16-1 od 21. prosinca 2016. godine.

Nakon popunjavanja obrasca za samoprocjenu i dobivenih rezultat utvrđena je obveza izrade Procjene rizika.

Slijedeći rezultat samoprocjene načelnik Općine je donio slijedeće normativne akte:

- ODLUKU o usklađivanju Procjene rizika od velikih nesreća za područje općine Tovarnik.
- ODLUKU o osnivanju Radne skupine za usklađivanje procjene rizika od velikih nesreća za područje općine Tovarnik.
- ODLUKU o imenovanju članova Radne skupine za usklađivanje procjene rizika od velikih nesreća za područje općine Tovarnik.
-

IN konzalting d.o.o. iz Slavonskog Broda, Baranjska 18, određen je kao konzultant iz prve grupe stručnih poslova u području planiranja civilne zaštite, tijekom izrade Procjene rizika.

Kao jedan od izvora podataka koristiti će se postojeća Procjena rizika od velikih nesreća Općine Tovarnik. U izradi procjene rizika koristit će se i svi ostali dostupni i relevantni podaci. Za prijetnje koje se moraju obuhvatiti, a za koje ne postoje relevantni podaci koristiti će se Procjena rizika od katastrofa Republike Hrvatske.

Cilj Procjene rizika je da se uz poznate prioritetne prijetnje izvrši rangiranje s obzirom na vjerojatnost pojave štete i posljedica, odrede njihovi rizici, te da se kroz sustav vrednovanja utvrde smjerovi vođenja politika prema prijetnjama i načinu njihove kontrole.

Procjenom će se utvrditi spremnost sustava civilne zaštite Općine da odgovori na moguće prijetnje velikom nesrećom i da se odredi način preventivnog djelovanja, te reagiranja kako bi se sigurnost lokalnog stanovništva podigla na najveću moguću razinu.

Zakonske odredbe:

1. *Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22).*
2. *Pravilnik o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, NN br. 65/16*
3. *Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u CZ te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja, (NN 66/21).*

2. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PODRUČJA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

2.1. Geografski položaj

Općina Tovarnik prostorno se smjestila u istočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije a u okruženju Općina: Lovas i Tompojevci na sjeveroistoku i sjeverozapadu, Općine Nijemci na zapadu, dok je južna i istočna granica Općine Tovarnik ujedno i dio državne granice prema Srbiji.

Grafički prikaz 1: Položaj općine u prostoru Vukovarsko srijemske županije

Položaj Općine uz istočnu državnu granicu definira i njen geoprometni položaj. U sastavu općine Tovarnik nalaze se 2 naselja: Tovarnik i Ilača.

Općina Tovarnik prostire se na 64,551km², što iznosi 2,64 % ukupne površine Vukovarsko-srijemske županije.

2.2. Stanovništvo

2.2.1. Broj stanovnika

Prema posljednjem popisu stanovništva 2021. godine na području općine Tovarnik živjelo je 2 067 stanovnika.

2.2.2. Gustoća naseljenosti

Prosječna gustoća naseljenosti prostora županije 2021. godine iznosila je 32 stanovnika po 1 km².

2.2.3. Razmještaj stanovništva

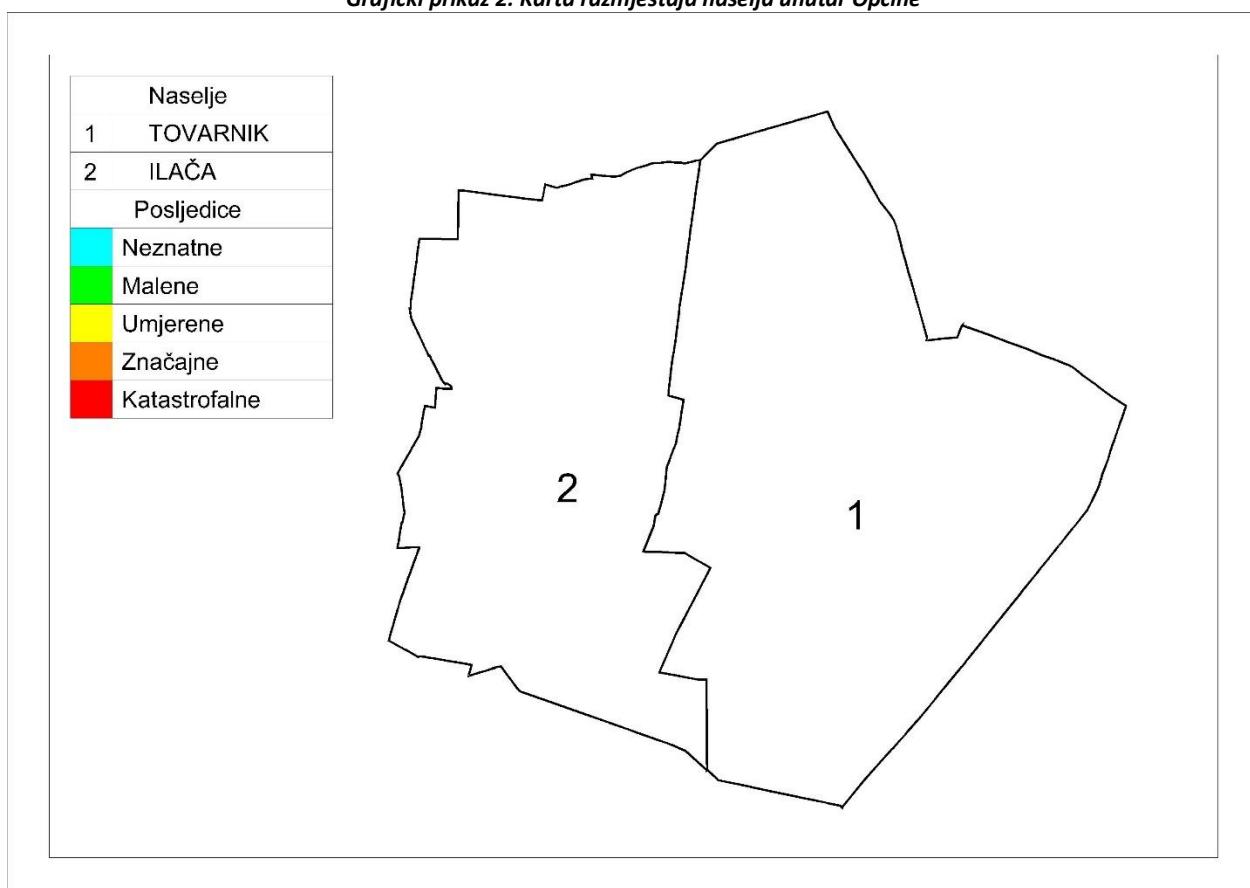
Stanovništvo općine živi u dva naselja.

Tablica 1: Popis naseljenih mesta sa brojem stanovnika

Naselje	Broj stanovnika
TOVARNIK	1.385
ILAČA	682
UKUPNO:	2067

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.

Grafički prikaz 2: Karta razmještaja naselja unutar Općine

OPĆINA

2.2.4. Spolno-dobna raspodjela stanovništva

Tablica 2: Stanovništvo prema dobi i spolu

	Spol	Ukupno	Starost																				
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više	
Općina Tovarnik	sv.	2.067	101	96	98	119	107	111	141	96	109	136	194	215	165	100	71	63	32	5	1		
	m	1.042	52	55	47	64	52	61	58	78	58	56	66	88	112	84	52	25	19	12	2	1	
	ž	1.025	49	41	51	55	55	46	53	63	38	53	70	106	103	81	48	46	44	20	3	-	
Naselja																							
Tovarnik	sv.	1.385	60	58	57	77	72	70	74	85	56	78	102	133	153	114	72	47	48	25	3	1	
	m	699	30	29	30	41	39	40	40	51	35	42	47	58	85	54	37	17	13	9	1	1	
	ž	686	30	29	27	36	33	30	34	34	21	36	55	75	68	60	35	30	35	16	2	-	
Ilaci	sv.	682	41	38	41	42	35	37	37	56	40	31	34	61	62	51	28	24	15	7	2	-	
	m	343	22	26	17	23	13	21	18	27	23	14	19	30	27	30	15	8	6	3	1	-	
	ž	339	19	12	24	19	22	16	19	29	17	17	15	31	35	21	13	16	9	4	1	-	

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.

2.2.5. Broj osoba s invaliditetom na području Općine

Tablica 3: Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom broju stanovništva

JLS	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 10000 stanovnika
Općina Tovarnik	403	0,1	1

Izvor: HZJZ – Izvješće o osobama s invaliditetom rujan 2023.

Tablica 4: Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama

JLS	DOBNE SKUPINE					
	0-19		20-64		65+	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
	27	9	148	74	98	47

2.3. Prometna povezanost

Cestovnu mrežu Općine čine sve tri kategorije javnih cesta.

Tablica 5: Pregled državnih cesta na području Općine

DRŽAVNE CESTE				
Broj	Opis ceste	Duljina u km u općini Tovarnik	Vrsta kolnika (km)	
Ceste			asfalt	tucanik
D 46	Đakovo (D7) – Vinkovci-GP Tovarnik			

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Tablica 6: Pregled županijskih cesta na području Općine

ŽUPANIJSKE CESTE				
Broj	Opis ceste	Vrsta kolnika (km)		
Ceste			asfalt	tucanik
Ž 4173	Sotin-Tovarnik	13,061	-	
Ž 4233	Tovarnik (D46) . Nijemci (D57)	8,720	7,294	

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Tablica 7: Pregled lokalnih cesta na području Općine

LOKALNE CESTE				
Broj	Opis ceste	Vrsta kolnika u km		
Ceste			Asfalt	tucanik
L 46033	Ilača (D46) – željeznički kolodvor	1,255	-	

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Grafički prikaz 3: Pregled razvrstanih javnih cesta na prostoru općine Tovarnik

Izvor: ŽUC Vukovarsko-srijemske županije

Na prostoru općine Tovarnik u sustavu željezničkog prometa postoje dvije željezničke pruge:

- Magistralna glavna željeznička pruga M104 i
- Željeznička pruga I reda

Trasa željezničke pruge I. reda I – R105 Vinkovci (M104) - Drenovci - državna granica ima slijedeće karakteristike:

- kategorizacija željezničke pruge: pruga I. reda (I - 110)
- jednokolosječna pruga
- tehnički elementi pruge:
- najveća dopuštena masa po osovini 22 t
- najveća dopuštena masa po dužnom metru 8 t
- najveća dopuštena brzina 40 km/h

2.4. Društveno politički pokazatelji

2.4.1. Sjedišta upravnih tijela JLS

Sjedište Općine Tovarnik nalazi se u Tovarniku na adresi A.G. Matoša 2, 32249 Tovarnik, gdje je smješten Ured načelnika koji predstavlja izvršno tijelo Općine. U Općini je ustrojen Jedinstveni upravni odjel. Osim načelnika ukupno je uposleno sedam službenika.

Predstavničko tijelo općine je Općinsko vijeće koje se sastoji od 14 vijećnika.

2.4.2. Zdravstvene ustanove

Zdravstvenu zaštitu na području općine Tovarnik ostvaruje se u okviru organizacijske strukture Doma zdravlja Vinkovci, sa ambulantom opće medicine i patronažnom službom.

Tablica 8: Pregled kapaciteta primarne zdravstvene zaštite

Ambulanta primarne zdravstvene zaštite (sjedište)	Broj timova
Tovarnik	1
Ilača	1

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća 2018.

Ljekarnička djelatnost osigurava opskrbu lijekovima stanovništva, zdravstvenih i drugih ustanova, organizacija i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu.

Tablica 9: Pregled kapaciteta ljekarničke djelatnosti

Ljekarne (adresa)
Ljekarna Joukhadar, bana J.Jelačića 29, Tovarnik

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća 2018.

2.4.3. Odgojno – obrazovne ustanove

Na području Općine nalazi se Osnovna škola „A.G. Matoša“ u Tovarniku, Vukovarska 1, te Osnovna škola „Ilača-Banovci“ koja se nalazi na adresi V. Nazora 24, Ilača.

2.4.4. Broj kućanstava, broj članova obitelji po kućanstvu

Prema zadnjem popisu stanovništva u općini Tovarnik živi u 3 813 kućanstava sa prosječno 3 člana.

Tablica 10: Privatna kućanstva prema tipu i broju članova

	Privatna kućanstva												Prosječan broj osoba u kućanstvu
	Ukupno	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
Broj kućanstava	770	204	229	120	103	74	28	6	3	3	-	-	2,68
Broj osoba	2.065	204	458	360	412	370	168	42	24	27	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.

2.4.5. Broj, vrsta (namjena) građevina

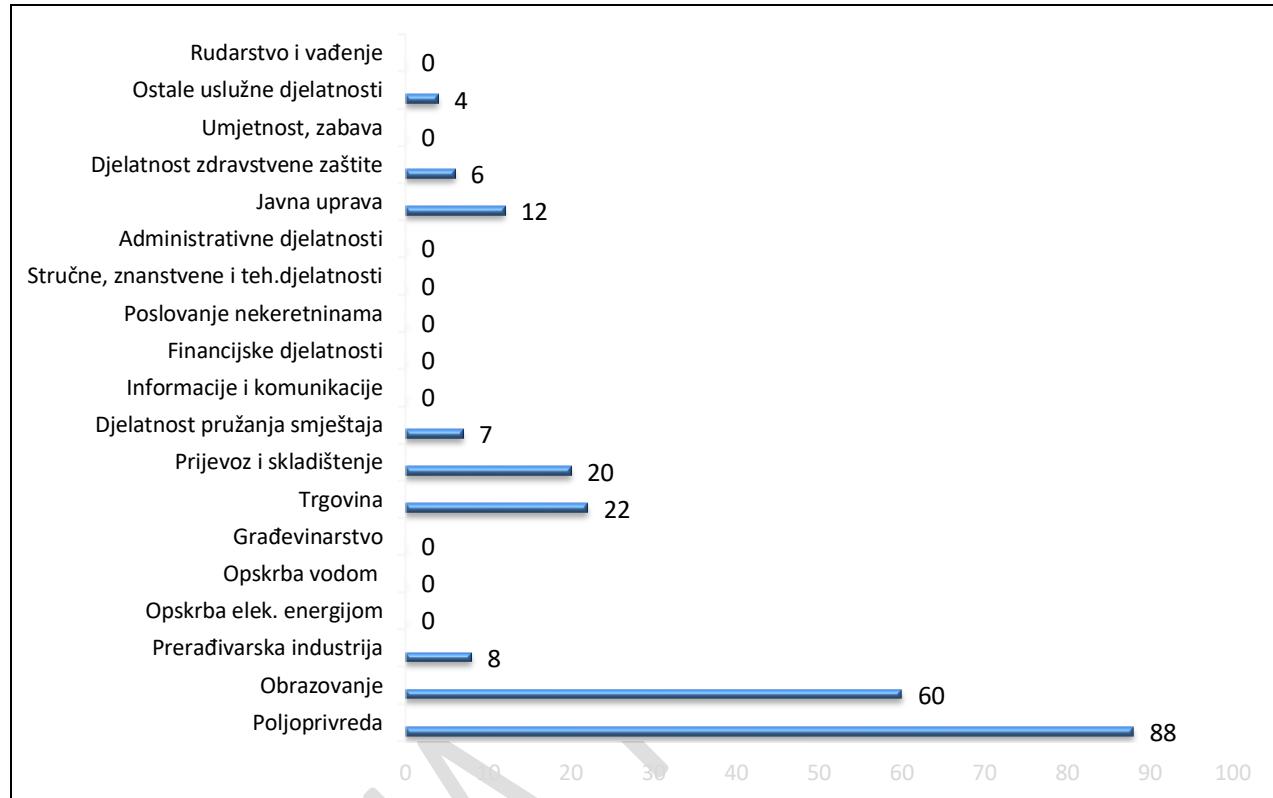
Tablica 11: Stambene jedinice prema broju kućanstava i članova kućanstava.

Ukupno stambene jedinice			Nastanjeni stanovi			Ostale stambene jedinice			Kolektivni stanovi ²⁾		
broj stambenih jedinica	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupan broj	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupan broj	broj kućanstava	broj članova kućanstava	ukupan broj	broj institucionalnih i privatnih kućanstava	broj članova kućanstava
771	771	2.067	770	770	2.065	-	-	-	1	1	2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021.

2.5. Ekonomsko – gospodarski pokazatelji

2.5.1. Broj zaposlenih i mesta zaposlenja

2.5.2. Proračun JLS

Proračun Općine Tovarnik za 2023. iznosio je 2.579.198,46 EUR.

2.5.3. Gospodarske grane

Gospodarski razvoj općine Tovarnik u prošlosti se temeljio uglavnom na poljoprivredi i pratećim djelatnostima, takvo stanje zadržalo se do danas.

Poljoprivredna proizvodnja na području općine Tovarnik bazirana je na ratarstvu i stočarstvu. Veći dio površina Općine su poljoprivredne površine na kojima se uzgaja krmno bilje, žitarice i uljarice.

U ukupnoj površini Općine (6.455 ha) najveći udio imaju poljoprivredne površine koje se prostiru na 5.642 ha, odnosno imaju udio od 87,4% u ukupnim površinama Općine. Kategorija ostalog neplodnog tla zajedno sa vodotocima i kanalima je druga najzastupljenija kategorija u ukupnim površinama Općine sa udjelom od 7,9%, odnosno površinom od 508 ha. Šume i šumsko zemljište sa 305 ha su treća, po zastupljenosti,

kategorija. Šume (šumsko zemljište) i poljoprivredne površine ukupno imaju udio od 92,1% (u ukupnim površinama Općine). Kultura trstici i bare, kao i neke druge kulture, nije zastupljena na prostoru općine Tovarnik.

Na području Općine Tovarnik poljoprivredne površine su zastupljene sa 5.642 ha (87,4%) što je u odnosu na prosjek Županije (61,46%) više za 25,94% iz čega je vidljivo da općina Tovarnik u strukturi raspolaže sa više poljoprivrednih površina od Županijskog prosjeka.

Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 5.538 ha što je udjel od 85,8% u ukupnim površinama Općine i udjel od 98,2% u poljoprivrednim površinama Općine. Na županijskoj razini, udjel obradivih površina u ukupnim poljoprivrednim površinama je oko 97% pa je očito da općina Tovarnik u strukturi poljoprivrednih površina ima malo više obradivih površina od Županije.

Unutar granica Općine, oranice imaju udjel od 83,9%, livade udjel od 0,6%, voćnjaci udjel od 0,8%, vinogradi udjel od 0,6%, pašnjaci imaju udjel od 1,6%, šume imaju udjel od 4,7, a neplodno tlo udjel od 7,9%.

Promatrajući vlasničku strukturu veći dio površina Općine (3.435 ha, odnosno 53,2%) je u državnom vlasništvu.

Šume su treća kultura po zastupljenosti, pašnjaci sa 104 ha, su po zastupljenosti četvrta kultura a voćnjaci sa 49 ha peta.

Prostorno promatrajući, poljoprivredne površine locirane su na cijelom području Općine, a uređene su, gdje je to potrebno, uglavnom, otvorenom kanalskom mrežom i drenažom.

Tablica 12: Poljoprivredno zemljište prema namjeni korištenja

JLPRS	Ukupna Površina	Površina po katastarskim kulturama u ha								
		Oranice	Voćnjaci	Vino-gradi	Livade	Pašnjaci	Trstici	Ukupno Poljoprivredno zemljište	Šume ha	Neplodno
TOVARNIK	6.456	5.389	86	49	26	79	5	5.634	302	520

Izvor: Prostorni plan općine Tovarnik

2.5.4. Velike gospodarske tvrtke

01	AGRO-TOVARNIK d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Vič. Ivana Burika 34, Tovarnik, 32249 OIB: 78629035106 Osnovna djelatnost: A0111 - Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja Veličina subjekta: Srednje
02	MARUKIĆ d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge Vladimira Nazora 96, Ilača, 32249 OIB: 63537976527 Osnovna djelatnost: A0111 - Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja Veličina subjekta: Mikro
03	ČOLAK-PALIJAN d.o.o. za proizvodnju Sajmište 5, Tovarnik, 32249 OIB: 79546111406 Osnovna djelatnost: A0111 - Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i uljanog sjemenja Veličina subjekta: Mikro
04	ENIS d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge Hrvatskih Dragovoljaca 10, Tovarnik, 32249 OIB: 96311195062 Osnovna djelatnost: C1071 - Proizvodnja kruha; proizvodnja svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača Veličina subjekta: Mikro
05	NIKSON GRADNJA j.d.o.o. za gradnju, trgovinu i usluge ULICA KRALJA TOMISLAVA 1, Tovarnik, 32249 OIB: 17877867044 Osnovna djelatnost: F4120 - Gradnja stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
06	ŠIRIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge Ulica Marinka Petrušić 26, Tovarnik, 32249 OIB: 53947414601 Osnovna djelatnost: I5630 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
07	ČOLIĆ d.o.o. za proizvodnju i usluge Ulica bana J. Jelačića 17, Tovarnik, 32249 OIB: 44097061235 Osnovna djelatnost: I5630 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
08	EUROFARMER d.o.o. za poljoprivredu i usluge Ulica bana J. Jelačića 30, Tovarnik, 32249 OIB: 38010019152 Osnovna djelatnost: A0146 - Uzgoj svinja Veličina subjekta: Mikro
09	EUROPATEAM d.o.o. za privremeno zapošljavanje Ulica bana J. Jelačića 9, Tovarnik, 32249 OIB: 74039550812 Osnovna djelatnost: N7820 - Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje Veličina subjekta: Mikro
10	BRANITELJSKA ZADRUGA TOVARNIK ZA DJELATNOSTI U POLJOPRIVREDI Ante Starčević 2, Tovarnik, 32249 OIB: 10288272403 Osnovna djelatnost: A0150 - Mješovita proizvodnja Veličina subjekta: Mikro

	VU-CREATOR j.d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge 11 ④ Ulica Ante Starčević 20, Tovarnik, 32249 OIB: 96055236172 Osnovna djelatnost: C1629 - Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala Veličina subjekta: Mikro
12	Tecto Domus d.o.o. za građenje i usluge ④ S. S. Kranjčevića 6, Tovarnik, 32249 OIB: 14425621777 Osnovna djelatnost: F4391 - Radovi na krovuštu Veličina subjekta: Mikro
13	BRANITELJSKA ZADRUGA BUMBAR ZA PROIZVODNJU MEDA I OSTALIH PČELARSKIH PROIZVODA ④ Sajmište 1, Tovarnik, 32249 OIB: 85125727013 Osnovna djelatnost: A0150 - Mješovita proizvodnja Veličina subjekta: Mikro
14	MIL-AGRO j.d.o.o. za poljoprivrednu, proizvodnju i trgovinu ④ Ulica bana J. Jelačića 39, Tovarnik, 32249 OIB: 95942685837 Osnovna djelatnost: G4621 - Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i stočnom hranom Veličina subjekta: Mikro
15	DRVA 4U društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge ④ Sajmište 2/A, Tovarnik, 32249 OIB: 05510576269 Osnovna djelatnost: C1629 - Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala Veličina subjekta: Mikro
16	EFFECTUS jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge ④ Ulica bana J. Jelačića 58, Tovarnik, 32249 OIB: 26967279673 Osnovna djelatnost: F4120 - Gradnja stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro

Izvor: digitalnakomora.hr

2.5.5. Infrastruktura i građevine od javnog značaja - objekti, mreže i sustavi kritične infrastrukture

Sektor kritične infrastrukture	
Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).	Prijenosna mreža na području Općine sadrži nadzemne dalekovode na naponskim razinama od 400 kV i 110 kV. i to su: <ul style="list-style-type: none">- DV 400 kV Ernestinovo-Sremska Mitrovica 2,- DV 110 kV TS Vukovar-TS Nijemci,- DV 110 kV TS Nijemci-TS Šid (nije u funkciji). Ovi dalekovodi samo prolaze područjem općine Tovarnik i nemaju izravnog utjecaja na elektroopskrbu potrošača na području Općine. Postojeća distribucijska mreža na području Općine sadrži građevine na svim distribucijskim naponskim razinama, dakle 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu. Na 35 kV naponskoj razini elektroenergetska mreža sadrži: <ul style="list-style-type: none">- TS 35/10(20) kV Tovarnik,- DV 35 kV TS 110/35/10(20) kV Nijemci-TS 35/10(20) kV Tovarnik,- DV 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Opatovac,- KB 35 kV TS 35/10(20) kV Tovarnik-TS 35/10(20) kV Illok. Na 10(20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni i kabelski vodovi do svih TS 10/0,4 kV u naseljima i gospodarskih sadržaja izvan naselja. Na području općine Tovarnik postoji eksplotacija ugljikovodika s naftnih polja "Illača", te iz dijela naftnog polja "Đeletovc".

*Procjena rizika od velikih nesreća
Općina Tovarnik*

	<p>Lokalni (distribucijski) plinoopskrbni sustav koncipiran je kao srednjetačni s tlakom plina do 0,4 MPa (4,0 bara). Glavni dovodni plinovod od glavne napojne točke, koja je izvan granica općine Tovarnik, vodi kroz naselje Banovci do oba naselja Općine. Izgrađeni distribucijski sustav Općine sastoji se od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - glavnih distribucijskih plinovoda, - mjesnih plinovodnih mreža. <p>Glavnim distribucijskim plinovodima se povezuju (opskrbljuju) mjesne plinovodne mreže i glavni pravci napajanja kroz naselja. Glavni distribucijski plinovodi izvan građevinskih područja izgrađeni su uz prometnice (u ili uz koridor). Tlak prirodnog plina u ovim plinovodima je 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara) pretlaka.</p> <p>Mjesne plinovodne mreže su izgrađene unutar građevinskih područja u zelenom pojasu ulica u pravilu s obje strane ulice gdje god je to potrebno zbog šrine uličnog profila i postojanje potrošača. Tlak plina u mjesnim plinovodima je također 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara).</p>
Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).	Prikazano u točki 1.3.
Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).	<p>Javnim vodoopskrbnim sustavom pokrivena je cijela Općina (naselja Općine). Sustav postoji za naselja: Tovarnik i Ilača. Pri tome naselje Tovarnik ima lokalni sustav a naselje Ilača je priključeno na međuopćinski vodoopskrbni sustav Ilača-Banovci-Vinkovački Banovci.</p> <p>Lokalni vodoopskrbni sustav Tovarnik baziran je na vodozahvatu podzemnih vodonosnih horizonata s izvorišta "Tovarnik" u sjevernom dijelu naselja Tovarnik. Kapacitet izvorišta (trenutni) je 10 l/s s mogućnošću maksimuma od 12 l/s. Maksimalni kapacitet izvorišta, obzirom na manju potrošnju vode, ne dostiže se, te je time osigurana minimalna rezerva vode.</p>
Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).	<p>Poštanski ured u Tovarniku Poštanski ured u Ilači</p>
Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).	Opća bolnica Vinkovci, Hitna pomoć, Ul. V.Gortana 25, 32100, Vinkovci.
Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)	<p>Nepokretna mreža u Vukovarsko-srijemskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao dva pristupna područja: PP Vukovar i PP Vinkovci.</p> <p>U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem UPS-a ili UPM-a, a na području općine Tovarnik preko mjesnih centrala (LC) a to su : Lipovac, Spačva, Podgrađe, Đeletovcii, Tovarnik, Donje Novo Selo, Vinkovački Banovci i Banovci su priključeni na UPS Ilača u općini Tovarnik.</p>
Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)	Ambulante primarne zdravstvene zaštite u Tovarniku i Ilači.
Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)	Opskrba prehrambenim artiklima obavlja se putem maloprodajnih mjesta u Tovarniku i Ilači
Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radioološki i nuklearni materijali)	<p>BP Ina Tovarnik Agro Tovarnik d.o.o.</p>
Nacionalni spomenici i vrijednosti	Prikazano u točki 2.6.2.

2.6. Prirodno - kulturni pokazatelji

2.6.1. Zaštićena područja

U Općini Tovarnik nema zaštićene prirodne baštine.

2.6.2. Kulturno - povijesna baština

Tablica 13: Registrirana kulturna dobra na području Općine

Naselje	Naziv	Adresa	Vrsta postupka	Broj registra	Klasifikacija	KČ
Ilača	Lokalitet uništenog sela i kosturnica žrtava fašističkog terora u selu Ivanci	selo Ivanci	Zaštićeno kulturno dobro	ROS-0380-1977.	memorijalno obilježje	
Tovarnik	Ambar	Nikole Tesle 10	Preventivno zaštićeno kulturno dobro	P-4293	ostalo	1596
Tovarnik	Crkva sv. Bartola i Mateja	Vlč. Ivana Burika 5A	Zaštićeno kulturno dobro	Z-1170	sakralna građevina	1569
Tovarnik	Inventar parohijske crkve sv. Velikomučenika Georgija	Ul. bana Jelačića	Zaštićeno kulturno dobro	Z-2512	sakralni/religijski predmeti	
Tovarnik	Skupna grobnica palih boraca Jugoslavenske armije	Ul.bana J.Jelačića	Zaštićeno kulturno dobro	R-428-1973	memorijalno obilježje	1563/1, zk.ul.2
Tovarnik	Zgrada bivše vojno-partizanske ambulante na Sremskom frontu	Kolodvorska 34	Zaštićeno kulturno dobro	ROS-0359-1973.	memorijalna građevina	kat. čest. br. 1721, zemljšno-knjižni uložak br. str. 645 (tehničko rješenje)

2.7. Povijesni pokazatelji (prijašnji događaji, štete uslijed prijašnjih događaja, uvedene mjere)

Tablica 14: Pregled proglašenih elementarnih nepogoda (2007.-2023.)

JLS: Općina Tovarnik		Proglašene elementarne nepogode u posljednjih 10 godina			
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete	Ljudske žrtve da/ne, broj	Šteta učinjena na: stambenim objektima, gospodarskim objektima, poljoprivrednim površinama ili negdje drugdje
2010.	Suša	Sva naselja	1.914.489,54 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2011.	Olujno nevrijeme i ledotuča	Sva naselja	1.145.345,84 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2012.	Suša	Sva naselja	19.583.527,08 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2014.	Tuča	Sva naselja	253.636,32 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2014.	Poplava	Sva naselja	189.259,78 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2015.	Suša	Sva naselja	2.028.703,35 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2016.	Tuča	Sva naselja	94.972,93 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2022.	Suša	Sva naselja	4.229.834,27 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2023.	Olujno nevrijeme	Sva naselja	5.828.976,17 EUR	ne	Poljoprivredne kulture, stambeni i gospodarski objekti

Izvor: Općina Tovarnik, siječanj 2024.

2.8. Pokazatelji operativne sposobnosti

2.8.1. Popis operativnih snaga

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno članku 20. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ 82/15. 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), provode sljedeće operativne snage:

- Stožer civilne zaštite,
- operativne snage vatrogastva,
- operativne snage Hrvatskog crvenog križa,
- operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- udruge građana,
- postrojba civilne zaštite,
- povjerenici civilne zaštite,
- koordinatori na lokaciji
- pravne osobe uključene u sustavu civilne zaštite.

Slijedeći odredbe Zakona o sustavu civilne zaštite i pojedinih pravilnika načelnik Općine donio je slijedeće odluke:

*Procjena rizika od velikih nesreća
Općina Tovarnik*

Odluku o osnivanju i imenovanju Stožera civilne zaštite Klasa: 240-01/22-01/1 Urbroj:2196-28-03-22-1. primjenjujući odredbe Pravilnika o sastavu Stožera, načinu rad te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite ("Narodne novine" 37/16. i 47/16.) Stožer civilne zaštite broji 9 članova.

Odluku o osnivanju postrojbe civilne zaštite opće namjene KLASA: 021-05/21-03/09 URBROJ: 2188/12-04-21-17 od 21.12.2021. Postrojba broji 26 pripadnika. U dalnjem tekstu Procjene biti će analizirana dostatnost navedene postrojbe, te će se prema potrebi dimenzionirati nova postrojba civilne zaštite opće namjene .

Odluka o imenovanju povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika Klasa: 810-01/19-01/17 UrBroj:2188/12-03/01-19-1. Odlukom su određena tri povjerenika.

Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu KLASA: 021-05/18-03/39 URBROJ:2188/12-04-18-1.

Koordinatora na lokaciji imenuje načelnik Stožera civilne zaštite Općine sukladno specifičnostima izvanrednog događaja. Koordinatora će načelnik imenovati iz reda operativnih snaga, najčešće iz redova vatrogasnih snaga(zapovjednog dijela) i članova postrojbe civilne zaštite opće namjene (zapovjednog dijela), imenovanih povjerenika civilne zaštite ili članova Stožera (stručnjaka za područje ugrožavanja).

Vatrogasne snage organizirane se u dva dobrovoljna vatrogasna društva Tovarnik i Ilača-

Tablica 15: Pregled vatrogasnih postrojbi koje djeluju na području općine

Redni broj:	Sjedište	broj operativnih vatrogasaca	vozila za intervenciju i oprema
1.	DVD Tovarnik	28	Dva vatrogasna vozila i jedno kombi vozilo

Izvor: Općina Tovarnik

Općina ima potpisani sporazum s Hrvatskom gorskom službom spašavanja – Stanicom Vinkovci. Stanica preuzima obvezu organiziranja, unapređenja i obavljanja djelatnosti spašavanja i zaštite ljudskih života u nepristupačnim područjima i drugim izvanrednim okolnostima na području Općine.

2.8.2. Analiza operativne sposobnosti snaga prema rizicima

Prijetnja/Rizik		Stožer CZ	Vatrogasne snage	Crveni križ	HGSS	Udruge građana	Postrojba CZ	Povjerenici CZ	Koordinator na lokaciji	PRO u sustavu CZ
ekstremne temperature										
epidemije i pandemije			Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Poplave, Izljevanje kopnenih vodnih tijela		Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
suša		Green	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
Olujno nevrijeme s tučom		Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
tehničko-tehnološke nesreće	industrijske nesreće	Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
tehničko-tehnološke i druge nesreće u prometu	nesreće u željezničkom prometu	Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
tehničko-tehnološke i druge nesreće u prometu	nesreće u cestovnom prometu	Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green
<i>Kazalo</i>		Dostatno	Nije dostatno			Ne analizira se dostatnost				

3. IDENTIFIKACIJA PRIJETNJI I RIZIKA

Prilikom identifikacije rizika korišteni su dokumenti/podaci:

- Procjena rizika od velikih nesreća iz 2018.
- Izvješće o elementarnim nepogodama u periodu od 2010. do 2023. godine¹.

Korištene su baze podataka:

- Državnog zavoda za statistiku
- Državnog hidrometeorološkog zavoda
- Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- Hrvatske agronomске komore
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
-

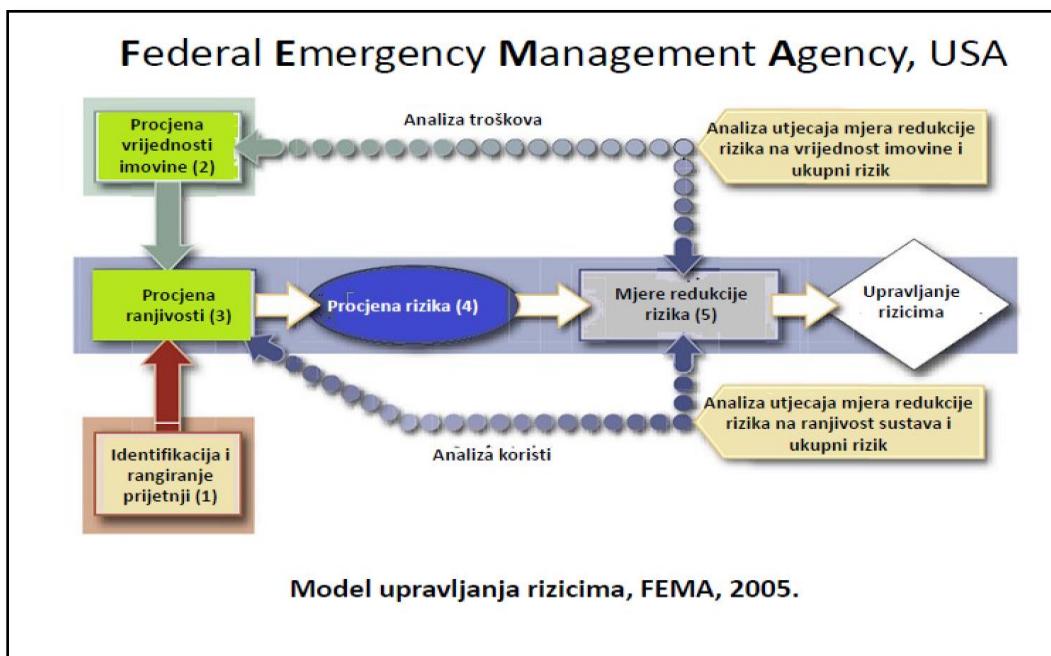
Za svaku identificiranu prijetnju ukratko su opisane moguće posljedice (broj ugroženih naselja, ukupan broj osoba u njima i ranjivih skupina, ugroženih javnih ustanova, proizvodnih kapaciteta, zone pogađanja i sl.).

Korišteni su i noviji podaci o prijetnjama i njihovim posljedicama iz ostalih izvora (Procjena rizika za RH, DHMZ, Zavod za statistiku RH i dr.)

Podaci i izvori podataka potrebnih za izračun posljedica naznačeni su uz korišteni relevantan podatak ispod tabele ili u fusnoti. Izračuni su rađeni prema FMA metodologiji za upravljanje rizicima.

¹Izvor: Općina Tovarnik

Grafički prikaz 4: FEMA metodologija za upravljanje rizicima

Prilikom izrade Procjene rizika korištene su kvantitativna i kvalitativna metode izračuna. Rezultati dobiveni kvalitativnom metodom dobiveni su korištenjem licenciranog programa Hestija Risk Menager i nalaze se u prilozima Procjene kako slijedi:

- [Prilog 1.](#) Registrar prijetnji
- [Prilog 2.](#) Registrar ranjivosti
- [Prilog 3.](#) Registrar opasnosti
- [Prilog 4.](#) Registrar posljedica
- [Prilog 5.](#) Registrar rizika
- [Prilog 6.](#) Obrada rizika, opcije
- [Prilog 7.](#) Preostali rizik

Kao rizične se smatraju prijetnje koje su ocjenjene bar ocjenom kategorije 1 po bilo kojem utjecaju na društvene vrijednosti (život i zdravlje ljudi, gospodarstvo ili društvenu stabilnost i politiku).

3.1. Jednostavne prioritetne prijetnje koje će se analizirati u procjeni rizika

Kao prioritetu prijetnju smatramo prijetnju ocjenjenu s kategorijom 3 ili većom, u bilo kojem kriteriju utjecaja – života i zdravlja ljudi, gospodarstva ili društvene stabilnosti i politike.

3.1.1. Odabir jednostavnih prioritetnih prijetnji

U Procjeni rizika analizirati će se jednostavne prioritetne prijetnje prikazane u narednoj tablici.

Tablica 16: Odabir jednostavnih prioritetnih prijetnji

Jednostavne prioritetne prijetnje		Razina na kojoj je utvrđena prijetnja	RH
r.b.	Prijetnja	Prostor ugroze	VSŽ
1	ekstremne temperature	za cijelo područje Općine	JLS
2	epidemije i pandemije	za cijelo područje Općine	
3	izljevanje kopnenih vodnih tijela	Južni dijelovi oba naselja	
4	Olujno nevrijeme s tučom	Za cijelo područje Općine	
5	suša	za cijelo područje Općine	
6	industrijske nesreće	naselje Tovarnik	
7	nesreće u željezničkom prometu	naselje Tovarnik	
8	nesreće u cestovnom prometu	naselje Tovarnik	

3.1.2. Utvrđivanje operativne radne skupine za razradu rizika prioritetnih prijetnji

Odlukom o imenovanju članova Radne skupine za usklađivanje Procjene rizika od velikih nesreća za područje općine Tovarnik, KLASA: 240-02/24-1/1, URBROJ: 2196-28-03-243-, od 05.01.2024. načelnik Općine imenovao je radnu skupinu u sastavu:

1. Voditelj - Ivan Dragičević, načelnik Stožera civilne zaštite Općine Tovarnik
2. Član - Ivan Ivanković, DVD Tovarnik
3. Član - Kristina Mihić, In konzalting d.o.o. Slavonski Brod
4. Član - Ivan Džunja, pročelnik Upravnog odjela Općine Tovarnik
5. Član - Matej Mijić

3.1.3. Karte prijetnji

Karte prijetnji su razrađene za svaku prijetnju koje obuhvaćaju neki prostor u Općini. Temelje se na podacima izračuna kategorije posljedica iz poglavlja 5. ove Procjene. Karte prijetnji nalaze se odmah iza izračuna posljedica pojedine prijetnje.

4. KRITERIJI ZA PROCJENU UTJECAJA PRIJETNJI NA KATEGORIJU DRUŠTVENIH VRIJEDNOSTI

4.1. Život i zdravlje ljudi

Tablica 17: Kriteriji za ocjenu prijetnji - kategorija utjecaj na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Napomena
1	Neznatne	*<0,001	Promatra se realno moguće ugrožavanje života (poginuli, ozljeđeni, oboljeli, sklonjeni, evakuirani i zbrinute osobe). Potrebno je sve zbrojiti bez ponderiranja, a ukupan zbroj usporediti s kriterijima iz tablice.
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	*<0,001- uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

4.2. Gospodarstvo

Tablica 18: Kriteriji za ocjenu prijetnji - kategorija gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Napomena
1	Neznatne	<1%	Iz podataka o ukupnoj šteti koje je prouzročila velika nesreća ili je realno može prouzročiti (navедeni izvori podataka). Vrijednost ugroženih (neposredno ugroženih) pokretnina i nekretnina određuje se prema podacima dobivenih iz Smjernica za izradu procjene rizika za područje Vukovarsko srijemske županije.
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

4.3. Društvena stabilnost i politika

Tablica 19: Kriteriji za ocjenu prijetnji- Društvena stabilnost I politika, Oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost I politika			
Oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Napomena
1	Neznatne	<1%	Od značaja su štete koje je prijetnja prouzročila (navedeni podaci) ili realno moguće štete koju prijetnja može prouzročiti na kritičnoj infrastrukturi (nužna procjena stručnjaka). Ugroženu infrastrukturu od pojedine prijetnje može se identificirati iz Procjene ugroženosti jedinice lokalne samouprave. Realno moguće štete procjenjuje radna skupina.
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 20: Kriteriji za ocjenu prijetnji-Društvena stabilnost i politika, Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Napomena
1	Neznatne	<1%	Građevine javnog društvenog značaja su sportski objekti, objekti kulturne baštine, sakralni objekti, javne ustanove i slično.
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 21: Kriteriji za ocjenu prijetnji-Društvena stabilnost i politika, prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Napomena
1	Neznatne	<1%	Uz navedene kriterije za ocjenu kategorije društvene stabilnosti i politike kod oštećenja kritične infrastrukture mora se, bez obzira na oštećenja, uzeti u obzir i poremećaj koji će izazvati otakz funkcije kritične infrastrukture u dužem periodu (dužem od 10 dana). Ovaj kriterij preuzet je iz Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku.
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Kategorija društvene stabilnosti i politike je srednja vrijednost kategorije oštećenja kritične infrastrukture i šteta/gubitaka na građevinama od javnog društvenog značaja, s tim da se rezultat svede na najbližu pripadnu cijelu brojku (kategorije su cijele brojke od 1 do 5).

5. VJEROJATNOST

Tablica 22: Kriteriji za određivanje vjerojatnosti događaja

Kateg.	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Napomena
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	Kod odabira kategorije u poglavlju 5. dodana je iza kriterija prazna kolona za ocjenjivanje kategorije, pa je u odgovarajuće polje kriterija potrebno upisati oznaku X kojom se precizira kategorija vjerojatnosti pojave razmatranih posljedica.
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerene	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

6. OPIS SCENARIJA

6.1. Poplave izazvane izlijevanjem vodenih tijela

Naziv scenarija, rizik: Poplave izazvane izlijevanjem vodenih tijela, rijeke Save
Grupa rizika: Poplave
Rizik: Plavljenje branjenih i nebranjenih površina rijeke Save
Radna skupina : Povjerenstvo za izradu Procjene rizika od velikih nesreća
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
<i>Opis scenarija</i>
U sezoni velike količine oborina odvodni kanali, zbog neodržavanja, nisu mogli primiti veću količinu vode. Zbog visokog vodostaja Save dolazi do puknuća nasipa te razливanja vodene mase po cijelom prostoru županske posavine. Katastrofa zahvaća dio općine sa rubom maksimalnog dosega vodnog vala izazvanog puknućem nasipa.

6.1.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj poplave na objekte kritične infrastrukture prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 23: Prikaz utjecaja poplave na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor kritične infrastrukture
X	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
X	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
X	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne водне građevine i komunalne водне građevine).
	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
X	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.1.2. Kontekst

6.1.2.1. Ugroženo područje

Na području općine Tovarnik nema većih vodotoka ni rijeka, a niti ostalih vodenih površina.

Područje Općine nalazi se na prostoru Biđ-Bosutskog polja. Osim Save, najvažnija rijeka Biđ-Bosutskog polja je Bosut s najvećom pritokom rijekom Biđ.

Glavni odvodni recipijent područja općine Tovarnik je kanal Boris (kanal I reda) dužine 24,20 km od čega je u Republici Hrvatskoj 14,95 km. Utječe u rijeku Bosut u Vojvodini (SiCG), a u Republici Hrvatskoj je uzvodni dio toka od km 8+500 u dužini 14,95 km od kojih je u općini Tovarnik 12,96 km. Kanal Boris ima mali pad, a time je usporena i odvodnja uzvodnog dijela sliva u Republici Hrvatskoj.

Od recipijenata područja Općine značajni su i melioracijski kanali: Granični Ilinci i Šidski Mlaka (kanali I reda) i Ilački (kanal III reda).

Državne vode na području općine Tovarnik su:

- Kanal Boris (u dužini 1,05 km) od utoka kanala Šidski Mlaka (km 8+500) do kanala Granični Ilinci (km 9+550),
- Šidski Mlaka (u dužini 3,00 km) od km 0+000 do km 3+00,
- Granični Ilinci (u dužini 3,70 km) do km 0+000 do km 3+700.

Lokalne vode na području općine Tovarnik su:

- ostali dio toka kanala Boris (na području Općine 11,91 km),
- ostali dio toka kanala Šidski Mlaka (na području Općine 1,58 km),
- kanal Ilački (III red), (na području Općine 2,00 km),
- melioracijski kanali IV reda (71,08 km). U katastarskoj općini Tovarnik je 44,10 km, a u k.o. Ilača 26,98 km.

Jedna od osnovnih karakteristika branjenog područja malog sliva „Biđ-Bosut“ je visok stupanj izgrađenosti sustava putem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, koje su većim dijelom u funkciji zaštite od štetnog djelovanja voda.

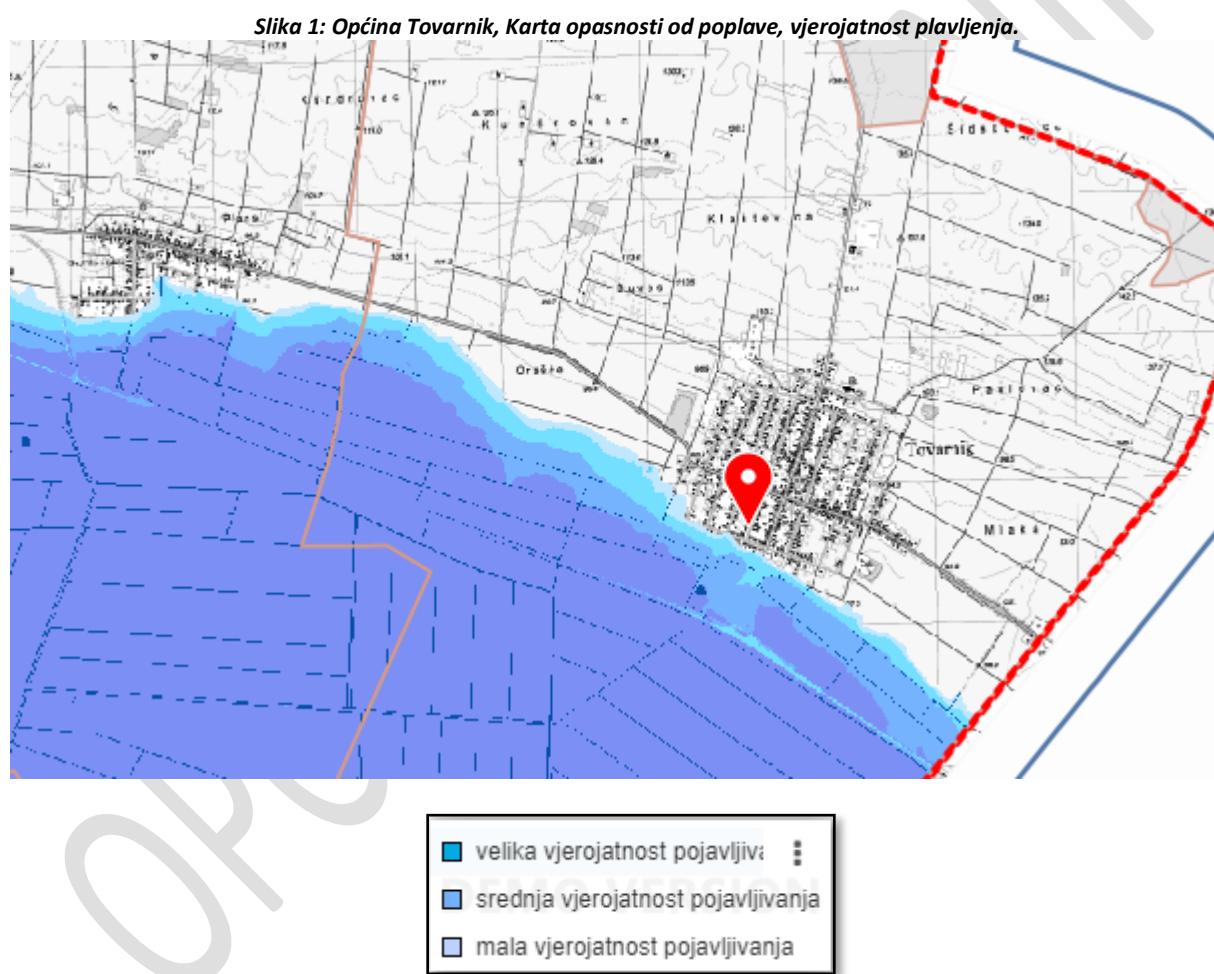
Zaštita nizinskog dijela Biđ-bosutskog polja od brdskih voda riješena je izgradnjom Zapadnog lateralnog kanala. Kanal presijeca brdske vodotoke sa obronaka Dilja (izuzev vodotoka Jošava) i odvodi vodu sa sliva veličine 42.700 ha gravitacijom u rijeku Savu kod naselja Oprisavci.

Od velikih savskih voda izgrađeni sustav se brani nasipom izgrađenim na lijevoj obali rijeke Save, od granice sa Republikom Srbijom (rkm 212+080) do granice sa Brodsko-posavskom županijom (rkm 305+600), dužine 67,72 km.

Dio površina uz savski nasip brani se i odvodi crpnim stanicama „Teča“ (4.200 ha) i „Konjuša“ (3.410 ha). Potrebno je spomenuti i crpne stanice koje su s vremenom izgubile svoju funkciju; „Kupina“ sa gravitirajućom površinom 1.260 ha i „Zib“ sa gravitirajućom površinom 600 ha. Za odvodnju sliva veliku ulogu ima ustava i prepumpna stanica na ušću Bosuta u Savu. Za vrijeme niskog vodostaja Save odvodnja je gravitacijska, a za vrijeme visokog vodostaja Save zatvara se ustava i vrši se prepumpavanje (30m³/sek.).

Prostor Općine nije ugrožen od poplava vanjskih voda. Pojedini dijelovi su ugroženi od unutrašnjih voda i to u prostorima gdje nema iskopanih kanala koji bi oborinu koja je pala primili i odveli do glavnih recipijenata. Postoje i prostori na kojima je teren uz odvodne kanale viši od terena na poljoprivrednim i ostalim površinama pa voda ne može gravitacijom oteći što uz glinovit materijal podloge uvjetuje duže zadržavanje vode.

Područje nije ugroženo erozijskim procesima i procesima i bujičnog djelovanja jer je reljef s malim poprečnim padom. Erozijski procesi manjeg obima mogu se pojaviti na mjestima utoka detaljnih melioracijskih kanala u recipijente ili kanal Boris.

Izvor: Hrvatske vode, Karta opasnosti od poplave, 2019.

Analizirajući dostupnu kartu Hrvatskih voda vidljivo je da prema njihovim analizama vjerojatnost veće poplave na području Općine je vrlo mala. Bez obzira na to, uvažavajući prethodna iskustva i respektirajući štete koje su nastale uzrokovane poplavom, bilo je potrebno i ovaj rizik ugraditi u ovu Procjenu.

6.1.2.2. Stanovništvo

Tablica 24: Razmještaj, broj i dob stanovništva koja živi na poplavom ugroženom području

R.br.	Ugroženo naselje	Broj stanovnika	Mala djeca (0-4 god.)	Djeca (5-14 god)	Odrasle osobe i starija djeca	Starije osobe (iznad 65 godina)
1.	Tovarnik 1/4	346	15	28	225	76
2.	Ilača 1/4	170	10	20	109	32
	UKUPNO	516	25	48	334	108
	% u odnosu na broj stanovnika Općine	25 %				

Na prostoru Općine žive 403 osobe sa invaliditetom. U nedostatku podataka o tim osobama, iskazanih prema naseljima (postoje zbirni podaci za cijelu Općinu), kao polazište za izračun uzet je postotak udjela stanovništva Općine koji žive na poplavom ugroženom području. (25 %). Dakle, na poplavom ugroženom području živi 100 stanovnika koje sa invaliditetom. Ranjivoj skupini pripadaju još i mala djeca (0-4 god.) i djeca (5-14 god.).

Tablica 25: Razmještaj, broj i dob stanovništva u kategoriji ranjivih skupina u poplavom ugroženom području

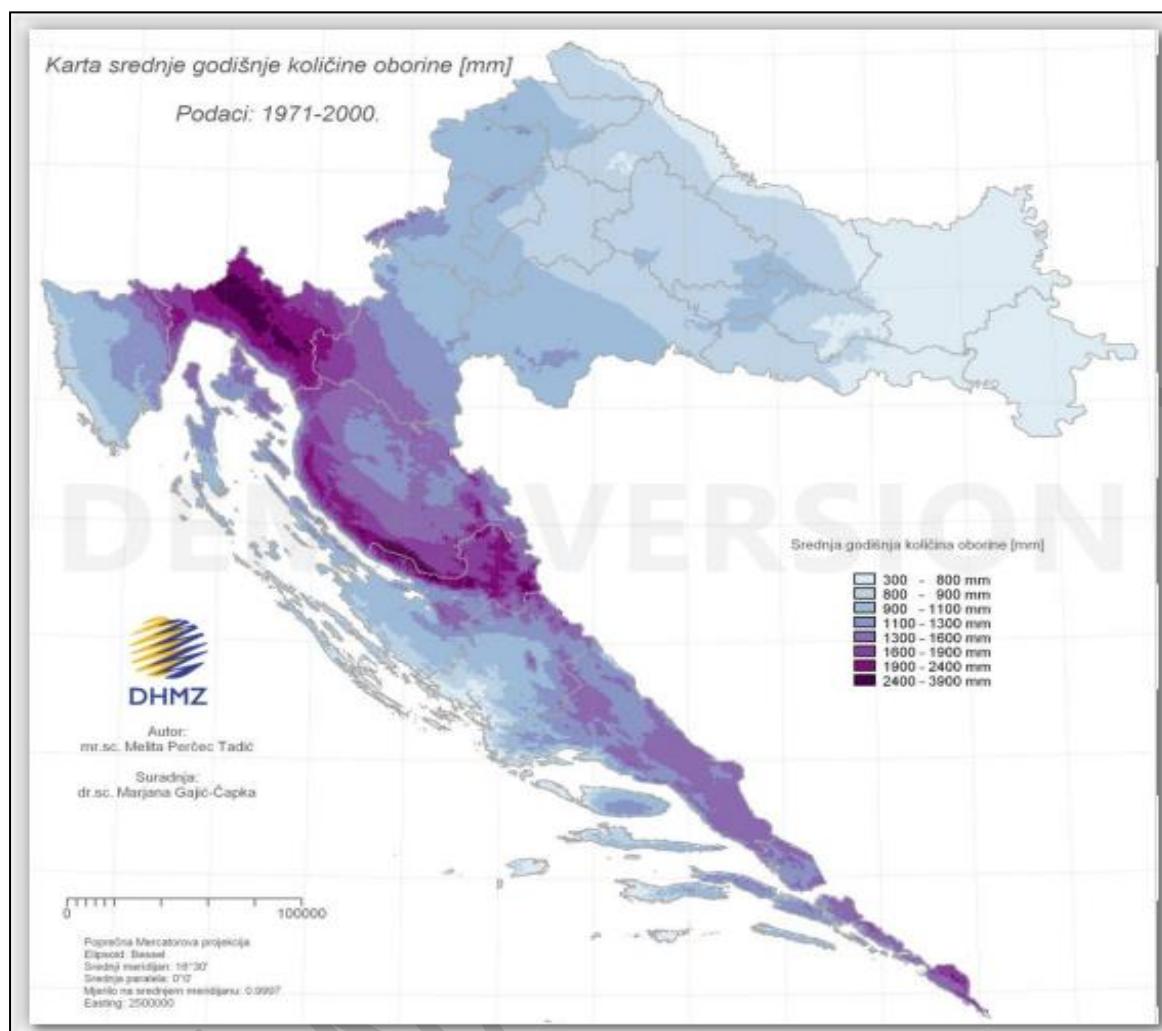
R.br.	Ugroženo naselje	Mala djeca (0-4 god.)	Djeca (5-14 god)	stanovnici sa invaliditetom
1.	Tovarnik 1/4	15	28	
2.	Podgrađe 1/4	10	20	
	UKUPNO	25	48	100
	UKUPNO RANJIVE SKUPINE		173	

6.1.2.3. Klimatološki, hidrografske i geografske uvjeti

Vukovarsko-srijemska županija ima na cijelom području vrlo ujednačene godišnje količine oborine zahvaljujući ravničarskom, blagom terenu s nadmorskim visinama do 200 m.

Veći dio područja na nadmorskim visinama manjim od 100 m ima godišnje količine oborine u rasponu od 600 do 700 mm, dok nešto viša područja 100 – 200 m nadmorske visine, te područje uz rijeku Savu imaju 700 – 800 mm oborina godišnje.

Grafički prikaz 4: Srednja godišnja količina oborina 1971-2000

Izvor: Meteorološka podloga DHMZ, 2023

Područje općine Tovarnik jako ovisi o atmosferskim prilikama i padavinama. Glavni recipijenti, melioracijski kanali na području Općine su jako ovisni o atmosferskim prilikama, tako da u sušnom periodu njihovi profili ostaje bez vode, a u kišnom razdoblju njihova protočnost nije dovoljna da primi svu vodu.

Posljednjih godina izražena je tendencija povećanja ukupne godišnje količine oborina u odnosu na razdoblje 1961.-1990., što treba imati u vidu prilikom procjene rizika za ovu vrstu ugroze. Poplavom ugroženo područje Općine nema nikakvih specifičnih klimatskih obilježja bitnih za procjenu rizika.

Tablica 26: Kumulativna količina oborina (mm), meteorološka postaja Vukovar

Najbliža mjerne postaja	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno(mm)	Godina
Vukovar	61,0	58,5	26,3	76,4	90,1	78,1	65,4	46,8	36,3	20,4	98,6	45,2	703,1	2023.
Vukovar	10,1	20,8	9,0	44,1	61,6	70,6	6,9	45,9	107,5	20,8	84,2	51,3	532,8	2022.
Vukovar	56,7	42,8	30,9	50,7	57,3	45,4	101,2	65,1	8,3	86,6	90,7	94,3	730,0	2021.
Vukovar	15,6	39,1	30,9	32,6	58,9	82,2	51,1	56,2	13,7	67,7	18,2	51,3	517,5	2020.
Vukovar	37,9	23,1	12,7	86,0	111,9	62,3	62,8	83,4	63,5	27,6	73,3	52,0	696,5	2019.
Vukovar	53,3	63,1	67,6	26,6	43,4	176,3	99,9	31,2	52,5	6,2	31,7	25,2	677,0	2018.
Vukovar	24,0	37,9	45,7	42,3	77,9	77,1	36,1	19,9	75,9	45,9	35,9	47,2	565,8	2017.
Vukovar	68,0	66,2	55,1	42,6	31,0	105,6	112,9	65,1	37,9	66,6	58,4	1,0	710,4	2016.
Vukovar	78,3	63,5	46,9	18,1	100,4	24,3	12,6	78,6	59,8	74,6	54,0	4,6	615,7	2015.
Vukovar	22,6	25,1	35,2	56,9	157,5	58,7	118,6	84,0	119,7	86,3	6,7	52,7	824,0	2014.

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, siječanj 2024..

Organizacijske jedinice "Hrvatskih voda" – vodno gospodarski odjeli i vodno gospodarske ispostave odgovorne su za stanje obrambenog sustava na slivnom području za koje su osnovane. Za područje općine Tovarnik to je VGI Biđ-Bosut.

Trgovačka društva odgovorna su za stanje obrambenog sustava sukladno obvezama utvrđenim posebnim ugovorom s "Hrvatskim vodama", ali i obvezama utvrđenim provedbenim planom vodno gospodarske ispostave i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava.

6.1.2.4. Ekonomski uvjeti

Općina Tovarnik je razvijena ruralna općina, bogata resursima. Gospodarski razvoj Općine temelji se na poljoprivredi i pratećim djelatnostima.

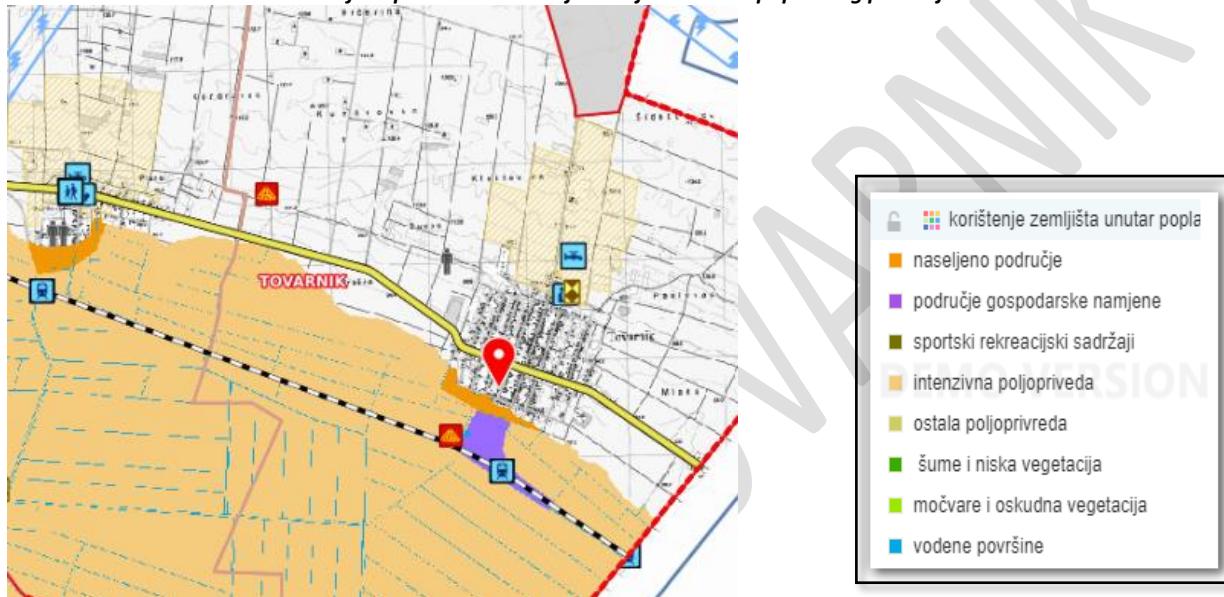
Poljoprivredna proizvodnja na području općine Tovarnik bazirana je na ratarstvu i stočarstvu. Veći dio površina Općine su poljoprivredne površine na kojima se uzgaja krmno bilje, žitarice i uljarice.

Tablica 27: Poljoprivredno zemljište prema namjeni korištenja

JLPRS	Ukupna Površina	Površina po katastarskim kulturama u ha								
		Oranice	Voćnjaci	Vino-gradi	Livade	Pašnjaci	Trstici	Ukupno Poljoprivredno zemljište	Šume ha	Nepodno
TOVARNIK	6.456	5.389	86	49	26	79	5	5.634	302	520

Izvor: Prostorni plan općine Tovarnik

Grafički prikaz 5: Korištenje zemljišta unutar poplavnog područja

Poplavom ugroženo područje je područje gdje je poljoprivreda glavna vrsta gospodarske djelatnosti.

6.1.3. Uzrok

6.1.3.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Na osnovu najnovijih istaknuta nameće se zaključak da do katastrofalnih poplava na području Biđ-Bosutskog polja može doći uslijed dugotrajno nepovoljnih hidroloških uvjeta ne samo na području Županije, već i na širem području RH, te susjednih država. Formiranje vodnog vala većeg od projektnih velikih voda vrlo dugih povratnih razdoblja na koje su sustavi dimenzionirani, može izazvati prelijevanje vode preko nasipa na kritičnim lokacijama ili klizanje (pučanje) nasipa na rijeci Savi. Budući da je veći dio područja Biđ-Bosutskog polja ispod razine savskih voda taj bi prostor bio poplavljen.

Zbog položaja na prostoru Biđ-Bosutskog polja, južni dio područja Općine nalazi se unutar poplavnog područja.

6.1.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Prolom nasipa u području Općine uvjetovan visokim vodostajem Save.

6.1.4. Opis događaja

Kontekstom su opisane posljedice pojave poplave izljevanjem vode iz rijeka i kanala, te su opisane sukladno jedinstvenim mjerilima za kategorije posljedica za život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku.

6.1.5. Matrice rizika

6.1.5.1. Vjerojatnost događaja

Vjerojatnost pojave označena je oznakom x u sljedećoj tablici:

Tablica 28: Poplava -određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	x
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

6.1.5.2. Posljedice

6.1.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 29: Poplava -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	² 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	x

² Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo, ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz južnih dijelova naselja (ranjive skupine stanovništva oko 173 osoba)

Ugroženo je oko 516 stanovnika (što je oko 25% od ukupnog broja stanovnika Općine Tovarnik).

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

6.1.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 30: Poplava-ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Ukupna šteta od poplava u 2014. godini iznosila je 189259,78 kn (oko 2% od proračuna Općine za tu godinu) i uglavnom je zahvatila poljoprivredne površine.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.1.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 31: Poplava-ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 32: Poplava-ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 33: Poplava-ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnosti i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 34: Poplava-zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Poplava ne ugrožava kritičnu infrastrukturu niti objekte od javnog značaja. Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorije društvene stabilnosti i politike.

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

6.1.5.3. Poplava, zbirna ocjena posljedica

Tablica 35: Poplava, zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene		X		
3 Umjerene				X
4 Značajne				
5 Katastrofalne	X			

Zbirno posljedice poplave ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.1.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika.

6.1.6. Utvrđivanje rizika preko matrice rizika

Grafički prikaz 6: Poplave, matrice rizika

		Postjedice							Postjedice						
		5			X				5			X			
		4						4							
		3						3							
		2						2							
		1						1							
Rizik		1	2	3	4	5			1	2	3	4	5		
		Vjerojatnost							Vjerojatnost						
			Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika				Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika		
		Vrlo visok					Vrlo visok							Iznimno velika	
		Visok					Visok								
		Umjeren					Umjeren								
		Nizak					Nizak								
Poplava - matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi								Poplava - matrica rizika utjecaja na gospodarstvo							
		5						5							
		4						4							
		3						3							
		2						2							
		1			X			1							
Rizik		1	2	3	4	5			1	2	3	4	5		
		Vjerojatnost							Vjerojatnost						
			Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika				Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika		
		Vrlo visok					Vrlo visok							Iznimno velika	
		Visok					Visok								
		Umjeren					Umjeren								
		Nizak					Nizak								
Poplava - matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu								Poplava-matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja							

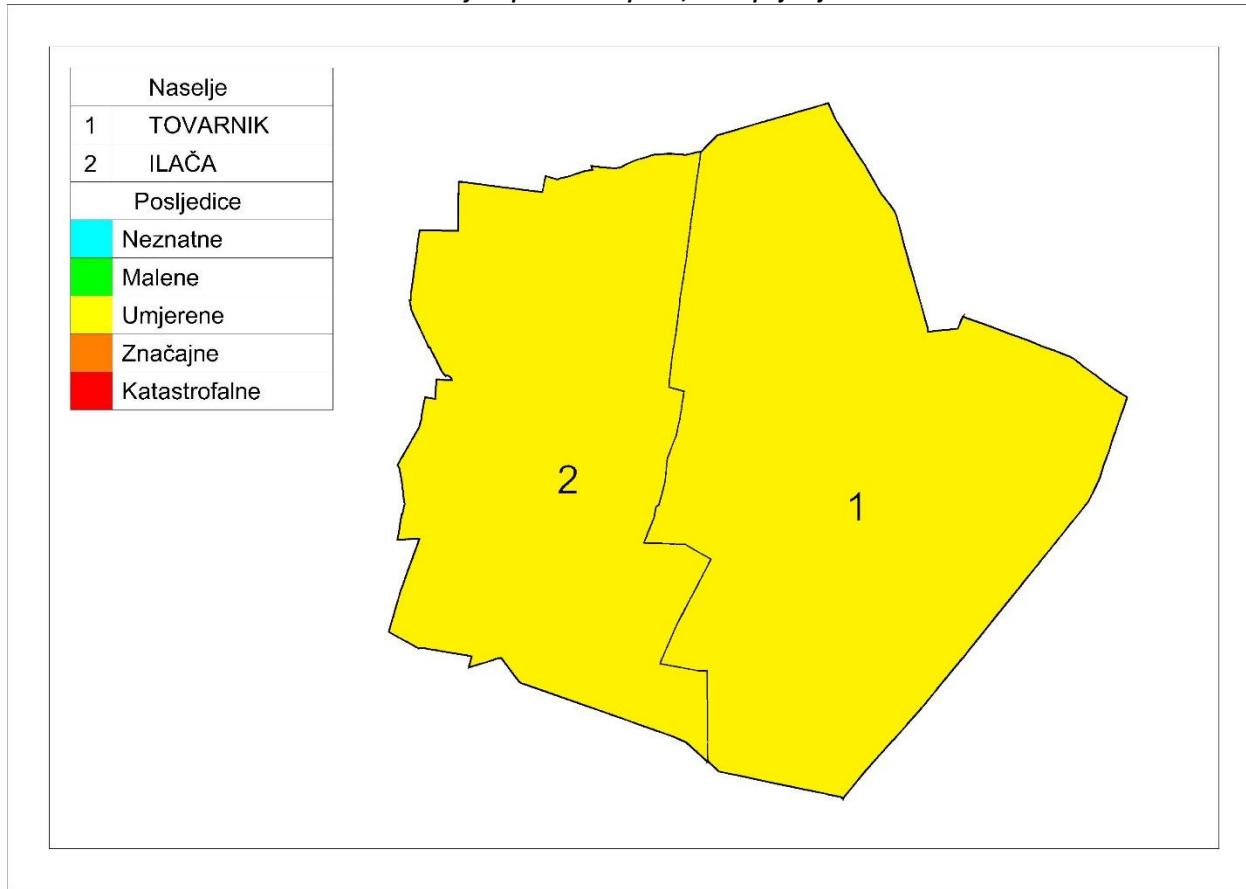
Rizik	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
		3	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Yellow
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
		1	Green	X	Green	Green	Green	Green
			1	2	3	4	5	
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								
Poplava - matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana								
Katastrofalne	Rizik	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	X	Green	Green	Green	Green
				1	2	3	4	5
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								
Poplava - zbirna matrica rizika u slučaju poplave								

Grafički prikaz 7: Poplava, zbirna matrica rizika

Rizik	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
		3	Yellow	Red	Red	Red	Red	Yellow
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
		1	Green	X	Green	Green	Green	Green
			1	2	3	4	5	
<i>Vjerojatnost</i>								
Iznimno mala		Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika			

6.1.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 8: Poplava, karta prijetnje

OPĆINA

6.2. Pojava toplinskog vala

Naziv scenarija, rizik : Pojava toplinskog vala na području općine Tovarnik
Grupa rizika: Ekstremne vremenske pojave
Rizik: Ekstremno visoke temperature
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija: <p>Tijekom mjeseca kolovoza na području Općine zabilježene su temperature zraka veće od 35°C. Visoke temperature traju već 5 dana uzastopno. Prognoze Državnog hidrometeorološkog zavoda najavljiju tako visoke temperature i u danima koji slijede. Ambulante primarne zdravstvene zaštite rade pojačanim intenzitetom jer im sve učestalije obraćaju stanovnici sa simptomima kao što su : prekomjerno povišena tjelesna temperatura, sunčanica i opća nemoći i umor.</p>

6.2.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 36: Prikaz utjecaja toplinskog vala na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor kritične infrastrukture
X	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
Ne	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
X	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
x	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.2.2. Uzrok

Toplinski val je prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama, nastaje naglo bez prethodnih najava.

6.2.2.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Ekstremni događaji poput vrućih dana i noći postaju sve učestaliji i ozbiljno ugrožavaju zdravlje mnogih ljudi, osobito starijih stanovnika. Toplina je okidač za uzrok mnogih zdravstvenih stanja i izaziva umor, sunčanicu, srčani udar te pogoršava postojeće stanje kod kroničnih bolesnika.

6.2.2.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Meteorološke prilike iz okolnog područja ukazuju da je u nastupajućem periodu vjerovatna promjena vremena. Očekuje se iznenadni porast temperature zraka praćen i visokim postotkom vlage u zraku. Očekuje se nagli nastup toplinskog vala tijekom ljetnih vrućina kod stupnja rizika – vrlo velike opasnosti s maksimalnom dnevnom temperaturom zraka iznad 37,10°C ili s minimalnom temperaturom zraka 22,90°C u trajanju od četiri i više uzastopnih dana.

6.2.3. Opis događaja

Sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima na kategorije posljedica život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku.

6.2.4. Matrice rizika

6.2.4.1. Vjerovatnosti događaja

Tablica 37: Toplinski val -određivanje vjerovatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerovatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerovatnosti*
		Vjerovatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	X

* Vjerovatnost pojave označena je oznakom x

6.2.4.2. Posljedice

6.2.4.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 38: Toplinski val -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	³ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

³ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Toplinska iscrpljenost koja prethodi toplinskому udaru govori o nizu simptoma - opća slabost, malaksalost, mučnine, vrtoglavice, glavobolje, pojačane žedji, dehidracije. Ako se pojačaju simptomi toplinske iscrpljenosti onda nastaje toplinski udar koji posebno prijeti starijim osobama i djeci, radnicima na otvorenom te u nekim slučajevima može uzrokovati komplikacije te smrtnosti.

Riziku bi bilo izloženo oko 70% stanovništva Općine Tovarnik. Posebno će biti izloženi radnici u građevinarstvu i poljoprivredi (6% od ukupnog stanovništva, oko 120 osoba), te ranjive skupine stanovništva koje neće moći izbjegći utjecaju toplinskog vala oko 310 osoba (oko 15% od ukupnog stanovništva).

Oko 10% od ukupnog broja stanovništva morat će se ambulantno liječiti i dobiti kućnu njegu s time da će oko 2% biti upućeno na bolovanje oko 10 dana.

Oko 1% navedenih će potražiti i bolničku skrb u prosječnom trajanju oko 10 dana.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

6.2.4.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 39: Toplinski val- ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Gubici u gospodarstvu odnose se na dane liječenja i dane bolovanja. Uz ove gubitke još ubrajamo i gubitke u poljoprivredi, te gubici zbog smanjenog privređivanja zaposlenih osoba (građevina). Najveći broj oboljelih je u poljoprivredi i građevini (do 12 % oboljelih) odnosno njih 120. Prosjek dana bolovanja je 5 radnih dana pa ovaka pojava toplinskog udara izazvala bi gubitke od oko 10.000,00 EUR.

Gubitci u gospodarstvu odnose se na dane liječenja i dane bolovanja. Bolovanja uzrokuju gubitke za oko 10.000,00 EUR (120 radnih dana), a gubitci zbog liječenja iznose oko 15.000,00 EUR. Uz ove gubitke još ubrajamo i gubitke u poljoprivredi, te gubitci zbog smanjenog privređivanja zaposlenih osoba (građevinara, poljoprivrednika) za oko 5% planiranog proračunskog prihoda Općine za 2023. godinu.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.2.4.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 40: Toplinski val-ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 41: Toplinski val -ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 42: Toplinski val -ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Građevine od javnog značaja i objekti kritične infrastrukture neće pretrpjeti nikakva oštećenja izazvana pojavom toplinskog vala. Poteškoće su moguće u osiguravanju normalnog funkcioniranja kritične infrastrukture zbog izostanka s posla radnika koji su na bolovanju, ali ne na nivou dužeg prekida rad institucija od javnog značaja.

Doći će do veće potrošnje električne energije oko 12 % (upotreba klima uređaja) i povećana potrošnja vode, ali ekonomičnim korištenjem neće doći do obustave isporuke vode i električne energije.

Tablica 43: Toplinski val –zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

6.2.4.3. Toplinski val, zbirna ocjena posljedica

Tablica 44: Toplinski val –zbirna ocjena posljedica

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život I zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene				
3 Umjerene		X		X
4 Značajne				
5 Katastrofalne	X			

Zbirno posljedice toplinskog vala ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, **što određuje kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.2.4.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika.

6.2.5. Kontekst

Toplinskim valom nazivamo pojavu ekstremno visokih temperatura koje se pojavljuju na nekom području u određenom vremenu. Na ovom području karakteristike toplinskih valova su temperature više od 35°C. U zadnjem se desetljeću uočava trend porasta temperature u ljetnom razdoblju.

Pojava toplinskog vala je jako zastupljena na ravničarskom području Slavonije, koje je u rizičnom periodu često i najtoplje područje Republike Hrvatske. Česti su i vjetrostaji pa nema hlađenja vjetrom. Uslijed globalnog zatopljenja za očekivati je njegovu češću pojavu.

Uzrok zdravstvenih problema je uglavnom umor izazvan dugotrajnim fizičkim radom na vrućini te neadekvatan unos tekućine i 15 elektrolita. Elektroliti su tvari koje se u organizam unose hranom i pićem, gube se znojenjem, a reguliraju ih hormoni. Balans elektrolita je posebno važan za funkciju mišića i živaca. Mogu se javiti zdravstveni problem prikazani u narednoj tablici.

Tablica 45: Zdravstveni problem uzrokovani toplinskim valom

Dehidracija	pojava je koja opisuje prevelik gubitak tekućine iz organizma. Ona prethodi svim dalje opisanim zdravstvenim problemima. Znakovi koji upućuju na povećani gubitak tekućine su : žeđ, suha usta, ubrzan rad i lupanje srca. Znaci dehidracije očituju se smanjenjem fizičkih sposobnosti, prije svega smanjenjem izdržljivosti, i mentalnih sposobnosti, a simptomi ovise o tome koliki je gubitak tekućine.
Prolazni toplinski umor	odgovor je organizma na vrućinu i prvenstveno se javlja kod neaklimatiziranih radnika.
Toplinski grčevi	nastaju nakon velikih fizičkih opterećenje kod osoba koje se mnogo znoje. Znojenjem se smanjuje koncentracija vode i soli u organizmu. Taj gubitak soli u mišićnim stanicama izaziva bolne grčeve u rukama, nogama ili u području trbuha.
Nesvjestice	obilježene su slabošću i gubitkom svijesti, češće u neaklimatiziranih radnika.
Toplinska iscrpljenost	nastaje prilikom izlaganja povišenim temperaturama u neaklimatiziranih osoba. Posljedica je dugotrajnog intenzivnog rada u prekomerno zagrijanoj radnoj sredini uz neadekvatan unos tekućine i soli. Predstavlja napredak toplinskih grčeva. Prisutni su grčevi u mišićima i u trbuhi, a koža je hladna, vlažna i često blijeda. Javlja se glavobolja, umor, mučnina, povraćanje, ubrzani otkucaji srca, ubrzano i plitko disanje, nervozna, nesvjestica. Ako se ne lijeći može dovesti do toplinskog udara.
Sunčanica	je oblik toplinskog udara s dodatnim, djelovanjem sunčevih zraka na zatiljak glave. Blaži oblik očituje se slabošću, mučninom i povraćanjem, glavobolja, vrtoglavica, nemir, smušenost, crvenilo u licu, zujanje u ušima, u teškim slučajevima nastupit će omamlijenost, širenje zjenica i gubitak svijesti uz ubrzane otkucaje srca i plitko ubrzano disanje. Sunčanica je vrlo ozbiljno stanje koje se u pojedinim slučajevima može karakterizirati komom s mogućim smrtnim ishodom.

Kao osnovni kriterij za pojavu opasnosti od toplinskog vala je kritična temperatura koja je određena za sve mjerne postaje na nivou Republike Hrvatske prema raspoloživim podacima. Određeni su kriteriji temperature zraka za pojavu toplinskog vala. Toplinski val nastaje pri kritičnoj temperaturi od 30°C.

Tablica 46: Prikaz graničnih temperatura za proglašenje prijetnje toplinskim valom

Temperatura	30° Kritična temperatura	33,7° Umjerena opasnost	35,1° Velika opasnost	37,1° Vrlo velika opasnost
Porast smrtnosti		5%	7,5%	10%

Izvor: Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku

Ekstremno visoke temperature imaju vrlo negativne učinke:

- na život i zdravlje ljudi jer uzrokuju toplinski udar što je iznenadni kolaps organizma, a nastaje zbog, često naglog, prekomjernog povišenja tjelesne temperature koji može kod ranjivih skupina ljudi izazvati i smrtnе posljedice. To je nemogućnosti organizma da se hlađi znojenjem i temperaturu održi u normalnim granicama što uzrokuje pregrijavanje do pojave opasnih temperatura za vitalne organe. Također je moguća i pojava sunčanice u slučaju izloženosti glave sunčanim zrakama.
- na gospodarstvo jer smanjuje učinke radnika, koji se moraju češće odmarati i ne mogu podnijeti fizičke napore. Razdoblje od 10 do 16 sati je vrlo nepovoljno za rad i mogući su gubici u bavljenju djelatnošću. Zamjetan porast temperature zraka, može dovesti do poremećaja u vodnim zalihama zbog povećanog isparavanja vode s površine Zemlje i transpiracije preko biljaka neposredno oštećuje zelenu masu i plodove biljaka, te izrazito nepovoljno djeluje na ljude, životinje, koje slabije napreduju, obolijevaju i ne daju očekivane proizvodne efekte. Dužim trajanjem može dovesti do suše koja uzrokuje poremećaj ekološke ravnoteže, te gospodarske i materijalne štete koje mogu izazvati društvene poremećaje.
- na društvenu stabilnost i politiku, jer se tijekom pojave ekstremnih temperatura preopterećuju sustavi opskrbe električnom energijom i vodom.

6.2.5.1. Ugroženo područje

Područje Općine Tovarnik je sukladno Procjeni rizika Republike Hrvatske ugroženo od pojave ekstremnih temperatura. Ugroženo područje je teritorij cijele Općine.

6.2.5.2. Stanovništvo

Najrizičnije skupine stanovnika glede toplinskog vala su djeca i mladež, kronični bolesnici, osobe starije od 60 godina, te sve osobe koje rade na otvorenom prostoru (poljoprivrednici, građevinski radnici i sl.).

Tablica 47: Toplinski val- rizične skupine stanovništva

Rizične skupine			
djeca i mladež do 19 godina	osobe starije od 60 godina	osobe zaposlene u poljoprivredi i građevinarstvu (12%)	stanovništvo koje po procjeni ima povišen tlak ili neku kroničnu bolest. (15%)
414	652	120	310

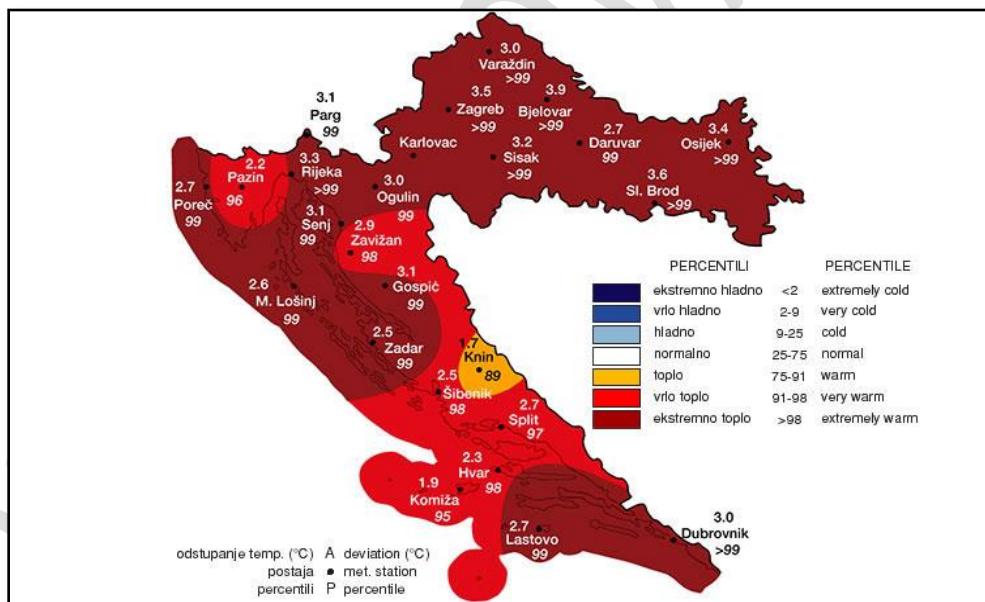
Od ukupnog broja stanovnika rizičnu skupinu čini čak oko 70% stanovnika.

6.2.5.3. Klimatološki i geografski uvjeti

Ovo područje, s obzirom na prirodno-geografske osobine i pripadnost prostoru tipične panonske ravnice ima odlike umjereno kontinentalne klime.

Posljednjih godina izražena je tendencija povećanja ekstremno visokih temperatura, što treba imati u vidu prilikom procjene rizika za ovu vrstu ugroze.

Grafički prikaz 9: Ekstremno visoke temperature

Izvor: Državni hidrometeorološki zavod RH

Prostor općine Tovarnik nema nikakvih specifičnih klimatskih obilježja bitnih za procjenu rizika. Toplinskim valom ugroženo je cijelo područje Općine gdje je poljoprivreda glavna vrsta gospodarske djelatnosti.

6.2.6. Utvrđivanje rizika preko matrice rizika

Grafički prikaz 10: Toplinski val, matrice rizika

		Vjerojatnost							Vjerojatnost							
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Rizik	Katastrofalne						X						X			
	Značajne															
	Umjerene															
	Malene															
	Neznatne															
	Vrlo visok															
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika				
		Vrlo visok						Visok								
		Visok						Umjerен								
		Umjeren						Nizak								
		Nizak														
Toplinski val - matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi																
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika				
		Vrlo visok						Visok								
		Visok						Umjeren								
		Umjeren						Nizak								
		Nizak														
Toplinski val - matrica rizika utjecaja na gospodarstvo																
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika				
		Vrlo visok						Visok								
		Visok						Umjeren								
		Umjeren						Nizak								
		Nizak														
Toplinski val - matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu																
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika				
		Vrlo visok						Visok								
		Visok						Umjeren								
		Umjeren						Nizak								
		Nizak														
Toplinski val - matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja																

Rizik	Posljedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	X
		1	Green	Green	Green	Green	Green	
		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

Toplinski val - matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Rizik	Posljedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	X
		1	Green	Green	Green	Green	Green	
		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

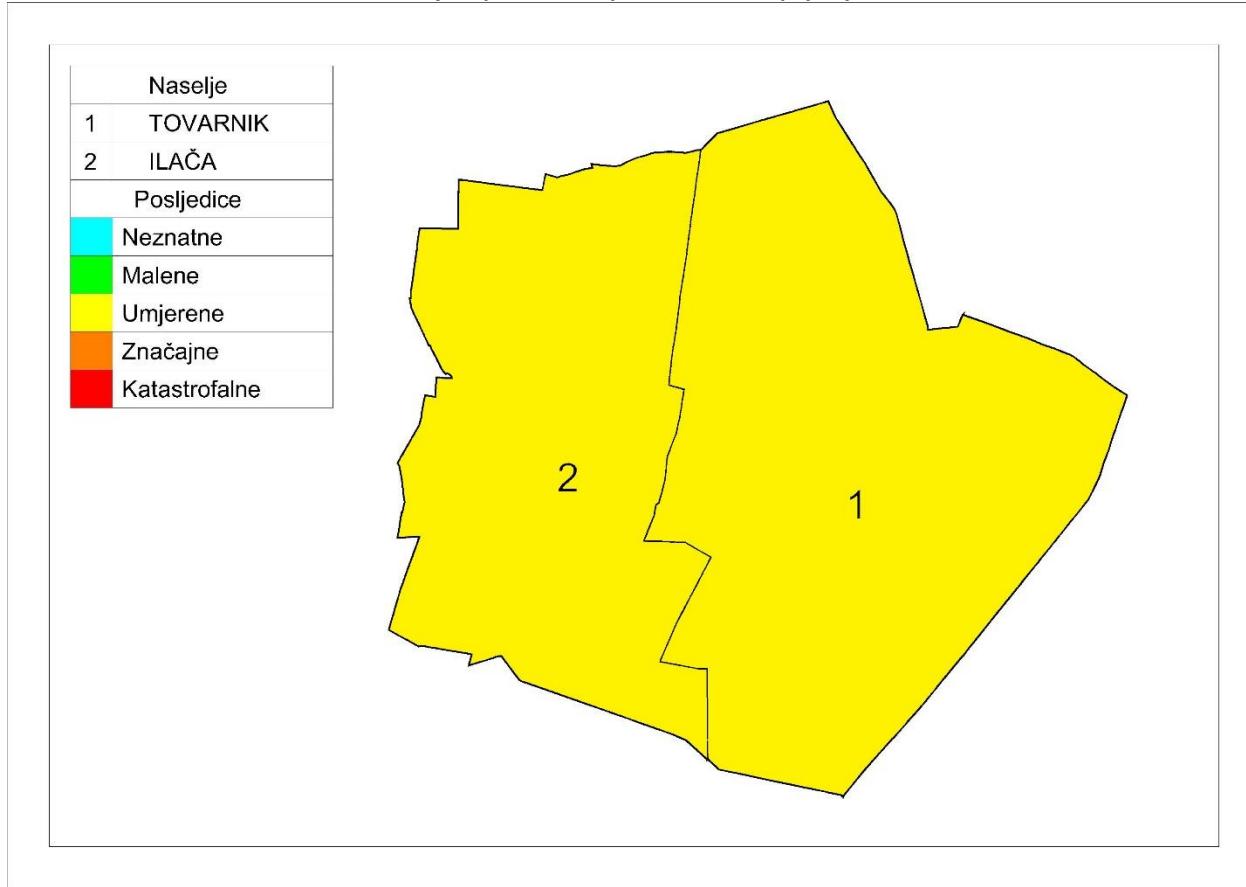
Toplinski val - zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika

Grafički prikaz 11: Toplinski val, zbirna matrica rizika

Rizik	Posljedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	X
		1	Green	Green	Green	Green	Green	
		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

6.2.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 12: Toplinski val, karta prijetnje

OPĆINA

6.3. Suša

Naziv scenarija, rizik : Pojava suše na području općine Tovarnik
Grupa rizika: Ekstremne vremenske pojave
Rizik: Suša
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
Cijelo područje Općine može pogoditi ekstremna suša koja uzrokuje velike štete u poljoprivredi, voćarstvu i vinogradarstvu. Stradavaju i divlje životinje kojima nestaju nadzemne vode koje su koristili za piće. Štete se javljaju i u šumskom fondu, a naselja koja se opskrbljuju vodom iz lokalnih izvora ostaju bez vode.

6.3.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 48: Prikaz utjecaja suše na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor kritične infrastrukture
Ne	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
Ne	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
X	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
X	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
X	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.3.2. Kontekst

U uvjetima dužeg nedostatka oborina, visoke temperature i niske vlage zraka ubrzava se isparavanje vode iz zemljišta i biljaka, što vodi postupnom isušivanju zemljišta, ponajprije površinskih slojeva, a kasnije i dubljih slojeva gdje je korijenje biljaka.

Za pojavu i intenzitet suše, osim narušavanja sustava prevladavajućih zračnih strujanja velikih razmjera (opće cirkulacije atmosfere), veliki značaj imaju lokalni čimbenici (oborinski režim, intenzitet isparavanja zemljišta, osobine i stanje zemljišta i biljnog pokrivača, razina podzemnih voda). To znači da su moguće razlike opasnosti i prijetnji za pri brdska područja od nizinskih područja. Intenzivna suša karakterizirana je dubokim pukotinama što ubrzava isušivanje i dubljih slojeva pa se u sušnom periodu vлага izgubi iz biološki aktivnog sloja zemlje.

Pojava suše (zasušenje i zatopljenje) u biljnoj proizvodnji naziva se agronomski suša. Agronomski suša se može pojaviti u sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljke vodom.

U usporedbi s drugim prirodnim nepogodama, na primjer poplavama, suša se relativno sporo razvija, dugo traje, i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj.

6.3.2.1. Ugroženo područje

Ugroženo područje je teritorij cijele općine Tovarnik.

6.3.2.2. Klimatološki i geografski uvjeti

Vukovarsko-srijemska županija ima na cijelom području vrlo ujednačene godišnje količine oborine zahvaljujući ravničarskom, blagom terenu s nadmorskim visinama do 200 m.

Veći dio područja na nadmorskim visinama manjim od 100 m ima godišnje količine oborine u rasponu od 600 do 700 mm, dok nešto viša područja 100 – 200 m nadmorske visine, te područje uz rijeku Savu imaju 700 – 800 mm oborine godišnje.

6.3.2.3. Ekonomski uvjeti

Na području Općine Tovarnik poljoprivredne površine su zastupljene sa 5.642 ha (87,4%) što je u odnosu na prosjek Županije (61,46%) više za 25,94% iz čega je vidljivo da općina Tovarnik u strukturi raspolaže sa više poljoprivrednih površina od Županijskog prosjeka.

Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 5.538 ha što je udjel od 85,8% u ukupnim površinama Općine i udjel od 98,2% u poljoprivrednim površinama Općine. Na županijskoj razini, udjel obradivih površina u ukupnim poljoprivrednim površinama je oko 97% pa je očito da općina Tovarnik u strukturi poljoprivrednih površina ima malo više obradivih površina od Županije.

Unutar granica Općine, oranice imaju udjel od 83,9%, livade udjel od 0,6%, voćnjaci udjel od 0,8%, vinogradi udjel od 0,6%, pašnjaci imaju udjel od 1,6%, šume imaju udjel od 4,7, a neplodno tlo udjel od 7,9%.

Promatrajući vlasničku strukturu veći dio površina Općine (3.435 ha, odnosno 53,2%) je u državnom vlasništvu.

Šume su treća kultura po zastupljenosti, pašnjaci sa 104 ha, su po zastupljenosti četvrta kultura a voćnjaci sa 49 ha peta.

Prostorno promatrajući, poljoprivredne površine locirane su na cijelom području Općine, a uređene su, gdje je to potrebno, uglavnom, otvorenom kanalskom mrežom i drenažom.

Tablica 49: Poljoprivredno zemljište prema namjeni korištenja

JLPRS	Ukupna Površina	Površina po katastarskim kulturama u ha								
		Oranice	Voćnjaci	Vino-gradi	Livade	Pašnjaci	Trstici	Ukupno Poljoprivredni	Šume ha	Nepodno
TOVARNIK	6.456	5.389	86	49	26	79	5	5.634	302	520

Izvor: Prostorni plan općine Tovarnik

Vukovarsko srijemska županija proglašila je elementarnu nepogodu od suše za prostor općine Tovarnik kako slijedi:

Tablica 50: Pregled proglašenih elementarnih nepogoda (2007.-2023.)

JLS: Općina Tovarnik		Proglašene elementarne nepogode u posljednjih 10 godina	
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete
2010.	Suša	Sva naselja	1.914.489,54 kn
2012.	Suša	Sva naselja	19.583.527,08 kn
2015.	Suša	Sva naselja	2.028.703,35 kn
2022.	Suša	Sva naselja	4.229.834,27 kn

Izvor: Općina Tovarnik

U prethodnim pojавama suše ugrožene su bile samo poljoprivredne kulture. U proteklom desetogodišnjem razdoblju na prostoru nije zabilježena hidrološka suša.

6.3.3. Uzrok

Promjena klime dovodi do pojave vrlo dugih perioda bez oborina, što dovodi do pojave hidrološke suše.

6.3.3.1. Razvoj događaja koji prethodi velikoj nesreći

Vrlo dugo sušno razdoblje praćeno vjetrom dovodi do pojave suše.

6.3.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Tijekom proljetnih mjeseci, od početka vegetativnog razvoja biljaka palo ja vrlo malo oborina. Meteorološke prilike iz okolnog područja ukazuju da je u nastupajućem ljetnom periodu vjerojatna promjena vremena. Očekuje se iznenadni porast temperature zraka praćen i visokim postotkom vlage u zraku i nagli nastup toplinskog vala tijekom ljetnih vrućina kod stupnja rizika – vrlo velike opasnosti s maksimalnom dnevnom temperaturom zraka iznad 37,10°C ili s minimalnom temperaturom zraka 22,90°C u trajanju od četiri i više uzastopnih dana.

6.3.4. Opis događaja

Suša i visoke temperature uzrokuju značajne poremećaje u opskrbi hrane koje u velikoj mjeri utječu na prinos najvažnijih poljoprivrednih kultura, te uzrokuju velike štete za gospodarstvo.

6.3.5. Matrice rizika

6.3.5.1. Vjerojatnosti događaja

Tablica 51: Suša -određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom X

6.3.5.2. Posljedice

6.3.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 52: Suša -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Nezнатне	⁴ 6<0,001	X
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo pa su posljedice nezнатne.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 1 – nezнатne posljedice**.

⁴ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

6.3.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 53: Suša -ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Gubici u gospodarstvu u slučaju ekstremne suše najviše se osjete u poljoprivredi. Šteta od suše za Općinu Tovarnik u 2012. godini iznosila je 19.583.527,08, što je uvelike premašilo proračun Općine za 2012. godinu. Značajne štete od suše su bile i 2015. kada je iznosila 4.229.834,27 kn te 2022. godine kada je iznosila 4.229.834,27 kn, što je 32% Proračuna Općine Tovarnik za tu godinu.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

6.3.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Tablica 54: Suša- ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 55: Suša -ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 56: Suša- ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnosti i politika				
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana				
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)	
1	Neznatne	<1%	X	
2	Malene	1 – 5%		
3	Umjerene	5 – 15%		
4	Značajne	15 – 25%		
5	Katastrofalne	>25%		

Tablica 57: Suša -zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

6.3.5.3. Suša, zbirna ocjena posljedica

Tablica 58: Suša –zbirna ocjena posljedica

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X		X	
2 Malene				X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne		X		

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

6.3.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika

6.3.6. Suša, utvrđivanje rizika preko matrice rizika

Grafički prikaz 13: Suša, matrice rizika

		Vjerojatnost							Vjerojatnost							Vjerojatnost				
		1	2	3	4	5		1	2	3	4	5		1	2	3	4	5		
Rizik	Katastrofalne	5				X		5				X		5						
	Značajne	4						4						4						
	Umjerene	3						3						3						
	Malene	2						2						2						
	Neznatne	1						1						1						
	Vrlo visok						Iznimno mala		Mala		Umjerena		Velika		Iznimno velika					
Matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi																				
Matrica rizika utjecaja na gospodarstvo																				
Rizik	Katastrofalne	5				X		5						5						
	Značajne	4						4						4						
	Umjerene	3						3						3						
	Malene	2						2						2						
	Neznatne	1						1						1						
	Vrlo visok						Iznimno mala		Mala		Umjerena		Velika		Iznimno velika					
Matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu																				
Matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja																				

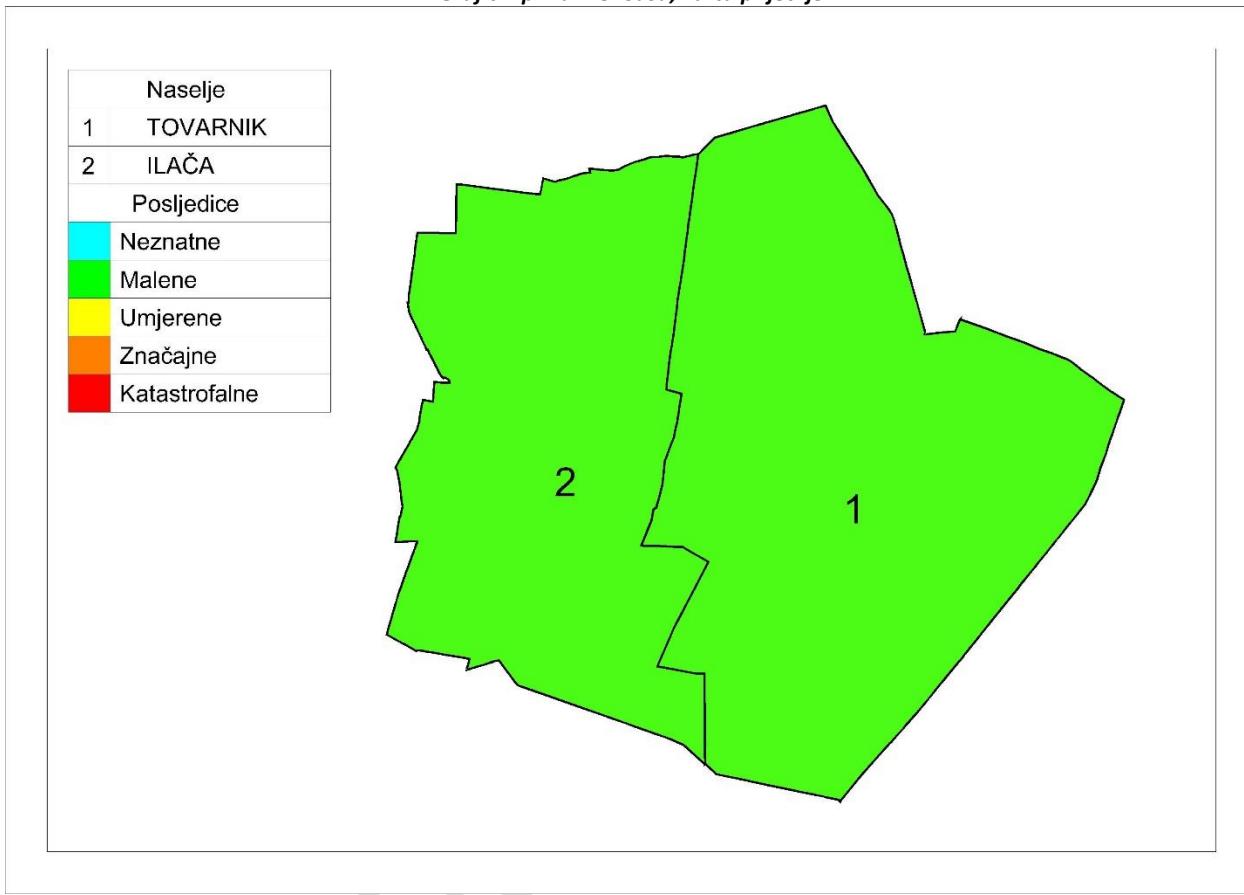
Rizik	Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
	Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	
	Umjerene		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
	Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
	Neznatne		1	Green	X	Green	Green	Green	
	1		2	3	4	5			
Vjerojatnost									
Vrlo visok	Iznimno mala		Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika			
Rizik	Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Orange	Red	Red	Red	
	Značajne		4	Yellow	Orange	Red	Red	Red	
	Umjerene		3	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	
	Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
	Neznatne		1	Green	X	Green	Green	Green	
	1		2	3	4	5			
Vjerojatnost									
Vrlo visok	Iznimno mala		Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika			
Matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana									
Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika									

Grafički prikaz 14 Suša, zbirna matrica rizika

Rizik	Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red
	Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red
	Umjerene		3	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Yellow
	Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
	Neznatne		1	Green	X	Green	Green	Green
	1		2	3	4	5		
Vjerojatnost								
Vrlo visok	Iznimno mala		Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		

6.3.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 15: Suša, karta prijetnje

6.4. Olujni vjetar s tučom

Naziv scenarija: Olujno nevrijeme s tučom
Grupa rizika: Padaline
Rizik: Olujno nevrijeme sa tučom
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
U mjesecu kolovozu na promatranom području zapuhao je olujni vjetar jačine 8 bofora (17.2-20.7(m/s)), udružen, s velikom količinom oborina i tučom. Pojavila su se barička polja s malim gradijentom tlaka u kojima također prevladava slab vjetar, ali s labilnom stratifikacijom atmosfere. Turbulentno miješanje zraka se jako razvijaju se grmljavinski oblaci Cumulonimbusi (oblaci vertikalnog razvoja s jakim uzlaznim strujama) i u popodnevним i večernjim satima moguće je nevrijemelje. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Glavna karakteristika tuče je nepravilnost u pojavljivanju tako da može proći i nekoliko godina da je na jednom mjestu nema, a zatim je jedne godine bude na pretek. Veća je vjerojatnost da pogodi ista područja pa su neka više ugrožena od pojave tuče. Pada s kišnim pljuskom, pa pri pojavi uzrokuje velike štete na poljoprivrednim kulturama, građevinskim objektima, vozilima, može izazvati i teže ozljede osoba.

6.4.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 59: Prikaz utjecaja industrijske nesreće na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
Ne	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
X	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
Ne	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
x	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.4.2. Kontekst

Poznato je da je u umjerenim geografskim širina stanje atmosfere vrlo promjenljivo. U skladu s tim područje Hrvatske obilježeno je raznolikošću vremenskih situacija uz česte i intenzivne promjene iz dana u dan i tijekom godine.

Jačina vjetra procjenjuje se vizualno prema učincima vjetra na predmetima u prirodi u tri klimatološka termina (7, 14 i 21 sat) i izražava se u stupnjevima Beaufortove ljestvice. Ona sadrži od 0 do 12 Bf (bofora) kojima su pridružene odgovarajuće srednje brzine vjetra.

Tablica 60: BEAUFORTOVA LJESTVICA

Beauforti (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lagan povjetarac	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereni jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	vrlo jak vjetar	13.9-17.1
8	olujan vjetar	17.2-20.7
9	oluja	20.8-24.4
10	jaka oluja	24.5-28.4
11	orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

Izvor: DHMZ

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.

Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg.

Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka Cumulonimbusa, a najčešća je u topлом dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom.

Na meteorološkim stanicama bilježi se uz tuču i sugradicu pojava ledenih zrna u hladnom dijelu godine. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C.

Pojave tuče, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina.

Tuča uzrokuje najveće štete na ratarskim kulturama te voćarstvu, vinogradarstvu, šumarstvu nanoseći biljkama mehanička oštećenja lisne površine i ploda (što izravno utječe na smanjenje ili izostajanje prinosa, ali je redovito prati i intenzivan napad biljnih bolesti).

Uništenim ili znatno reduciranim poljoprivrednim prinosima, indirektno bi se utjecala na održanja kvalitete ishrane životinjskog svijeta.

Krupna tuča može oštetiti pokrove i ostakljenja na građevinskim objektima, ozbiljno oštetiti vozila, a takva može izazvati i teže ozljede osoba. Štete od tuče, čija visina ovisi o intenzitetu, trajanju i veličini zrna tuče, mogu se znatno smanjiti, a u nekim slučajevima i sasvim otkloniti, dobro definiranim, organiziranim i provođenim sustavom protugradne obrane za područje cijele Županije.

6.4.2.1. Ugroženo područje

Ugroženo je područje teritorij cijele Općine.

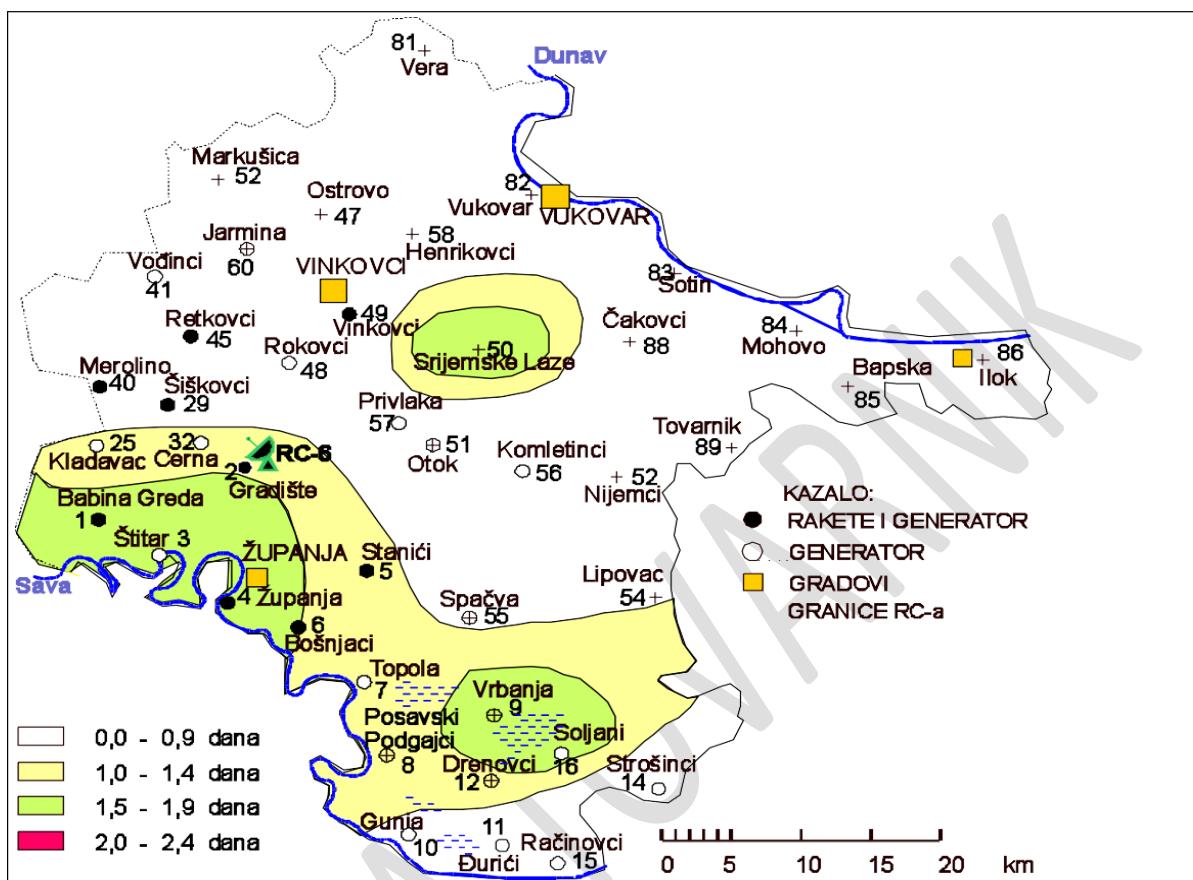
6.4.2.2. Klimatološki, geografski i ekonomski uvjeti

Da bi se zaštitile poljoprivredne površine i smanjile štete nastale od tuče, prije više od 30 godina u kontinentalnom dijelu Hrvatske osnovana je obrana od tuče. Državni hidrometeorološki zavod provodi obranu od tuče na ukupnoj površini od 24 100 km².

Sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna kada tuča može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama i ostaloj imovini. Operativna obrana provodi se pomoću raketa, a od 1995. i prizemnim generatorima, na osam Radarskih centara (RC).

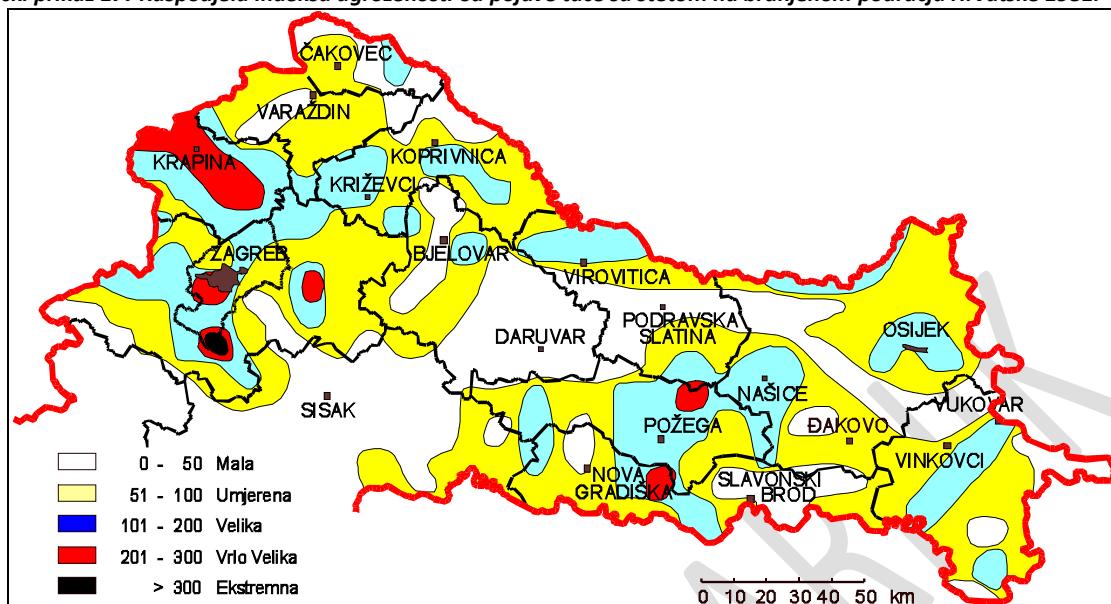
Svaki centar odgovoran je za svoj dio branjenog područja.

Grafički prikaz 16: Prostorna raspodjela srednjeg broja dana s tučom i/ili sugradicom za vrijeme sezone obrane od tuče Vukovarsko-srijemske županija, 1981–2000

Izvor: Meteorološka podloga DHMZ

Grafički prikaz 17: Raspodjela indeksa ugroženosti od pojave tuče sa štetom na branjenom području Hrvatske 1981. – 2000.

Izvor: Meteorološka podloga DHMZ

Bez obzira što, sukladno statističkim pokazateljima, područje na kojem pada tuča ne obuhvaća područje Općine, pokazatelji proglašenih elementarnih nepogoda uzrokovanih tučom pokazuju da se sukladno promjenama klime tuča sa značajnim posljedicama može očekivati na cijelom području Općine.

Tablica 61: Pregled proglašenih elementarnih nepogoda (2010.-2023.)

JLS: Općina Tovarnik		Proglašene elementarne nepogode u posljednjih 10 godina			
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete	Ljudske žrtve da/ne, broj	Šteta učinjena na: stambenim objektima, gospodarskim objektima, poljoprivrednim površinama ili negdje drugdje
2011.	Olujno nevrijeme i ledotuča	Sva naselja	1.145.345,84 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2014.	Tuča	Sva naselja	253.636,32 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2016.	Tuča	Sva naselja	94.972,93 kn	ne	Poljoprivredne kulture
2023.	Olujno nevrijeme	Sva naselja	5.828.976,17 EUR	ne	Poljoprivredne kulture, stambeni i gospodarski objekti

Tuča stoga može izazvati velike štete i znatno slabljenje gospodarske aktivnosti u poljoprivredi.

Na području Općine Tovarnik poljoprivredne površine su zastupljene sa 5.642 ha (87,4%) što je u odnosu na prosjek Županije (61,46%) više za 25,94% iz čega je vidljivo da općina Tovarnik u strukturi raspolaže sa više poljoprivrednih površina od Županijskog prosjeka.

Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 5.538 ha što je udjel od 85,8% u ukupnim površinama Općine i udjel od 98,2% u poljoprivrednim površinama Općine. Na županijskoj razini, udjel obradivih površina u

ukupnim poljoprivrednim površinama je oko 97% pa je očito da općina Tovarnik u strukturi poljoprivrednih površina ima malo više obradivih površina od Županije.

Unutar granica Općine, oranice imaju udjel od 83,9%, livade udjel od 0,6%, voćnjaci udjel od 0,8%, vinogradi udjel od 0,6%, pašnjaci imaju udjel od 1,6%, šume imaju udjel od 4,7, a neplodno tlo udjel od 7,9%.

Promatraljući vlasničku strukturu veći dio površina Općine (3.435 ha, odnosno 53,2%) je u državnom vlasništvu.

6.4.3. Uzrok

Na promatranom području zapuhao je olujni vjetar jačine 8 bofora (17.2-20.7(m/s)) i zajedno sa njime i tuča.

6.4.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći

Nakon vrlo toplog ljetnog dana na području su se pojavili olujni oblaci.

6.4.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Kišne kapi prolaze kroz hladni dio oblaka. Dolazi do smrzavanja i kapi kiše se pretvaraju u ledene kuglice. Kada nastale kuglice leda dospiju u jaku uzlaznu struju olujnog oblaka, tad ih ona skupa s kišnim kapima ponovo podiže u najviši dio olujnog oblaka.

U tim situacijama kišne kapi se lijepe na ledene kuglice povećavajući tako obujam same ledene kuglice. Taj proces se može ponavljati i više puta. Zbog toga zrna tuče mogu biti izrazito velika. Kad uzlazne struje više ne mogu zadržati težinu same ledene kugle, tada kugle leda napuštaju uzlaznu struju i padaju na zemlju.

6.4.4. Opis događaja

U sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima posljedice su dane u nastavku.

6.4.5. Matrice rizika

6.4.5.1. Vjerojatnost događaja

Tablica 62: Olujno nevrijeme s tučom, određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom X

6.4.5.2. Posljedice

6.4.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 63: Olujno nevrijeme s tučom -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Nezнатне	⁵ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

U slučaju tuče moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata). Kako do sada nisu zabilježene ovakve posljedice po prosudbi stručnjaka određuje se kategorija utjecaja na život kao umjerena.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

6.4.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 64: Olujno nevrijeme s tučom -ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Nastala je velika šteta na voćnjacima, ratarskim kulturama i šumama. Teže posljedice zabilježene su:

2011	nevrijeme praćeno ledotučom	1.145.345,84 kn
2014	olujno nevrijeme praćeno ledotučom	253.636,32 kn
2016	olujno nevrijeme praćeno ledotučom	94.972,93 kn
2023	olujno nevrijeme	5.828.976,17 EUR

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

6.4.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 65: Olujno nevrijeme s tučom- ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 66: Olujno nevrijeme s tučom, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 67: Olujno nevrijeme s tučom, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Procjenjuje se da štete od tuče mogu nastati na dalekovodima i telekomunikacijskim objektima, a moguće su i manje štete na objektima od javnog društvenog značaja. Ne očekuje se dulji prekid u funkciji kritične infrastrukture.

Obzirom da je materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog i društvenog značaja malena.

Tablica 68: Olujno nevrijeme s tučom, zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene		X		X
3 Umjerene	X			
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.4.5.3. Olujno nevrijeme s tučom, zbirna ocjena posljedica

Tablica 69: Olujno nevrijeme s tučom, zbirna ocjena posljedica

Kategorija	Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće			Zbirna ocjena (x)
	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene	X			X
4 Značajne				
5 Katastrofalne		X		

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.4.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točki 3. Procjene rizika

6.4.6. Olujno nevrijeme s tučom, prikaz na matricama rizika

Grafički prikaz 18: Matrice rizika, olujno nevrijeme s tučom

		Vjerojatnost					Vjerojatnost				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Rizik	Katastrofalne			X					X		
	Značajne										
	Umjerene										
	Malene										
	Neznatne										
	Vrlo visok										
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi											
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Rizik	Katastrofalne			X							
	Značajne										
	Umjerene										
	Malene										
	Neznatne										
	Vrlo visok										
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na gospodarstvo											
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Rizik	Katastrofalne			X							
	Značajne										
	Umjerene										
	Malene										
	Neznatne										
	Vrlo visok										
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu											
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
Rizik	Katastrofalne			X							
	Značajne										
	Umjerene										
	Malene										
	Neznatne										
	Vrlo visok										
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja											

Katastrofalne	Postjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	X	Green	Green	Green
Rizik		1	2	3	4	5		
Vjerojatnost								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjerен								
Nizak								

Katastrofalne	Postjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	X	Green	Green	Green
Rizik		1	2	3	4	5		
Vjerojatnost								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

Matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

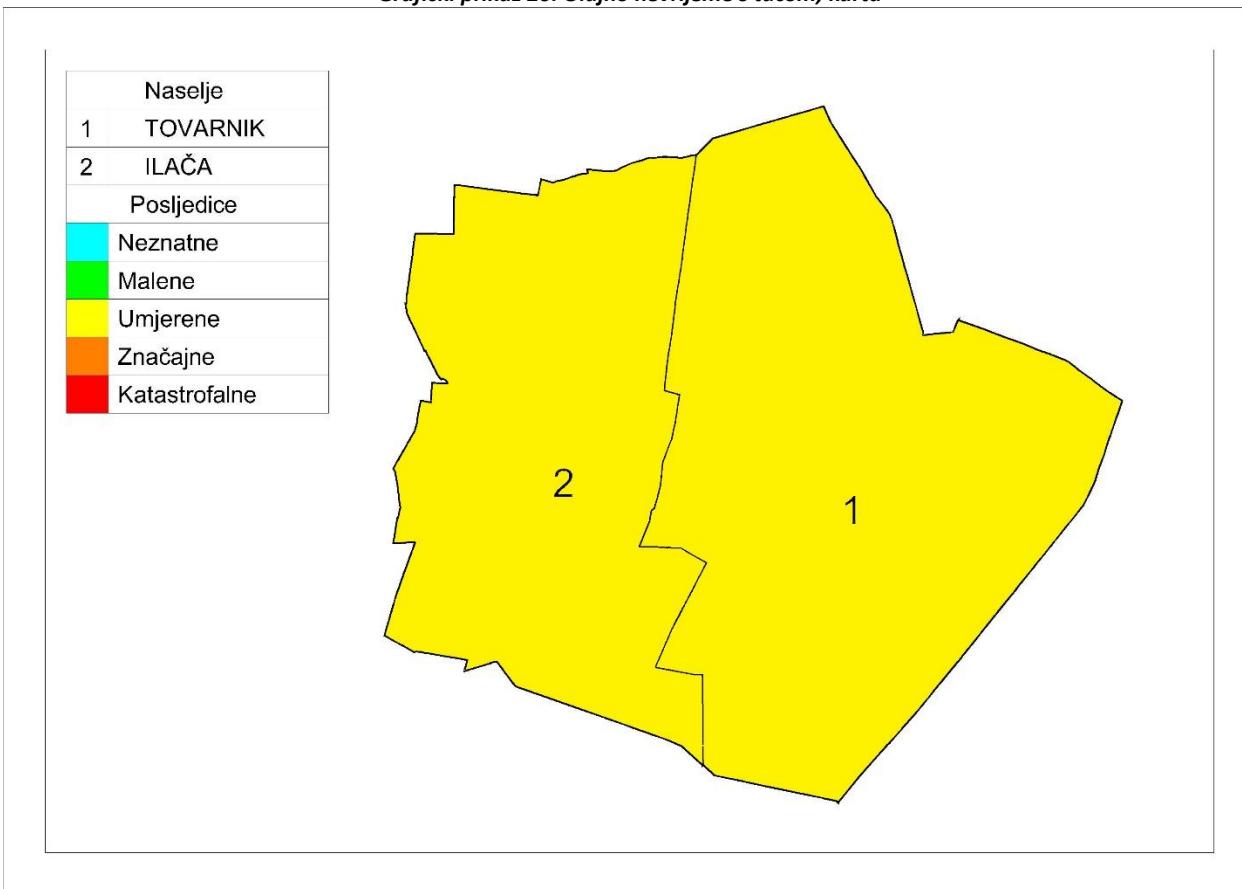
Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika

Grafički prikaz 19: Olujno nevrijeme,
zbirna matrica rizika

Katastrofalne	Postjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Yellow	X	Yellow	Yellow	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	X	Green	Green	Green
Rizik		1	2	3	4	5		
Vjerojatnost								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

6.4.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 20: Olujno nevrijeme s tučom, karta

6.5. Epidemije i pandemije

Naziv scenarija, rizik : Pojava pandemije infekcije SARS-CoV-2 virusom
Grupa rizika: Epidemije i pandemije
Rizik: Pandemija
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
<p>Novi koronavirus izazvao je pandemiju. Virus je otkriven u Kini krajem 2019. godine, nazvan je SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus-2). Radi se o novom soju koronavirusa koji prije nije bio otkriven kod ljudi. COVID-19 je naziv bolesti uzrokovane SARS-CoV-2.</p> <p>Koliko je poznato, virus može uzrokovati blage simptome slične gripi poput: povišene tjelesne temperature, kašla, otežanog disanja, bolova u mišićima i umora. U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, akutni sindrom respiratornog distresa, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta. Osobe koje boluju od težih oblika kroničnih bolesti podložnije su težim oboljenjima.</p>

6.5.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 70: Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
Ne	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
Ne	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
x	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
X	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.5.2. Kontekst

Koronavirusi su virusi koji cirkuliraju među životinjama no neki od njih mogu prijeći na ljude. Nakon što prijeđu sa životinja na čovjeka mogu se prenositi među ljudima.

Šišmiši se smatraju prirodnim domaćinima ovih virusa, no velik broj životinja mogu biti nositelji koronavirusa. Na primjer, koronavirus bliskoistočnog respiratornog sindroma (MERS-CoV) prenose deve, dok SARS-CoV-1 cibetke, životinje iz reda zvijeri srodnih mačkama.

Novi koronavirus, SARS-CoV-2, otkriven u Kini genetski je usko povezan s virusom SARS-a (SARS-CoV-1) i ta dva virusa imaju slične karakteristike, iako su podaci o ovom virusu još uvijek nepotpuni.

SARS se pojavio krajem 2002. godine Kini. U razdoblju od osam mjeseci 33 države su prijavile više od 8000 slučajeva zaraze virusom SARS-a. Procjenjuje se da je od SARS-a umrla jedna od deset oboljelih osoba.

U prva dva mjeseca epidemije COVID-19 prijavljeno je preko 100 000 oboljelih, sa značajnim širenjem bolesti izvan Kine i zahvaćajući veliki broj država širom svijeta, uključujući i Europu.

Ako se SARS-CoV-2 i virus gripe prenose s osobe na osobu i mogu imati slične simptome, ta dva virusa su vrlo različita i ponašaju se drugačije. Virus sezonske gripe poznat je desetljećima, javlja se sezonski u umjerenim klimatskim područjima, postoji cjepivo protiv njega kao i specifični antivirusni lijekovi. S druge strane, SARS-CoV-2 je potpuno novi virus zbog čega je prisutna opća osjetljivost stanovništva, a zbog još uvijek puno nepoznanica o njemu, teško je predvidjeti intenzitet njegovog širenja u nadolazećim tjednima i mjesecima. Proizvedeno je cjepivo protiv SARS-CoV-2.

Iako virus potječe od životinja, on se sada širi s osobe na osobu (prijenos s čovjeka na čovjeka). Trenutno dostupni epidemiološki podaci ukazuju da se virus relativno brzo i lako širi među ljudima, te se procjenjuje da bi jedna oboljela osoba u prosjeku mogla zaraziti dvije do tri osjetljive osobe. Međutim, na ovaj broj novozaraženih može se značajno utjecati nizom preventivnih mjera kao što su pranje ruku, izbjegavanje kontakta s oboljelim, rana detekcija i izolacija oboljelih te brza samoizolacija njihovih bliskih kontakata i dr. Virus se uglavnom prenosi kapljičnim putem pri kihanju i kašljaju, kao i indirektno putem kontaminiranih ruku izlučevinama oboljele osobe s obzirom da virus može preživjeti nekoliko sati na površinama kao što su stolovi i ručke na vratima.

Trenutno se procjenjuje da je vrijeme inkubacije (vrijeme između izlaganja virusu i pojave simptoma) između 2 i 14 dana. Trenutno je poznato da se virus prenosi kada oboljeli ima simptome koji sliče simptomima gripe te je osoba najzaraznija kad ima izražene simptome bolesti. Postoje naznake da neki ljudi mogu prenijeti virus neposredno prije nego se oni pojave. To nije neuobičajeno kod virusnih infekcija, kao što se vidi iz primjera ospica, ali za ovaj novi virus nema jasnih dokaza da se bolest može prenijeti prije pojave simptoma.

Sustavna provedba mjera za prevenciju i kontrolu pokazala se učinkovitom u suzbijanju SARS-CoV i MERS-CoV virusa.

6.5.2.1. Ugroženo područje

Ugroženo područje je teritorij cijele općine Tovarnik.

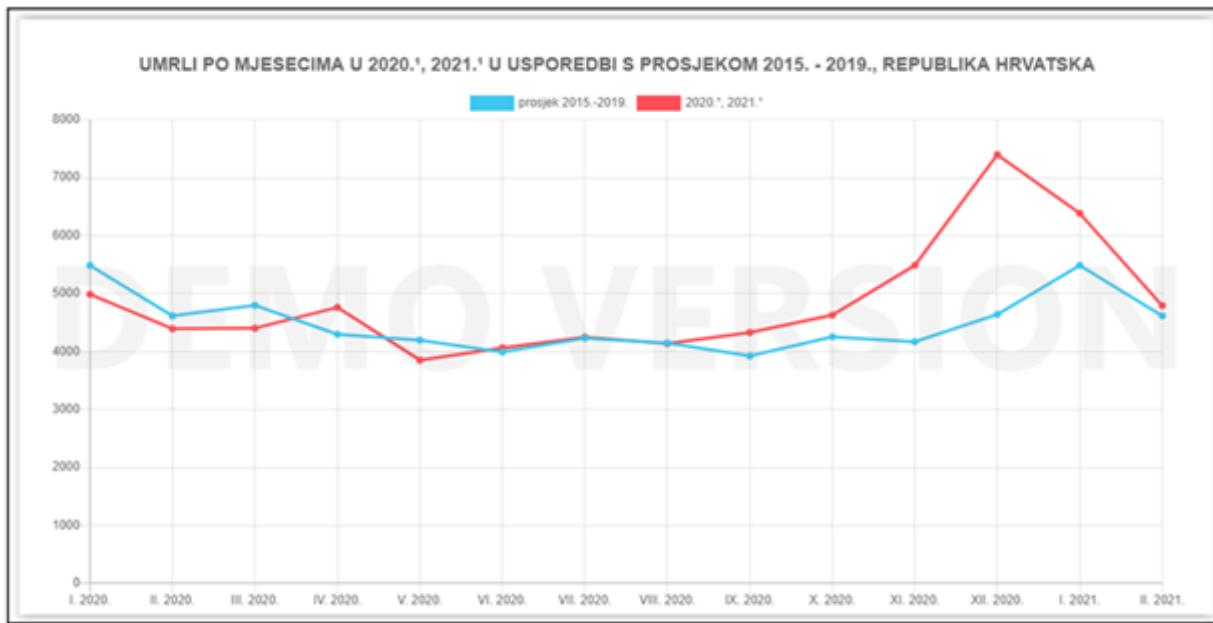
6.5.2.2. Ugroženo stanovništvo, ekonomski i politički uvjeti

Od početka izbijanja epidemije u VSŽ, zaključno sa prosincem 2023. godine zabilježeno je preko 30000 osoba zaraženih corona virusom, od čega je 481 osoba preminula.

Prema dostupnim podacima, u Republici Hrvatskoj u veljači 2021. bilo je 4 790 umrlih. U odnosu na prethodni mjesec, to je smanjenje od 25,0%, odnosno 1 593 umrlih manje nego u siječnju 2021. U odnosu na prosječan broj umrlih u veljači tijekom petogodišnjeg razdoblja (2015. – 2019.), u veljači 2021. ostvaren je porast od 3,8%, odnosno 175 umrlih više.

Promatrajući razdoblje od ožujka, kada je službeno proglašena epidemija bolesti COVID-19 u Republici Hrvatskoj, broj umrlih porastao je za 10,9% od ožujka 2020. do veljače 2021. u odnosu na petogodišnji prosjek za isto razdoblje, odnosno umrlih je bilo 5 726 više.

Grafički prikaz 21: RH, usporedba prosjeka umrlih 2015. - 2019. sa 2020.-2021.

Izvor: Državni zavod za statistiku RH, travanj 2021.

Grafikon prikazuje privremene podatke o umrlima po mjesecima od siječnja 2020. do veljače 2021. i prosječan broj umrlih za razdoblje 2015. – 2019. po mjesecima.

Napominjemo da privremeni podaci o umrlima nisu potpuno usporedivi s konačnim podacima. Privremeni podaci odnose se na mjesec upisa u državne matice, a ne na mjesec događaja.

Epidemija Covida, osim zdravstvenih učinaka ima i vrlo negativne ekonomske posljedice.

Posljedice proistekle iz pandemijskog scenarija epidemije COVID-19 mogu se sagledati sa aspekta:

- *socijalnih faktora*, koji uključuju veličinu naše populacije, distribuciju visokorizičnih grupa u njoj te ponašanje i životni stil određenih grupa u populaciji;
- *tehničkih i znanstvenih faktora*, koji podrazumijevaju implementaciju nadzora i mogućnosti da se identificira sumnjivi slučaj koji bi mogao oboljeti, mogućnosti i mehanizmi pristupačnosti teško dostupnim određenim grupama ljudi i mogućnost i prihvatljivost efektivnih preventivnih mjera, odnosno provedba profilaktičke, kao i kasnije suportivne terapije;
- *ekonomskih faktora*, koji podrazumijevaju u opisu direktne i indirektne finansijske troškove kao što su utjecaj na kućni proračun, troškovi hospitalizacija te potencijalni utjecaj na trgovinu i turizam i ostale zavisne i nezavisne grane iz ekonomske branše;
- *etičkih faktora*, koji podrazumijevaju osobnu privatnost, upotreba neodobrenih proizvoda, utjecaj na transparentnost;
- *političkih faktora*, koji podrazumijevaju reakciju i odgovor zakonskih nosioca u zdravstvu i medija, kapacitiranost Vlade i ostalih nižih struktura u odgovoru na upravljanje u krizi.

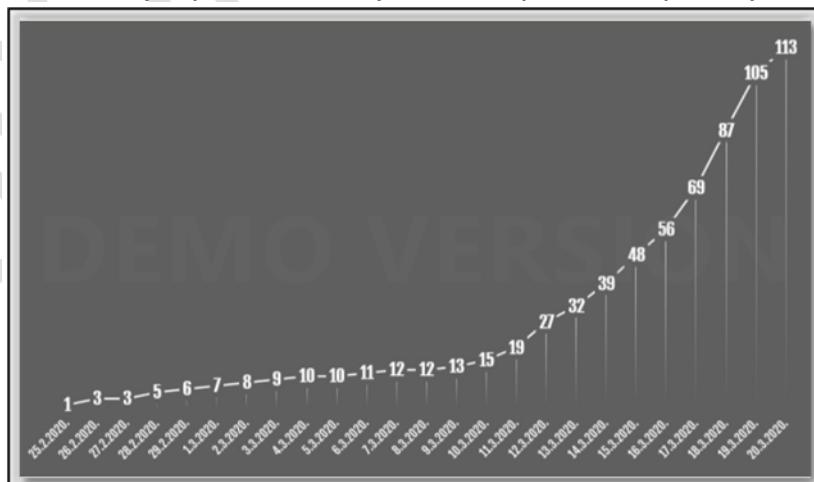
6.5.3. Uzrok

Prvi slučaj vjerojatno nastaje prenošenjem virusa sa životinje na čovjeka, što je vjerojatno bio netopir s tržišta u Wuhanu.

6.5.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći

Prvi slučaj zaraze virusom SARS-CoV-2 u Hrvatskoj potvrđen je 25. veljače 2020. Radilo se o mlađem muškarcu koji je četiri dana ranije stigao iz Milana gdje je bio na utakmici.

Grafički prikaz 22: Rast broja zaraženih u prvih 25 dana pandemije

Izvor: Ministarstvo zdravstva RH

6.5.4. Opis događaja

Sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima posljedice su dane u nastavku.

6.5.5. Matrice rizika

6.5.5.1. Vjerojatnost događaja

Takav događaj je zabilježen konstantno tijekom dvije godine pa se pretpostavlja da je vjerojatnost iznimno velika.

Tablica 71: Epidemije i pandemije, određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	X

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom X

6.5.5.2. Posljedice

6.5.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 72: Epidemije i pandemije -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁶ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Prepostavlja se da je više od 6% oboljelih na području Općine od početka epidemije do prosinca 2023.

Tijekom epidemijskog događaja oboljeli su najviše u starijim dobnim skupinama. Najveći mortalitet je zabilježen u najstarijoj doboj skupini od svih oboljelih, a najčešće zbog multimorbiditeta.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

⁶ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

6.5.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 73: Epidemije i pandemije - ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Pandemija covid-19 ozbiljna je javnozdravstvena kriza koja pogađa građane i društva. To je i snažan udar na svjetsko i europsko gospodarstvo. Gospodarstvo je višestruko izloženo tom udaru. Tu su i udar na opskrbu uzrokovani poremećajem u lancima opskrbe, udar na potražnju uzrokovani smanjenom potražnjom potrošača, negativan učinak neizvjesnosti na planove ulaganja, te učinak ograničene likvidnosti na poduzeća. Bitan utjecaj na gospodarstvo ima i dosljedno provođenje preventivnih mjera koje se odnose na zatvaranje pojedinih objekata i ograničenog broja putnika u javnom prijevozu.

Gubici u gospodarstvu odnose se na dane liječenja i dane bolovanja. U nedostatku potrebnih podataka za izračun ovih posljedica u gospodarstvu uzeti će se da su posljedice umjerene.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.5.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 74: Epidemije i pandemije - ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 75: Epidemije i pandemije, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 76: Epidemije i pandemije, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 77: Epidemije i pandemije, zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Građevine od javnog značaja i objekti kritične infrastrukture neće pretrpjeti nikakva oštećenja izazvana pojavom epidemije/pandemije virusa SARS-CoV-2. Poteškoće su moguće u osiguravanju normalnog funkcioniranja kritične infrastrukture zbog izostanka s posla radnika koji su na bolovanju, ali ne na nivou dužeg prekida rad institucija od javnog značaja. Ukupan utjecaj se ocjenjuje neznatnim.

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

6.5.5.3. Epidemije i pandemije, zbirna ocjena posljedica

Tablica 78: Epidemije i pandemije, zbirna ocjena posljedica

Kategorija	Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće			Zbirna ocjena (x)
	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	
1 Neznatne			X	
2 Malene				
3 Umjerene		X		X
4 Značajne				
5 Katastrofalne	X			

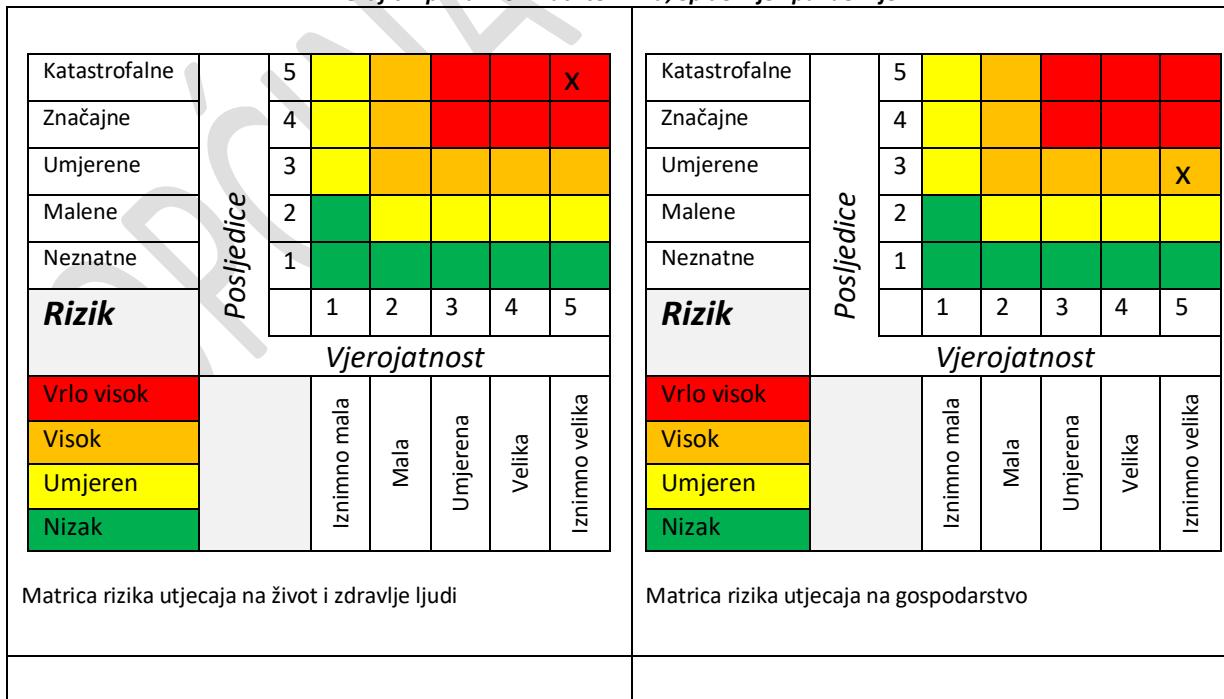
Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što **određuje kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.5.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika

6.5.5.5. Epidemije i pandemije, prikaz na matrici rizika

Grafički prikaz 23: Matrice rizika, epidemije i pandemije

Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	Green	Green	X	
Rizik		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

Matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Orange	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Orange	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	Green	Green	X	
Rizik		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

Matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja

Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Yellow	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	Green	Green	X	
Rizik		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

Matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Katastrofalne	Posjedice	5	Yellow	Orange	Red	Red	Red	Red
Značajne		4	Yellow	Orange	Red	Red	Red	Red
Umjerene		3	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Malene		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Neznatne		1	Green	Green	Green	Green	X	
Rizik		1	2	3	4	5		
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

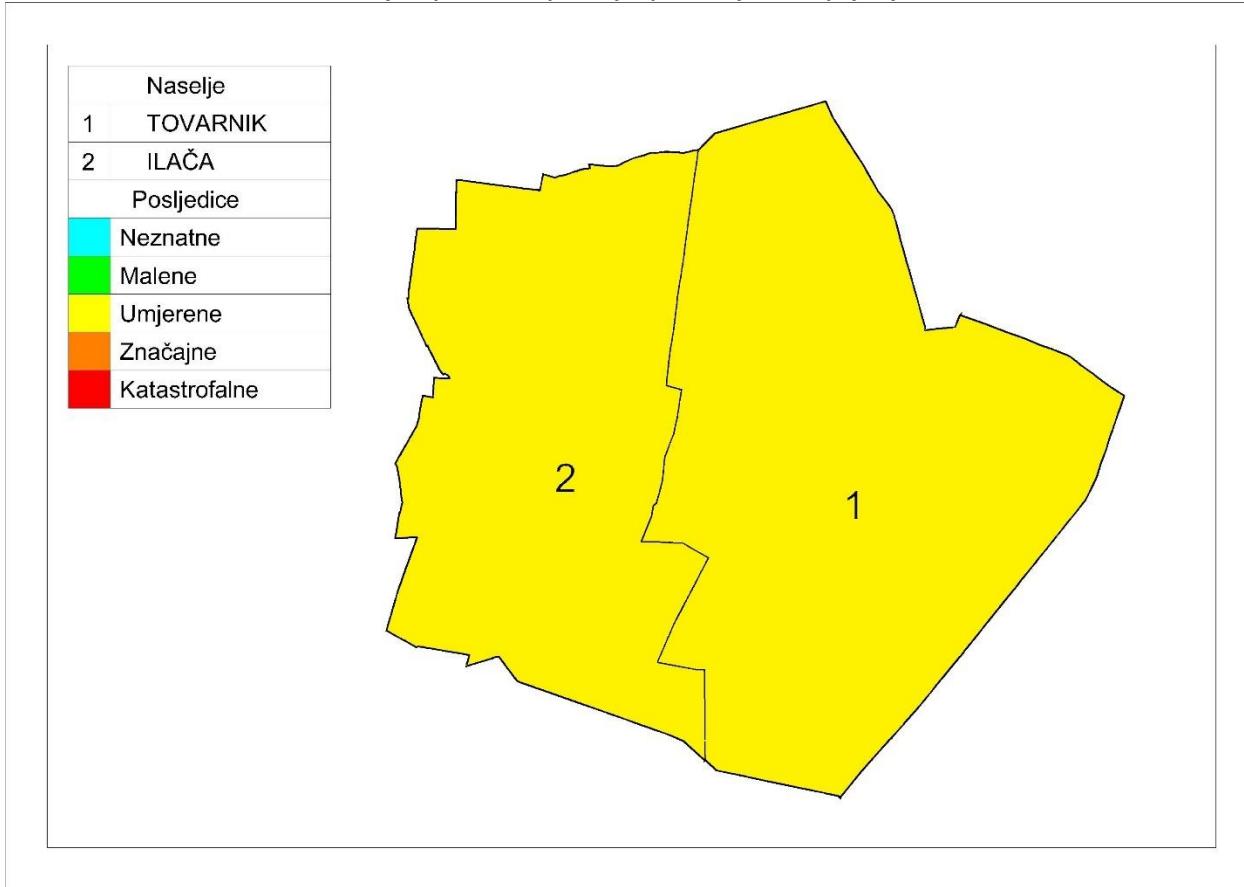
Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika

Grafički prikaz 24: epidemije i pandemije
zbirna matrica rizika

		Vjerojatnost				
		1	2	3	4	5
Rizik	5	■	■	■	■	■
	4	■	■	■	■	■
	3	■	■	■	■	X
	2	■	■	■	■	■
	1	■	■	■	■	■
		1	2	3	4	5
Posljedice		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velička	Iznimno velika
Katastrofalne		■	■	■	■	■
Značajne		■	■	■	■	■
Umjerene		■	■	■	■	■
Malene		■	■	■	■	■
Neznatne		■	■	■	■	■

6.5.6. Karta prijetnje

Grafički prikaz 25: Epidemije i pandemije, karta prijetnje

6.6. Tehničko tehnološke nesreće – industrijske nesreće

Naziv scenarija: Nekontrolirano ispuštanje benzina prilikom pretakanja iz cisterne u spremnike na BP
Grupa rizika: Tehničko tehnološke nesreće
Rizik: Industrijske nesreće
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
Prilikom redovne opskrbe BP, u trenutku pretakanja benzina, a uslijed rastavljene cijevi na spoju cisterne i spremnika, došlo je do nekontroliranog izljevanja goriva i stvaranja zapaljive lokve. Vozač auto cisterne pokušao je zaustaviti istjecanje i u tome uspijeva. U jednom trenutku ispuštena lokva se zapalila. Vozač autocisterne i djelatnici BP pokušavaju ugasiti nastali požar, međutim, uslijed izloženosti autocisterne visokim temperaturama, došlo je do naglog povećanja tlaka u autocisterni i do eksplozije zapaljive smjese preostalog benzina, u komorama autocisterne i zraka.

6.6.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 79: Prikaz utjecaja industrijske nesreće na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
X	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
Ne	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.6.2. Kontekst

Tehničko-tehnološke katastrofe ili velike nesreće u gospodarskim objektima nastaju kao posljedica nesretnog događaja uzrokovanih ljudskom nepažnjom, nemarnošću ili namjerom izazivanja krizne situacije. Također mogu nastati kao posljedica tehničkog kvara strojeva u lancu proizvodnje ili distribucije, te kao posljedica djelovanja vanjskih prirodnih sila ili drugih oblika vanjskog utjecaja (udar groma, potresa, poplave, olujnih i orkanskih udara vjetra itd.). Ovakve velike nesreće izazivaju posljedice na stanovništvo, materijalna i kulturna dobra, te na infrastrukturne objekte.

Općina Tovarnik ne spada u područja visokog rizika u pogledu tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća u gospodarstvu. Utvrđeno je da na promatranom prostoru djeluju tri gospodarska subjekta od kojih su dva, koja mogu očekivati van lokacijske posljedice izvanrednog događaja.

Tablica 80: Pregled pravnih osoba koje se bave proizvodnjom, skladištenjem, prijevozom i prodajom opasnih tvari

Redni broj	Pravna osoba	Lokacija
1	INA Zagreb, BP Tovarnik	Tovarnik, Ulica Bana Jelačića 3
2	Agro Tovarnik d.o.o. ⁷	Tovarnik, Vlč. Ivana Burika 34

Tablica 81: INA industrija nafte d.d., Benzinska postaja Tovarnik

Benzinska postaja Tovarnik⁸		
djelatnost		Osnovna poslovna aktivnost na benzinskim postajama je trgovina na malo gorivima (naftnim derivatima), mazivima, robom široke potrošnje, te propan-butani plina u bocama za domaćinstvo i kao gorivo za vozila.
lokacija		Tovarnik, Bana Jelačića 3
opis lokacije		Promet na lokaciji MPM je jednosmjeran.
koordinate		Pristup lokaciji je iz smjera istoka. U neposrednom okruženju MPM nalaze se: - sa sjeverne strane: trgovina Boso, zelene površine, privatne kuće, - s južne strane: ulica Bana Jelačića, Ulica Ivana Burika, Crkva sv. Mateja, Matošev mauzolej, rodna kuća Matoša, - sa zapadne strane: Ulica Antuna Gustava Matoša, vatrogasnica DVD Tovarnika, poštanski ured, općina, pekara i drugi obrtnički objekti, ugostiteljski objekti, spomenik kulture, - s istočne strane: Crkva sv. Georgija, policijska postaja, ljekarna, ugostiteljski objekti, zelene površine, privatne kuće.

Podaci o opasnim tvarima

Vrsta	Maks. očekivana količina tvari (kg)	Vrste spremnika
EUROSUPER BS 95	14.501	Podzemni
EURODIZEL CLASS PLUS EXPERT	16.296	Podzemni
EURODIZEL BS	16.296	Podzemni
EURODIZEL PLAVI	16.296	Podzemni
UNP U BOCAMA	555	Skladište za UNP Boca

Zona ugroženosti

Scenarij najgoreg mogućeg slučaja: transporta i manipulacije sa zapaljivim tekućinama, odnosno pretakanje iz autocisterne u spremnike na BP – te potpuna degradacija spremnika autocisterne

Zona ugroženosti, maksimalni doseg učinka: 198m s centrom 10 m od izvora	Posljedice Broj žrtava za najgori mogući slučaj je: 6
---	--

⁷ Do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreće nisu bili dostupni podaci o potencijalnim opasnim tvarima na području tvrte Agro Tovarnik d.o.o.

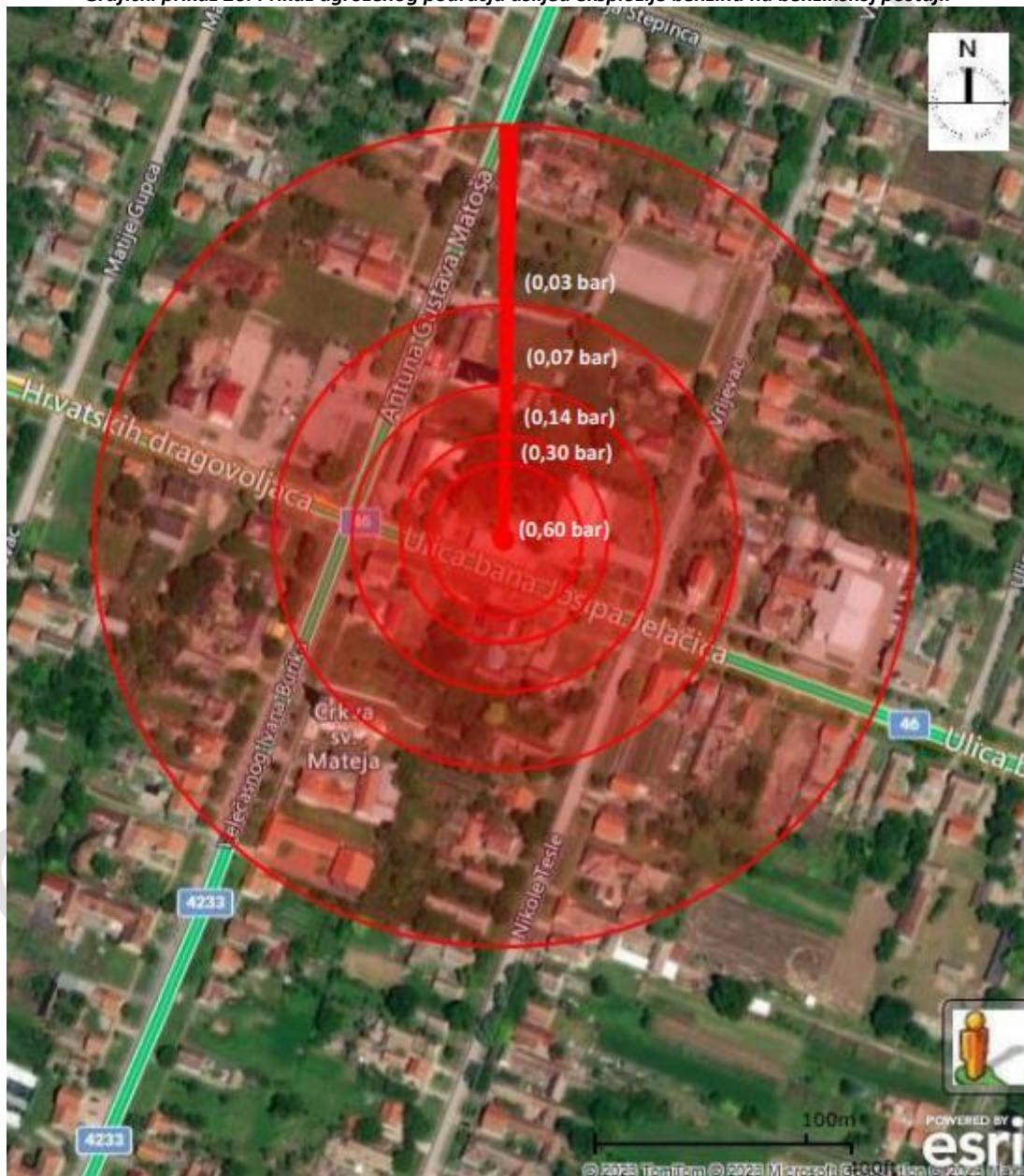
⁸ Izvor: Procjena rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari za MPM Tovarnik, prosinac 2023.

Razmatrajući najgori mogući slučaj, može se reći, da bi do istog došlo u slučaju nesreće na INA d.d. BP Tovarnik, smještena u samom centru naselja Tovarnik, na adresi Bana Jelačića 3.

6.6.2.1. Ugroženo područje

Ugroženo područje je prostor benzinske postaje i okolni prostor u radijusu od 198 m.

Grafički prikaz 26: Prikaz ugroženog područja uslijed eksplozije benzina na benzinskoj postaji.

Izvor : Procjena rizika pravnih osoba koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari za MPM Tovarnik, prosinac 2023.

6.6.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti

Na Benzinskoj postaji INA d.d. Tovarnik, motorni benzin uslijed eksplozije prouzročiti će teža oštećenja ili rušenja benzinske postaje i okolnih stambeno-poslovnih objekata, te stradavanje radnika i stanovnika u okolnim objektima.

U radijusu zone od 198 m našli bi se slijedeći objekti od značaja za funkcioniranje lokalne zajednice i oni objekata u kojima povremeno boravi veći broj ljudi:

- Područje MPM,
- prometnica Ulice bana Jelačića,
- trgovina Boso s parkiralištem,
- poštanski ured, privatne kuće,
- Crkva sv. Georgija,
- obrtničke radnje,
- DVD Tovarnik vatrogasnica,
- centar grada,
- policijska postaja,
- Matoševa rodna kuća s mauzolejom,
- Ulica Ivana Burika,
- Ulica Antuna Gustava Matoša,
- Crkva sv. Mateja

Kako se benzinska postaja nalazi uz dionicu državne ceste u trenutku akcidenta bila bi ugrožena i motorna vozila koja prometuju po njoj.

6.6.3. Uzrok

Uslijed nepažnje došlo je do eksplozije cisterne goriva u trenutku pretakanja goriva iz cisterne u spremnike.

6.6.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći

Cisterna goriva je došla u doticaj sa izvorom paljenja (iskra).

6.6.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Unatoč pravovremenoj intervenciji dolazi do zapaljenja tekućine i eksplozije para. Benzini su vrlo hlapivi, a pare su im teže od zraka, te se mogu znatno raširiti i doseći neki izvor paljenja, koji može izazvati zapaljenje para unatrag sve do izvora para.

6.6.4. Opis događaja

U sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima posljedice su dane u nastavku.

6.6.4.1. Podaci, izvori i metode izračuna

Prikazano u točci 3. Procjene rizika.

6.6.5. Matrice rizika

6.6.5.1. Vjerojatnost događaja

Tablica 82: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom x

6.6.5.2. Posljedice

5.6.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 83: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁹ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Ovom riziku bi bilo izloženo oko 200 osoba (zaposlenici, stanovnici susjednih stambenih objekata, prolaznici i osobe u prometu). Procjenjuje se da bi bilo 6 smrtno stradalih osoba.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

⁹ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

6.6.5.2.1. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 84: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće -ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Unutar zone ugroze nalaze se mnogi stambeni objekti, veći gospodarski subjekti, a kako se benzinska postaja nalazi uz dionicu državne ceste u trenutku akcidenta bila bi ugrožena i motorna vozila koja prometuju po njoj. Procijenjena šteta iznosi oko 1.000.000,00 EUR što je oko 50% proračuna Općine Tovarnik.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

6.6.5.2.2. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 85: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće- ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	X
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 86: Tehničko tehnološke nesreće industrijske nesreće, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	X
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 87: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku-prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Ugroženi su slijedeći objekti od javnog značaja:

- Područje MPM,
- prometnica Ulice bana Jelačića,
- trgovina Boso s parkiralištem,
- poštanski ured, privatne kuće,
- Crkva sv. Georgija,
- obrtničke radnje,
- DVD Tovarnik vatrogasnica,
- centar grada,
- policijska postaja,
- Matoševa rodna kuća s mauzolejom,
- Ulica Ivana Burika,
- Ulica Antuna Gustava Matoša,
- Crkva sv. Mateja

Na cesti dolazi do isticanja naftnih derivata i opasnih tvari što dovodi do privremene obustave opskrbe gorivom i zatvaranje prometa na dionici ceste koja je ugrožena u trajanju od nekoliko sati dok požar traje. Neće doći do dužeg prekida u normalnom funkcioniranju zajednice.

Obzirom da je materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog i društvenog značaja značajna, ukupna vrijednost kategorije društvena stabilnost i politika može se ocijeniti – 3 **umjerene posljedice**.

Tablica 88: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene				X
4 Značajne	X	X		
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.6.5.3. Industrijske nesreće, zbirna ocjena posljedica

Tablica 89: Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene			X	
4 Značajne				X
5 Katastrofalne	X	X		

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što **određuje kategoriju 4 – značajne posljedice**.

6.6.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika.

6.6.6. Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće, prikaz na matricama rizika

Grafički prikaz 27: Matrice rizika, tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće

		Vjerojatnost							Vjerojatnost							
		5	X						5	X						
Rizik	Katastrofalne	5	X						5	X						
	Značajne	4							4							
	Umjerene	3							3							
	Malene	2							2							
	Neznatne	1							1							
	Vrlo visok			1	2	3	4	5	Vrlo visok			1	2	3	4	5
	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi		Vjerojatnost					Matrica rizika utjecaja na gospodarstvo		Vjerojatnost							
		5	X						5	X						
Rizik	Katastrofalne	5					Rizik	Katastrofalne	5					Rizik	5	
	Značajne	4						Značajne	4						4	
	Umjerene	3						Umjerene	3						3	
	Malene	2						Malene	2						2	
	Neznatne	1						Neznatne	1						1	
	Vrlo visok			1	2	3	4	5	Vrlo visok			1	2	3	4	5
	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu		Vjerojatnost					Matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja		Vjerojatnost							
		5	X						5	X						
Rizik	Katastrofalne	5					Rizik	Katastrofalne	5					Rizik	5	
	Značajne	4						Značajne	4						4	
	Umjerene	3						Umjerene	3						3	
	Malene	2						Malene	2						2	
	Neznatne	1						Neznatne	1						1	
	Vrlo visok			1	2	3	4	5	Vrlo visok			1	2	3	4	5
	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Visok			Iznimno mala	Malá	Umjerena	Velika	Iznimno velika	

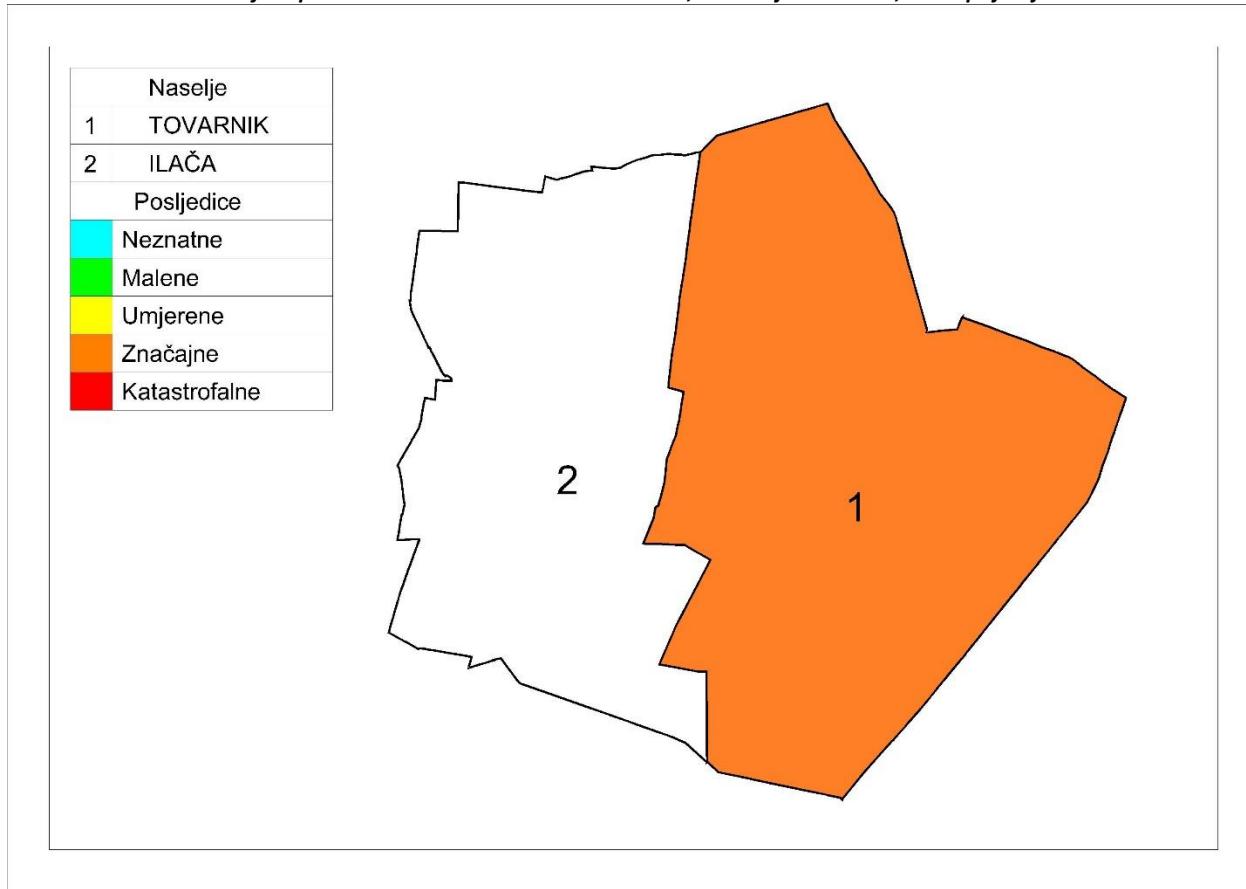
Rizik	Posjedice	5												
		4												
		3												
		2	X											
		1												
			1	2	3	4	5							
<i>Vjerojatnost</i>														
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika								
<i>Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika</i>														
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika								

**Grafički prikaz 26: tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće,
zbirna matrica rizika**

Rizik	Posjedice	5												
		4	X											
		3												
		2												
		1												
			1	2	3	4	5							
<i>Vjerojatnost</i>														
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika								

6.6.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 28: Tehničko-tehnološke nesreće, industrijske nesreće, karta prijetnje

OPĆINA

6.7. Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu

Naziv scenarija, rizik : Nekontrolirano izljevanje benzina iz cisterne za prijevoz
Grupa rizika: Tehničko tehnološke nesreće u prometu
Rizik: Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
Najveći dio prometa te prijevoz svih vrsta roba odvija se dionicom državne ceste D 46 koja prolazi prostorom. To znači da se tim prometnicama vrši prijevoz opasnih i lako zapaljivih tvari i to kamionima-cisternama do 30 000 l , pa u slučaju nesreće može doći do izljevanja, eksplozije i zapaljenja opasnih tvari te stradavanja ljudi i imovine. Scenarij pretpostavlja hipotetičku situaciju u kojoj je na križanju ulica Kralja Tomislava, Hrvatskih dragovoljaca i Ljudevita Gaja, došlo do prometne nezgode uslijed koje je došlo do prevrtanja cisterne koja je prevozila benzin u svrhu snabdjevanja BP koja se nalazi u Tovarniku. Iz cisterne je nekontrolirano isteklo oko 500 l goriva koje se zapalilo. Nakon zapaljenja lokve ispuštenog goriva iz autocisterne, uslijed izloženosti autocisterne visokim temperaturama, došlo je do naglog povećanja tlaka u autocisterni i do eksplozije zapaljive smjese preostalog benzina u komorama autocisterne i zraka.

6.7.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 90: Prikaz utjecaja epidemije i pandemije na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
X	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
X	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo/regulacijske i zaštitne vodne građevine i komunalne vodne građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
Ne	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija(elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radioološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.7.2. Kontekst

Tehničko-tehnološke katastrofe ili velike nesreće u cestovnom prometu nastaju kao posljedica prometnih nesreća u kojima su sudionici kamioni/cisterne koje prevoze opasne ili kao posljedica ne primjenjivanja sigurnosnih mjera prilikom transporta.

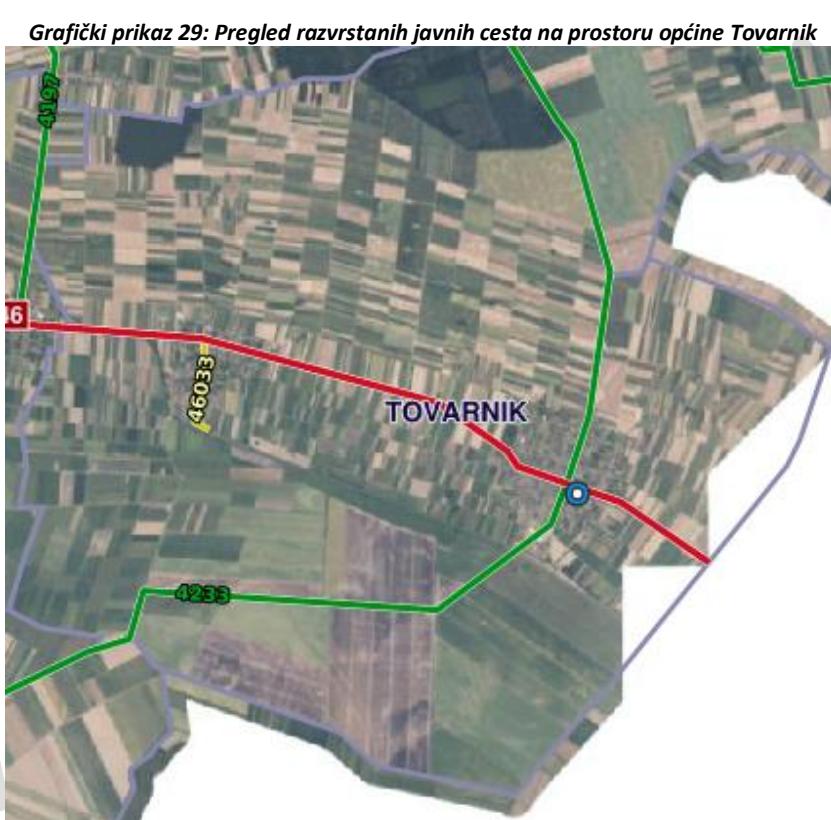
U nedostatku egzaktnih podataka pretpostavlja se da se najveći dio prometa opasnim tvarima odvija autocestom D 46 kojom je dozvoljen prijevoz opasnih tvari.

Promet opasnim tvarima županijskim cestama dozvoljen je samo u svrhu opskrbe gospodarskim subjektima ali ne i tranzit.

Tablica 91: Pregled državnih cesta na području Općine

DRŽAVNE CESTE				
Broj	Opis ceste	Duljina u km u općini Tovarnik	Vrsta kolnika (km)	
Ceste			asfalt	tucanik
D 46	Đakovo (D7) – Vinkovci-GP Tovarnik			

Izvor: Uprava za ceste Vukovarsko-srijemske županije

Izvor: ŽUC Vukovarsko-srijemske županije

Prepostavka je autocisterna (uobičajene) veličine 30 m³ (jednokomorna) i spojne cijevi promjera 85 mm. Vrijeme reakcije na nekontrolirano ispuštanje do zatvaranja ventila je 15 sec. Količina ispuštenog goriva je 533 litre.

U opisanom slučaju uvažavajući gore naznačene parametre zona ugroženosti od požara iznosi 44,5 metara (promjer). Takav požar obzirom na samu lokaciju mesta istakanja bi imao male izvan lokacijske učinke (poslovni prostori i obiteljske kuće u neposrednoj blizini).

Međutim, nakon zapaljenja lokve ispuštenog goriva iz autocisterne, uslijed izloženosti autocisterne visokim temperaturama, može doći do naglog povećanja tlaka u autocisterni i do eksplozije zapaljive smjese preostalog benzina u komorama autocisterne i zraka. Za proračun je najvažnija količina preostalog benzina u komorama. Dvije su najčešće opcije- jednokomorne i trokomorne autocisterne,

pod prepostavkom da je sukladno prethodno prikazanom „worst caseu“ već ispušteno oko 0,5 m³ benzina iz komore.

Na udaljenosti većoj od 200 metara neće više biti mogućnosti za ugrožavanje zdravlja osoba i oštećenja imovine u trenutku eksplozije para benzina u autocisterni.

Kako ne postoje egzaktni podaci o vrstama i količinama opasnih tvari koji se prevoze autocestom za analize najgoreg mogućeg slučaja biti će korišteni podaci Centra za vozila hrvatske prikazani u narednoj tablici.

Tablica 92: Podaci o pojedinim vrstama i količinama opasnih tvari u prometu, doseg ugroze ispuštenim opasnim tvarima u prometnoj nesreći, odnosno, kamionskim parkiralištima

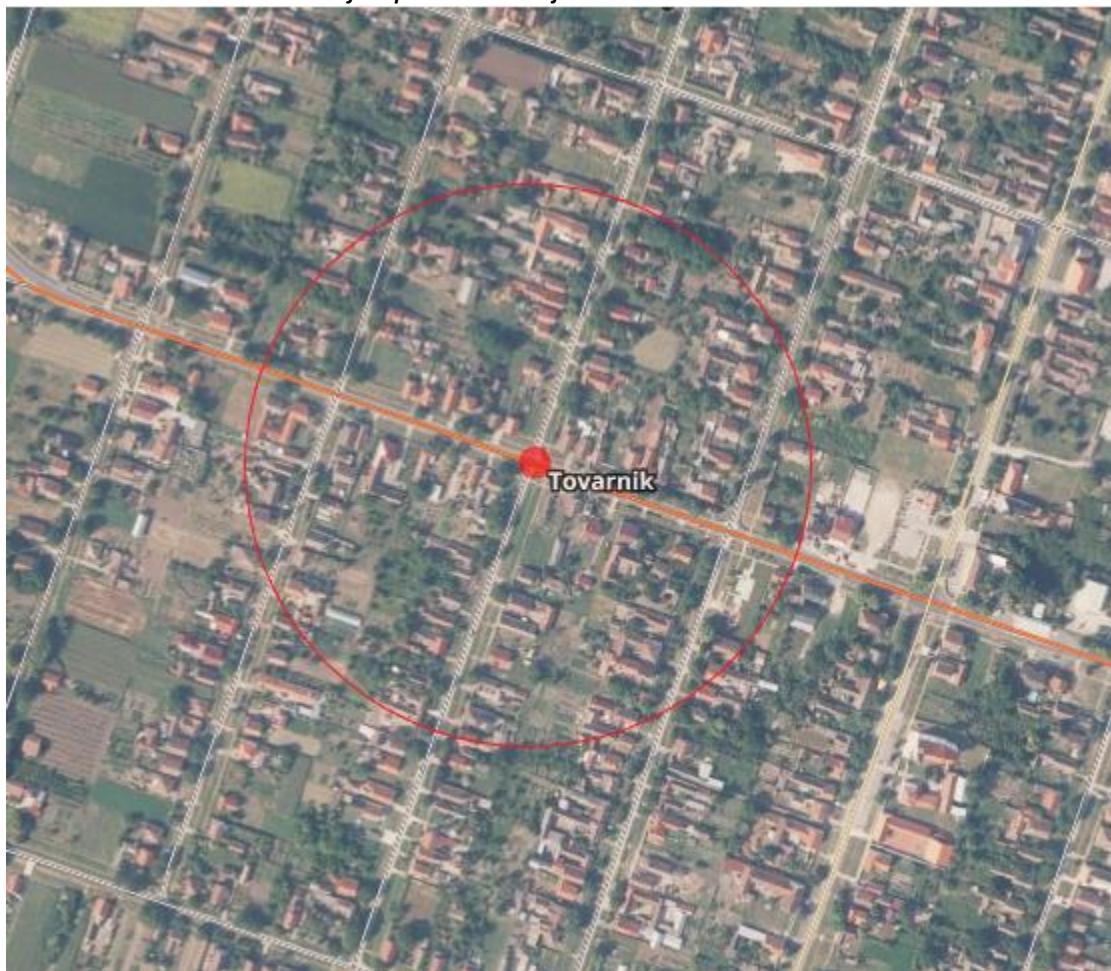
Najveće očekivane količine opasnih tvari		
Opasna tvar	Količina	Doseg i posljedice
Eksploziv ili gnojivo amonij nitrat	30. 000 kg	lake posljedica do 350 m značajna oštećenja zgrada do 134 m
UNP	31.428 kg	eksplozija: 270 m , toplinska radijacija: 600m
Tekuće gorivo	45.000 lit.	oko 200m
Klor ukapljen tlakom	Kontejneri 1000 kg	najgori slučaj: 2000 m (smrtno 315m) alternativni: 1200 m (smrtno 169 m)
Amonijak ukapljen tlakom	nema podataka	
Kloridna kiselina	22.700 lit.	alternativni slučaj: 700m ozbiljne posljedice (na 200 m i u kućama)
SO ₂	kontejneri 1000 kg	najgori slučaj: 2.100 m; - alternativni: 500m

Izvor podataka: Centra za vozila hrvatske Velika Gorica, Odjel za ispitivanje vozila

6.7.2.1. Ugroženo područje

Scenarij prepostavlja hipotetičku situaciju u kojoj je na križanju ulica Kralja Tomislava, Hrvatskih dragovoljaca i Ljudevita Gaja u naselju Tovarnik.

Grafički prikaz 30: Naselje Tovarnik dosezi nesreće

6.7.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti

Kao posljedica nekontroliranog ispuštanja dogodila bi se eksplozija sa štetnim učinkom u radijusu 200 m. U zoni ugroze našli bi se veliki broj kuća individualne izgradnje te Dječji Vrtić Palčić Tovarnik.

6.7.3. Uzrok

Prilikom prijevoza opasnih tvari došlo je do prometne nesreće u kojoj je sudjelovao kamion cisterna koji je prevozio puni spremnik sirove nafte.

6.7.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći

Uslijed neprilagođene vožnje i nepoštivanja prometnih propisa osobno vozilo je oduzelo prednost kamionu koji je prevozio opasne tvari. Vozač kamiona u želji da izbjegne prometnu nesreću naglo je skrenuo i prevrnuo se.

6.7.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Unatoč pravovremenoj intervenciji nakon prevrtanja kamiona – cisterne dolazi do isticanja dijela benzina i pojave požara koji može zahvatiti dio gospodarskih objekata te onečišćenja tla i zraka.

6.7.4. Opis događaja

Sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima sljedeće su kategorije posljedica.

6.7.5. Matrice rizika

6.7.5.1. Vjerojatnosti događaja

Tablica 93: Tehničko tehničke nesreće u cestovnom prometu -određivanje vjerojatnosti događaja¹⁰

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom X

¹⁰ Procjena je prihvatljiva s obzirom na djelomičnu dostupnost statističkih i drugih podataka za posljedice na cestovni promet budući da nisu dostupni rezultati simulacija pravne osobe sa mogućim posljedica od izvanrednog događaja, uključujući i analizu najgoreg mogućeg slučaja, s proračunom zona ugroženosti kao i mogućih posljedica tehničko tehničkih nesreća na postrojenjima po ljudi, objekte i okoliš ili na funkciranje objekata kritične infrastrukture i posljedica u tim slučajevima.

6.7.5.2. Posljedice

6.7.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 94: Tehničko tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu -ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹¹ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Kao posljedica nekontroliranog ispuštanja dogodila bi se eksplozija sa štetnim učinkom u radijusu 200 m.

U zoni ugroženosti zbog istjecanja opasnih tvari kao posljedice prometne nezgode je veliki broj kuća individualne izgradnje i Dječji vrtić (ugroženo je oko 200 stanovnika). U slučaju akcidenta moguća je maksimalna ugroženost oko 200 osoba.

Za određivanje potencijala rizika potrebno je izračunati vanjske posljedice – broj smrtnih slučajeva po nesreći, prema slijedećem izrazu: $Cd,t = P \times [simbol] \times fp \times fu$ gdje su:

Cd,t – broj smrtnih slučajeva po nesreći,

P – pogođeno područje (ha),

[simbol] – gustoća naseljenosti u pogođenom području unutar pogođenog pojasa (osoba/ha),

fp - korekcijski čimbenik područja za rasprostranjenost stanovništva u pogođenom području,

fu - korekcijski čimbenik ublažavajućih učinaka.

Iz tablica koje se nalaze u Priručniku očitane su slijedeće vrijednosti navedenih parametara:

$P = 0,20$ ha; [simbol]= 200 osoba/ha; $fp = 0,4$; $fu = 1$

pa je potencijal rizika

$$Cd,t = 0,20 \times 200 \times 0,4 \times 1 = 16$$

Iz dijagrama: za 0 – 25 smrtnih slučajeva po nesreći → razred posljedica = 1.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

¹¹ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

6.7.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 95: Tehničko tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu -ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Dionica ceste prolazi kroz naseljeno područje, a unutar zone ugroza nalaze se stambeni objekti i građevine od javnog – društvenog značaja te poslovni objekti. Ne očekuje se rušenje objekata nego samo manja oštećenja.

Procijenjena šteta iznosi oko 200.000,00 EUR što je 10 % proračuna Općine.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.7.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

Tablica 96: Tehničko tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost I politiku- oštećena kritična infrastruktura

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 86: Tehničko tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 97: Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost i politiku-prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost i politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Od objekata kritične infrastrukture je ugrožena državna cesta. Na cesti ne dolazi do oštećivanja, već se cesta zatvara na nekoliko sati do jedan dan. Neće doći do otežavanja života stanovništva, ali može doći do prestanka rada kritične infrastrukture. Ugroženi su i objekti od javnog značaja (dječji vrtić). Kategorija društvene stabilnosti i politike ima kategoriju malenih posljedica.

Tablica 98: Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog i društvenog značaja je neznatna.

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

5.7.3.5.4. Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, zbirna ocjena posljedica

Tablica 89: Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost I politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene				
3 Umjerene		X		X
4 Značajne				
5 Katastrofalne	X			

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.7.5.3. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika.

OPĆINA TOVARNIK

6.7.6. Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, prikaz na matricama rizika

Grafički prikaz 31: Matrice rizika, tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu

		Posjedice										
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
		Katastrofalne	Značajne	Umjerene	Malene	Neznatne	Rizik	Katastrofalne	Značajne	Umjerene	Malene	Neznatne
Vrlo visok			Iznimno mala	Mađa	Umjerena	Velika		Iznimno mala	Mađa	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Visok												
Umjeren												
Nizak												

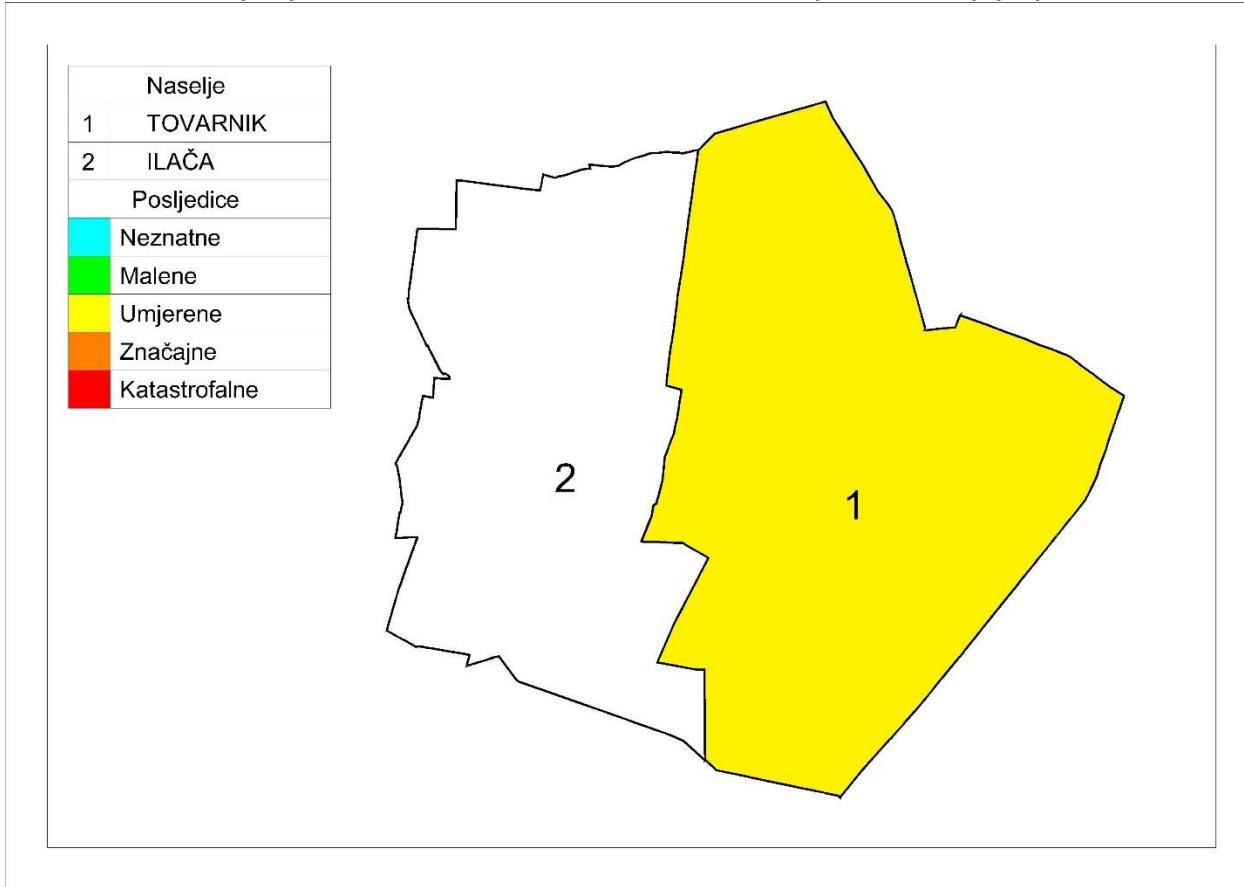
Matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika

Grafički prikaz 32: tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu, zbirna matica rizika

6.7.7. Karta prijetnje

Grafički prikaz 33: Tehničko-tehnološke nesreće u cestovnom prometu, karta prijetnje

6.8. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu

Naziv scenarija, rizik : Nekontrolirano ispuštanje benzina uslijed nesreće
Grupa rizika: Tehničko tehnološke nesreće u prometu
Rizik: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu
Izvršitelji: Sukladno točki 10. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Općine
Kratki opis scenarija:
Tehničko-tehnološka nesreća u prometu željeznicom može nastati zbog istjecanja i/ili eksplozije opasne tvari, što može rezultirati požarom, disperzijom toksičnog plina ili oblaka, ovisno o smjeru vjetra, na okolno područje, te zagađenjima tla, zraka i vode, čija posljedice mogu biti ugrožavanje života i zdravlja ljudi, gospodarskih objekata te mreža i sustava kritične infrastrukture.

6.8.1. Utjecaj na kritičnu infrastrukturu

Tablica 99: Prikaz utjecaja na kritičnu infrastrukturu

Utjecaj	Sektor
Ne	Energetika (proizvodnja, uključivo akumulacije i brane, prijenos, skladištenje, transport energenata i energije, sustavi za distribuciju).
X	Promet (cestovni, željeznički, zračni, pomorski i promet unutarnjim plovnim putovima).
Ne	Vodno gospodarstvo (regulacijske i zaštitne водне građevine i komunalne водне građevine).
Ne	Financije (bankarstvo, burze, investicije, sustavi osiguranja i plaćanja).
Ne	Javne službe (osiguranje javnog reda i mira, zaštita i spašavanje, hitna medicinska pomoć).
Ne	Komunikacijska i informacijska tehnologija (elektroničke komunikacije, prijenos podataka, informacijski sustavi, pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga)
Ne	Zdravstvo (zdravstvena zaštita, proizvodnja, promet i nadzor nad lijekovima)
Ne	Hrana (proizvodnja i opskrba hranom i sustav sigurnosti hrane, robne zalihe)
Ne	Proizvodnja, skladištenje i prijevoz opasnih tvari (kemijski, biološki, radiološki i nuklearni materijali)
Ne	Nacionalni spomenici i vrijednosti

6.8.2. Kontekst

Na prostoru općine Tovarnik u sustavu željezničkog prometa postoje dvije željezničke pruge:

- Magistralna glavna željeznička pruga M104 i
- Željeznička pruga I reda

Trasa željezničke pruge I. reda I – R105 Vinkovci (M104) - Drenovci - državna granica ima slijedeće karakteristike:

- kategorizacija željezničke pruge: pruga I. reda (I - 110)
- jednokolosječna pruga
- tehnički elementi pruge:

- najveća dopuštena masa po osovini 22 t
- najveća dopuštena masa po dužnom metru 8 t
- najveća dopuštena brzina 40 km/h

Istjecanje opasnih tvari iz spremnika za prijevoz moguće je na cijeloj dužini željezničke pruge.

Kao najvjerojatniji slučaj može se predvidjeti nesreća prilikom manevriranja zbog oštećenja dolazi do curenje goriva iz vagona cisterne. U takvim slučajevima dolazi do razljevanja zapaljive tekućine i stvaranja lokve koja je lakozapaljiva i može doći do požara.

Prepostavljeni uvjeti:

- Kapacitet vagon cisterne za transport goriva je 57 m^3
- Prilikom manevriranja, dolazi do oštećenja vagon cisterne te dolazi do izljevanja oko 200 litara (168 kg), uz zapaljenje lokve
- brzina vjetra od 1,5 m/s
- temperatura zraka 25°C .
- Učestalost transporta je oko svaka 7 dana.

Rezultati provedene simulacije uz prepostavljene uvjete su pokazali kako bi plama kugla koji bi nastala zapaljenjem imala doseg 40 m od mjesta pretakanja goriva iz autocisterne. Plama kugla dosega 40 m bi se smanjila nakon 10 sekundi jer u tom vremenu izgorjela najveća količina goriva. U navedenom radijusu svi koji bi se zatekli bi bili smrtno stradali. Najveća opasnost prilikom ovakvoga slučaja nastaje djelovanjem toplinskoga toka.

Zona u kojoj bi ljudsko zdravlje moglo biti ugroženo zadržavanjem do 60 sekundi ima doseg 84 m.

U sljedećoj zoni, koja obuhvaća područje od 84 m do 144 m od mjesta incidentnog zapaljenja moguće su privremene posljedice po ljudsko zdravlje. U ovoj zoni ne postoji opasnost za zdravlje osoba smještenih u prostorijama.

Vrijeme u kojemu bi prepostavljena količina goriva izgorjela bi bilo 11 sekundi te nakon toga možemo očekivati smanjenje prepostavljenih zona ugroženosti

6.8.2.1. Ugroženo područje

Ugroženo područje je u zoni doseg nesreće koja se dogodila pri zaustavljanju vlaka na stajalište Tovarnik.

Grafički prikaz 34: Zona ugroze

Izvor : Procjena rizika od velikih nesreća 2018.

6.8.2.2. Prostor štetnog utjecaja, ugroženo stanovništvo i gospodarski subjekti

U radijus ugroženosti našli bi se dijelovi dijelovi magistralne pruge kao i poljoprivredne i šumske površine unutar njega. Kako se radi o nenaseljenom području stanovništvo ne bi bilo ugroženo. Unutar prostora štetnog utjecaja nama gospodarskih subjekata. Obzirom da se u opisu ovog slučaja očekuje eksplozija moguće je očekivati požar otvorenog prostora koji bi znatno povećao površinu štetnog utjecaja.

6.8.3. Uzrok

Prilikom manevriranja, dolazi do oštećenja vagon cisterne te dolazi do izljevanja oko 200 litara (168 kg), uz zapaljenje lokve

6.8.3.1. Razvoj događaja koji je prethodio velikoj nesreći

Uslijed nepoznatog uzroka (ljudska pogreška, zakazivanje tehničkih sustava prometne signalizacije, nepovoljni meteorološki uvjeti) došlo je do vagon cisterne sa gorivom.

6.8.3.2. Okidač koji je uzrokovao veliku nesreću

Unatoč pokušaju strojovođe da na vrijeme spriječi nesreću dogodilo se oštećenje uslijed kojega je došlo do istjecanja opasne tvari, eksplozije i zapaljenje.

6.8.4. Opis događaja

Sukladno kontekstu i jedinstvenim mjerilima sljedeće su kategorije posljedica.

6.8.5. Matrice rizika

6.8.5.1. Vjerojatnosti događaja

Tablica 100: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu -određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

* Vjerojatnost pojave označena je oznakom x

6.8.5.2. Posljedice

6.8.5.2.1. Posljedice na život i zdravlje ljudi

Tablica 101: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom - ocjena kategorije utjecaja na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹² 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	X
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Ovom riziku bi bilo izloženo oko 20 osoba (prolaznici i osobe u prometu). Ne bi bilo smrtno stradalih, nego 4 osobe bi bile lakše ozljeđene.

¹² Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Za određivanje potencijala rizika potrebno je izračunati vanjske posljedice – broj smrtnih slučajeva po nesreći, prema slijedećem izrazu:

$$Cd,t = P \times [\text{simbol}] \times fp \times fu$$

gdje su:

Cd,t – broj smrtnih slučajeva po nesreći,

P – pogođeno područje (ha),

[\text{simbol}] – gustoća naseljenosti u pogodjenom području unutar pogodjenog pojasa (osoba/ha),

fp - korekcijski čimbenik područja za rasprostranjenost stanovništva u pogodjenom području,

fu - korekcijski čimbenik ublažavajućih učinaka.

Iz tablica koje se nalaze u Priručniku¹ očitane su slijedeće vrijednosti navedenih parametara:

$$P = 0,02 \text{ ha}; [\text{simbol}] = 20 \text{ osoba/ha}; fp = 0,4; fu = 1$$

pa je potencijal rizika

$$Cd,t = 0,02 \times 20 \times 0,4 \times 1 = 0,2$$

Iz dijagrama: za 0 – 25% smrtnih slučajeva po nesreći → razred posljedica = 1.

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.8.5.2.2. Posljedice na gospodarstvo

Tablica 102: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom - ocjena kategorije utjecaja na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹³ 6<0,001	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Najveća ugrožavanja bi zahvatila dijelove magistralne pruge kao i poljoprivredne i šumske površine unutar njega. Kako se radi o nenaseljenom području stanovništvo ne bi bilo materijalne štete na stambenim objektima. Unutar prostora štetnog utjecaja nama gospodarskih subjekata.

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.8.5.2.3. Posljedice na društvenu stabilnost i politiku

Ocjena posljedica definira se kao srednja vrijednost kategorija iz sljedećih tablica:

¹³ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Tablica 103 - Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost I politiku- oštećena kritične infrastrukture

Društvena stabilnost i politika			
oštećena kritična infrastruktura			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 104: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost politiku- štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja

Društvena stabilnost i politika			
Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 96: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, ocjena kategorije utjecaja na društvenu stabilnost I politiku- prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana

Društvena stabilnost I politika			
prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	X
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Tablica 105: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, zbirna ocjena posljedica po društvenu stabilnost i politiku

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Objekti kritične infrastrukture i građevine od javnog društvenog interesa nisu ugrožene, a također ne dolazi do prekida funkcija kritične infrastrukture za period duži od 1 dana.

Na dijelu trase kojom prolazi željeznička pruga dolazi do isticanja opasnih tvari što dovodi do privremene obustave prometa na tom dijelu u trajanju ne duže od 1 dana.

Materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog i društvenog značaja je neznatna.

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

6.8.5.3. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, zbirna ocjena posljedica

Tablica 106: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene	X	X		X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

6.8.5.4. Podaci, izvori i metode izračuna

Opisano u točci 3. Procjene rizika.

6.8.5.5. Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, prikaz na matricama rizika

Grafički prikaz 35: Matrice rizika, tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu

		Vjerojatnost					Vjerojatnost				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Rizik											
Vrlo visok											
Visok											
Umjerен											
Nizak											
Matrica rizika utjecaja na život i zdravlje ljudi											
		Vjerojatnost					Vjerojatnost				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Rizik											
Vrlo visok											
Visok											
Umjeren											
Nizak											
Matrica rizika utjecaja na gospodarstvo											
		Vjerojatnost					Vjerojatnost				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Rizik											
Vrlo visok											
Visok											
Umjeren											
Nizak											
Matrica rizika utjecaja na kritičnu infrastrukturu											
		Vjerojatnost					Vjerojatnost				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika	Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Rizik											
Vrlo visok											
Visok											
Umjeren											
Nizak											
Matrica rizika utjecaja na štete/gubitke na građevinama od javnog društvenog značaja											

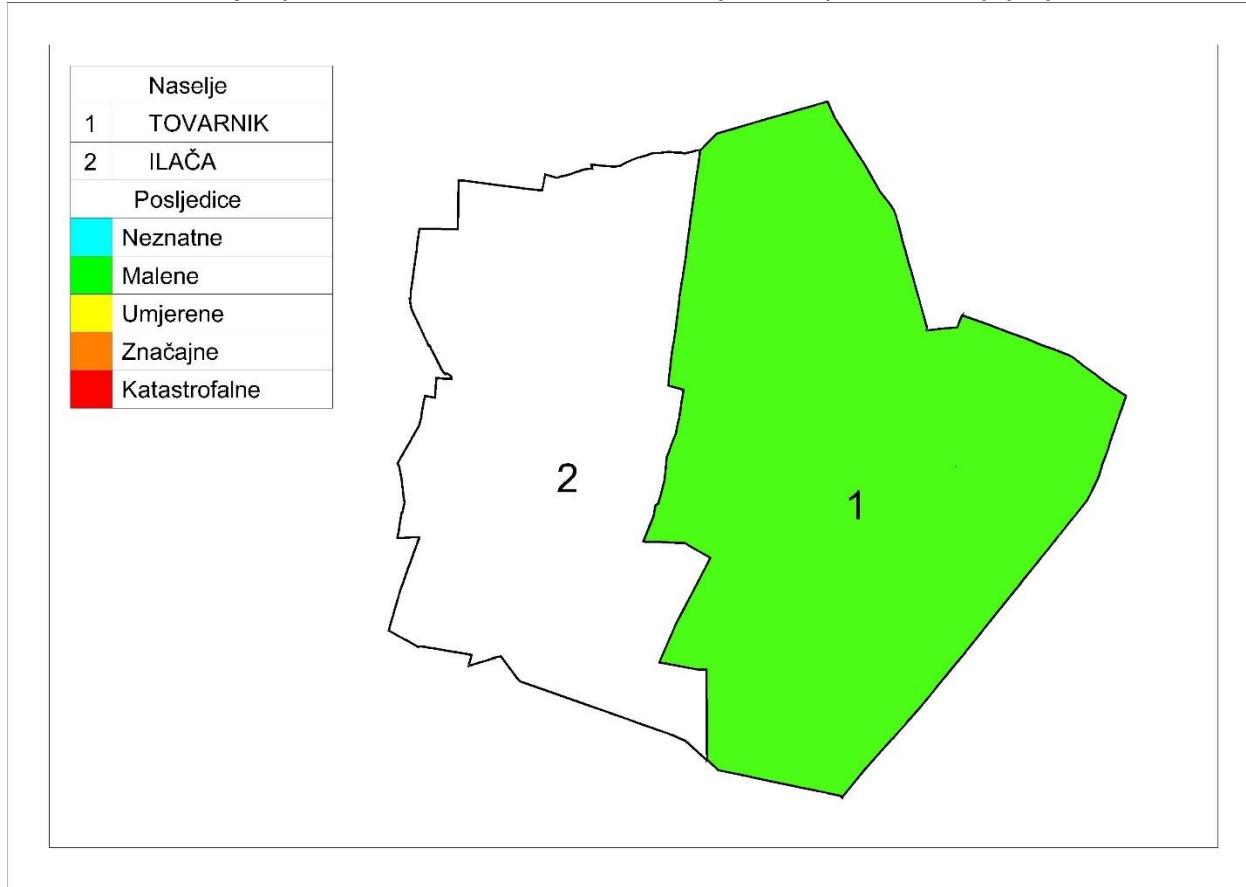
Rizik	Posljedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red		
		4	Yellow	Yellow	Red	Red		
		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow		
		2	Green	Yellow	Yellow	Yellow		
		1	X	Green	Green	Green		
			1	2	3	4	5	
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								
Matrica rizika utjecaja na prestanak funkcije kritične infrastrukture/objekata od javnog interesa za razdoblje duže od 10 dana								
Zbirna matrica rizika društvena stabilnost i politika								

Grafički prikaz 36: tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu,
zbirna matrica rizika

Rizik	Posljedice	5	Yellow	Yellow	Red	Red		
		4	Yellow	Yellow	Red	Red		
		3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow		
		2	X	Yellow	Yellow	Yellow		
		1	Green	Green	Green	Green		
			1	2	3	4	5	
<i>Vjerojatnost</i>								
Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika		
Visok								
Umjeren								
Nizak								

6.8.6. Karta prijetnje

Grafički prikaz 37: Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom prometu, karta prijetnje

OPĆINA

7. MATRICA RIZIKA SA USPOREĐENIM RIZICIMA

Katastrofalne	Posljedice	5					
Značajne		4	X Tehničko tehnološke nesreće , industrijske nesreće				
Umjerene		3	X Tehničko tehnolo. nesreće , cestovni promet		X Poplave izazvane izlijevanjem kopnenih vodenih tijela X Olujno nevrijeme s tučom		X Toplinski val X Epidemije i pandemije
Malene		2	X Tehničko tehnološke nesreće željeznički promet		X Suša		
Neznatne		1					
Rizik			1	2	3	4	5
Vrlo visok			Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Visok							
Umjeren							
Nizak							

8. ANALIZA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Sustav civilne zaštite ocjenjuje se kroz sastavnice/aktivnosti civilne zaštite u području preventive i području reagiranja. Ocjena se dobije na način da se izračuna postotak pozitivnih odgovora (DA) iz tablica u nastavku. Dobiveni se postotci pretvore u cijele brojeve na sljedeći način:

- 0 – 25 % , ocjena 4 – vrlo niska spremnost,
26 – 50 % , ocjena 3 – niska spremnost,
51 – 75 % , ocjena 2 – visoka spremnost,
76 – 100 % , ocjena 1 – vrlo visoka spremnost.

8.1. Područje preventive

8.1.1. Strategija, normativno uređenje i planovi

Tablica 107: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, strategija, normativno uređenje i planovi

Strategija, normativno uređenje i planovi	Odgovori	
	da	ne
Osnovan Stožer civilne zaštite.	da	
Osnovane gotove snage civilne zaštite (DVD).	da	
Osnovan tim civilne zaštite opće namjene.	da	
Određene pravne osobe od značaja za provedbu mјera CZ-a.	da	
Imenovani povjerenici CZ-a za sva naselja.	da	
Udruge građana uključene u sustav civilne zaštite.	da	
Imenovani voditelji prostora za sklanjanje.		ne
Postoji li zaposlenik/zaposlenici Općine zaduženi za praćenje propisa iz sustava CZ-a i njihovu implementaciju, vođenje baze podataka, praćenje troškova nastalih elementarnim nepogodama ili je za to angažirana vanjska tvrtka?	da	
Izrađena Procjena rizika od velikih nesreća.	da	
Izrađen Plan djelovanja civilne zaštite.	da	
Izrađeni Planovi djelovanja gotovih operativnih snaga (DVD-i).		ne
Izrađeni godišnji i srednjoročni planovi razvoja sustava civilne zaštite.	da	
Izrađeni finansijski planski dokumenti koji omogućavanju razvoj sustava.	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Izrađeni su procjena rizika od velikih nesreća te Plan civilne zaštite. U međuvremenu su navedeni dokumenti ažurirani jedanput godišnje.

Stupanjem na snagu Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22.) i Pravilnika o sastavu Stožera, načinu rad te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite („Narodne novine“ broj: 37/16. i 47/16.) osnovala Stožer civilne zaštite.

Sukladno navedenom Zakonu osnovana je postrojba civilne zaštite opće namjene, imenovani su povjerenici civilne zaštite, pravne osobe i udruge građana u sustavu civilne zaštite. Jedanput godišnje analizirano je stanje sustava u prethodnom razdoblju. Izrađeni su i usvojeni godišnji plan razvoja sustava kao i Plan razvoja u četverogodišnjem razdoblju. U Proračunu su predviđena finansijska sredstva za razvoj i podizanje sustava civilne zaštite na višu razinu.

U području usvojenosti strategija, normativne uređenosti i izrađenosti planskih dokumenata potrebno je poraditi, te izraditi Standardne operativne postupke za djelovanje gotovih snaga kod brzo narastajućih prijetnji, posebno za dobrovoljna vatrogasna društva na području Općine. Potrebno je odrediti objekte za sklanjanje i odrediti voditelje istih.

U skladu s navedenim, stanje strategije, normativnog uređenja i planova civilne zaštite ocjenjeno **je ocjenom 1 – vrlo visoka spremnost** budući da je postotak pozitivnih odgovora 84,62%.

Tablica 108: Prikaz ocjene stanja strategije, normativnog uređenja, planova civilne zaštite

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	x

8.1.2. Sustav javnog upozoravanja

Tablica 109: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, sustav javnog uzbunjivanja

Sustav javnog uzbunjivanja	Ocjena	
	da	ne
Sva naselja pokrivena sirenama s kojima se može objaviti nastupanje opće opasnosti.		ne
Uspostavljena razmjena podataka između izvršnog tijela Općine i Službe civilne zaštite Vukovar o mogućim brzo narastajućim prijetnjama velikom nesrećom.	da	
Postoji li obveza vatrogasnih postrojbi s područja Općine da obavijeste izvršno tijelo o intervencijama s opasnim tvarima ili kod prijetnje buktajućim požarom većeg opsega?	da	
Jesu li poznata područja koja mogu biti zahvaćena brzo narastajućim ugrozama velikom nesrećom od bujica ili tehničko-tehnoloških ugrožavanja s opasnim tvarima?		ne
Je li stanovništvo upoznato s mogućim posljedicama velikih nesreća i načinom provedbe samozaštite i organizirane zaštite?	Da	
Postoje li sirene kod posjednika opasnih tvari kod kojih su moguće ozbiljne izvan lokacijske posljedice?		ne

Izvor: Općina Tovarnik

Općina razmjenjuje podatke sa Službom civilne zaštite Vukovar, te će jedna i druga strana biti pravovremeno obavještena o nastupanju prijetnje koja može izazvati veliku nesreću. Vatrogasne postrojbe s područja Općine obavještavaju izvršno tijelo o intervencijama, posebno o onima koje uključuju opasne tvari.

Stanovništvo je upoznato sa posljedicama velikih nesreća i upoznati i s načinom provedbe samozaštite i organizirane zaštite. Potrebno je zahtijevati od posjednika opasnih tvari postavljanje sirena za slučaj nesreće s izvan lokacijskim posljedicama.

U skladu s navedenim, stanje sustava ranog upozoravanja ocjenjeno je **ocjenom 3 – niska spremnost**, iz razloga jer je u gore navedenoj tablici postotak pozitivnih odgovora 50,00%.

Tablica 110: Prikaz ocjene stanja sustava javnog uzbunjivanja

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	X
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	

8.1.3. Stanje svijesti o prioritetnim rizicima

Tablica 111: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, stanje svijesti o prioritetnim rizicima

	Ocjena	
	da	ne
Je li Stožer CZ raspravljao o prijetnja i mjerama odgovora na iste, naročito o štetama izazvanim u posljednje dvije godine, te mjerama kako su se mogle sprječiti ili bar ublažiti?	da	
Je li predstavničko tijelo raspravljalo o prioritetnim prijetnjama, području ugrožavanja, posljedicama, načinu preventivne zaštite, potrebnim troškovima za podizanje svijesti ugroženog stanovništva, provedbi obrane od prijetnji, te operativnih mjera ublažavanja posljedica i sanacije stanja ugroženog područja u posljednje dvije godine?	da	
Jesu li u ugroženim mjesnim odborima, odnosno naseljima organizirane javne tribine o prijetnjama, mogućim posljedicama neželjenog događaja, te načinu samozaštite ugroženog stanovništva?	da	
Dali su organizirane vježbe sklanjanja, evakuacije i spašavanja stanovništva iz ugroženih područja u posljednje dvije godine?	da	
Jesu li ostali sudionici (liječničke ekipe, povjerenici civilne zaštite, timovi civilne zaštite i drugi) upoznati s načinom djelovanja prijetnje, njihovom ulogom u reagiranju na prijetnje, te posebno načinu samozaštite od iste?	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Stožer i predstavničko tijelo je raspravljalo o prijetnjama od velikih nesreća i mjerama zaštite stanovništva lokalno stanovništvo je upoznato s mogućim posljedicama neželjenih događaja kao i načinu samozaštite.

Organizirane su vježbe u kojima su sudjelovali svi sudionici.

U skladu s navedenim stanje svijesti pojedinaca i odgovornih tijela ocjenjeno je **ocjenom 1 – vrlo visoka spremnost**, iz razloga što je postotak pozitivnih odgovora 100,00%.

Tablica 112: Prikaz ocjene stanja svijesti o prioritetnim rizicima

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	X

8.1.4. Prostorno planiranje i legalizacija građevina

Tablica 113: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, prostorno planiranje i legalizacija građevina

Prostorno planiranje i legalizacija građevina	Odgovor	
	da	ne
Jesu li prostornim planom definirane posebno vrijedne poljoprivredne površine, šumska područja, parkovi prirode, područja pogodna za odlaganje neopasnog otpada i komunalnog otpada, način odvodnje zaobalnih voda, način zaštite od otvorenih vodnih tijela, bujičnih voda itd.?	da	
Jesu li doneseni urbanistički planovi naselja i gospodarstva i jesu li u njima za građenje izostavljena područja u kojima zaštita nije djelotvorna (inundacijska područja, aktivna klizišta, područja s teškim posljedicama kod tehničko-tehnološkim nesreća)?	da	
Je li u područjima prioritetnih ugrožavanja utvrđen broj nelegalnih objekata koji imaju dvojbenu otpornost na posljedice djelovanja tih prijetnji?		ne
Jesu li za spomenute prijetnje propisani posebni urbanistički uvjeti koji osiguravaju otpornost izgrađenih građevina?		ne

Izvor: Općina Tovarnik

Prostornim planom Općine definirane su poljoprivredne površine, šumska područja, način odvodnje zaobalnih voda, način zaštite od otvorenih vodenih tijela, bujičnih voda, te se isti redovno ažurira. Pri izradi Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih, kulturnih dobara i okoliša izrađeni su posebni zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u kojima su propisani uvjeti koji osiguravaju povećanu otpornost izgrađenih građevina na prioritetne prijetnje. Doneseni su urbanistički planovi naselja i gospodarstva.

Potrebno je ustanoviti evidenciju o broju nelegalnih objekata u područjima prioritetnih ugrožavanja koji imaju dvojbenu otpornost na posljedice djelovanja tih prijetnji te propisati posebne urbanističke uvjete koji osiguravaju otpornost izgrađenih građevina.

U skladu s navedenim stanje prostornog planiranja, izrade prostornih i urbanističkih planova i planskog korištenja poljoprivrednog zemljišta ocjenjeno je **ocjenom 3 – niska spremnost**, iz razloga što je postotak pozitivnih odgovora 50,00%.

Tablica 114: Prikaz ocjene stanja, prostorno planiranje i legalizacija građevina

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	X
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	

8.1.5. Ocjena fiskalne situacije i njene perspektive

Tablica 115: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, ocjena fiskalne situacije i njene perspektive

Ocjena fiskalne situacije i njene perspektive	Odgovori	
	da	ne
Jesu li predviđena finansijska sredstva za realizaciju spomenutih preventivnih mjera?	Da	
Jesu li predviđena finansijska sredstva za provedbu mjera reagiranja u slučaju prijetnje velikom nesrećom?	da	
Jesu li predviđena finansijska sredstva za povrat u funkciju ugroženog područja (Proračunska rezerva).	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Općina je u svom Proračunu predviđela finansijska sredstva za realizaciju preventivnih mjera. Predviđena su sredstva za provedbu mjera reagiranja u slučaju prijetnje velikom nesrećom te za povrat u funkciju ugroženog područja.

Sukladno navedenom stanju fiskalnih kapaciteta Općine i finansijske perspektive za razvoj sustava civilne zaštite ocjenjeno je **ocjenom 1 – vrlo visoka spremnost**, iz razloga što je postotak pozitivnih odgovora 100%.

Tablica 116: Prikaz ocjene stanja, ocjena fiskalne situacije i njene perspektive

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	X

8.1.6. Ocjena Stanje baze podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja

Tablica 117: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, ocjena stanja baza podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja

Stanje baza podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja	Odgovori	
	da	ne
Je li ustrojena baza podataka o pripadnicima operativnih snaga CZ-a?	da	
Je li uspostavljena baza podataka o elementarnim nepogodama i štetama koje su iste prouzročile?	da	
Postoji li baza podataka o poremećajima u radu kritične infrastrukture?		ne
Baze podataka se redovito ažuriraju.	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Općina je sukladno važećim pozitivno pravnim propisima ustrojila bazu podataka o pripadnicima operativnih snaga s područja Općine. Uredno se vodi evidencija o elementarnim nepogodama i nastalih štetama uslijed navedenih.

Kako bi se ova kategorija podigla na još višu razinu potrebno je ustrojiti i uredno voditi bazu podataka o otkazima kritične infrastrukture na području Općine.

U skladu s navedenim stanje baze podataka ocjenjeno je **ocjenom 2 – visoka spremnost**, iz razloga postotak pozitivnih odgovora 75,00%.

Tablica 118: Prikaz ocjene stanja, ocjena stanja baza podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	x
Vrlo visoka spremnost	1	

8.1.7. Zbirna ocjena spremnosti samouprave u području preventive

Tablica 119: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, zbirna ocjena

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive	Brojčana ocjena	Ocjena
strategija, normativno uređenje i planovi	Vrlo visoka spremnost	1
sustav javnog uzbunjivanja	Niska spremnost	3
stanje svijesti o prioritetnim rizicima	Vrlo visoka spremnost	1
prostorno planiranje i legalizacija građevina	Niska spremnost	3
ocjena fiskalne situacije i njene perspektive	Vrlo visoka spremnost	1
ocjena stanja baza podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja	Visoka spremnost	2
Ukupna ocjena	Visoka spremnost	2

Konačna ocjena je srednja vrijednost ocijenjenih kategorija zaokružena na najbliži cijeli broj. U skladu s navedenim **konačna ocjena spremnosti Općine u području preventive je 2 – visoka spremnost.**

8.2. Područje reagiranja

8.2.1. Spremnost odgovornih i upravljačkih tijela jedinica samouprave

Tablica 120: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja, spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta

Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta	Odgovori	
	da	ne
Je li izvršno tijelo upoznato (osposobljeno) sa svojim ovlastima i odgovornostima za odgovarajući primjenu mjera u slučaju nastupajuće prijetnje velikom nesrećom, odnosno zna li koji su mu resursi na raspolaganju?	da	
Poznaje li izvršno tijelo prioritetne rizike, moguće neželjene posljedice koje isti mogu izazvati, mjere i opseg snaga koje treba pri tome angažirati?	da	
Je li izvršno tijelo odredilo osobu koja ima u opisu poslova vođenje baze podataka i operativnu pripremu za djelovanje operativnih snaga pri povećanoj prijetnji rizika nastanka velike nesreće?	da	
Poznaje li Stožer prioritetne rizike, moguće neželjene posljedice koje isti mogu izazvati, mjere, opseg i način angažiranja potrebnih snaga za zaštitu, spašavanje, te sanaciju posljedica velike nesreće?	da	
Ima li Stožer u svom sastavu odgovarajuće operativno osoblje za imenovanje terenskog koordinatora provedbe mjera civilne zaštite (bar za prioritetne prijetnje)?	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Načelnik Općine je upoznat sa svojim ovlastima i odgovornostima za pravodobnu primjenu odgovarajućih mjera u slučaju nastupajuće prijetnje velikom nesrećom kao i resursima koji mu stoje na raspolaganju u provedbi istih.

Načelnik poznaje prioritetne prijetnje i moguće neželjene posljedice istih. Kao i načelnik, Stožer je također upoznat s gore navedenim pitanjima. Osobni ustroj Stožera je takav da jamči mogućnost imenovanja terenskog koordinatora za svaku od prioritetnih prijetnji.

Sukladno navedenom, spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta Općine ocjenjeno je **ocjenom 1 – vrlo visoka spremnost** iz razloga što je postotak pozitivnih odgovora 100,00%.

Tablica 121: Prikaz ocjene stanja, spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	X

8.2.2. Spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite

Tablica 122: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja, spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite

Spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite	Odgovori	
	da	ne
Jesu li snage vatrogastva opremljene, osposobljene i kapacitirane za provedbu mjera u slučaju pojave prioritetne prijetnje i njenih rizika?	da	
Je li Stožer civilne zaštite opremljen, osposobljen i kapacitiran za provedbu mjera u slučaju pojave prioritetne prijetnje i njenih rizika?	da	
Jesu li povjerenici civilne zaštite i voditelji skloništa opremljeni i osposobljeni za provedbu mjera u slučaju pojave prioritetne prijetnje i njenih rizika?	da	
Je li Tim civilne zaštite opće namjene opremljen, osposobljen i kapacitiran za provedbu mjera u slučaju pojave prioritetne prijetnje i njenih rizika?	da	
Jesu li pravne osobe od interesa za provedbu mjera civilne upoznate sa zadaćama i jesu li izradile Operativni plan?	da	
Jesu li udruge građana uključene u sustav zaštite i spašavanja upoznate sa svojim zadaćama u sustavu?	da	

Izvor: Općina Tovarnik

Vatrogasne postrojbe s područja Općine su opremljene, osposobljene i kapacitirane na način da mogu pravodobno i učinkovito provoditi mjere u slučaju pojave prioritetne prijetnje i njenih rizika.

Da bi tim civilne zaštite bio operativno sposoban potrebno je nastaviti postupak opremanja osobnim zaštitnim i materijalno-tehničkim sredstvima. Nužno je opremiti i Stožer civilne zaštite Općine.

U skladu s navedenim, spremnost operativnih kapaciteta Općine Tovarnik ocjenjeno je **ocjenom 1 – vrlo visoka spremnost**, iz razloga što je u gore navedenoj tablici postotak pozitivnih odgovora 100%.

Tablica 123: Prikaz ocjene stanja, spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	X

8.2.3. Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta

Tablica 124: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja, stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta

Mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta	Odgovori	
	da	ne
Posjeduje li Općina satelitske mobilne telefone za nositelje pojedinih aktivnosti na terenu?		ne
Posjeduje li Općina mobilne radio uređaje ili mobilne telefone za nositelje pojedinih aktivnosti na terenu?		ne
Posjeduje li Općina transportna sredstva za prijevoz operativnih snaga na teren?		Ne
Može li Općina osigurati transportna sredstva za prijevoz operativnih snaga na teren?	Da	

Izvor: Općina Tovarnik

Općina ne raspolaže satelitskim mobilnim telefonima kao ni mobilnim radio uređajima, međutim može osigurati klasične mobilne telefone za potrebe nositelja pojedinih aktivnosti na terenu. Općina ne posjeduje transportna sredstva za prijevoz operativnih snaga na teren ali može osigurati ista.

Sukladno navedenom, stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta Općine ocjenjeno je ocjenom 1 – vrlo niska spremnost, iz razloga što je u gore navedenoj tablici postotak pozitivnih odgovora 25,00%.

Tablica 125: Prikaz ocjene stanja, stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta

Opisna ocjena	Brojčana ocjena	Ocjena
Vrlo niska spremnost	4	X
Niska spremnost	3	
Visoka spremnost	2	
Vrlo visoka spremnost	1	

8.2.4. Zbirna ocjena spremnosti odgovarajućeg reagiranja jedinice lokalne/područne samouprave na prioritetne rizike velike nesreće

Tablica 126: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja, zbirna ocjena

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja	Brojčana ocjena	Ocjena
spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta	Vrlo visoka spremnost	1
spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite	Vrlo visoka spremnost	1
stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta	Vrlo niska spremnost	4
Ukupna ocjena	Visoka spremnost	2

8.3. Prikaz spremnosti civilne zaštite

Tablica 127: Zbirna ocjena spremnosti civilne zaštite

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite	Brojčana ocjena	Ocjena
Područje preventive	Visoka spremnost	2
Područje reagiranja	Visoka spremnost	2
Zbirna ocjena spremnosti civilne zaštite	Visoka spremnost	2

8.4. Zaključak o stanju sustava civilne zaštite

8.4.1. Za područje preventive

Nakon vrednovanja pojedinih kategorija koji određuju spremnost sustava civilne zaštite u području preventive donosi se konačna ocjena u pogledu sposobnosti provođenje preventivnih mjera. Kategorije u području preventive su ocijenjene kako je prikazano u narednoj tablici.

Tablica 128: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive, zbirna ocjena

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje preventive	Brojčana ocjena	Ocjena
strategija, normativno uređenje i planovi	Vrlo visoka spremnost	1
sustav javnog uzbunjivanja	Niska spremnost	3
stanje svijesti o prioritetnim rizicima	Vrlo visoka spremnost	1
prostorno planiranje i legalizacija građevina	Niska spremnost	3
ocjena fiskalne situacije i njene perspektive	Vrlo visoka spremnost	1
ocjena stanja baza podataka i podloga za potrebe planiranja reagiranja	Visoka spremnost	2
Ukupna ocjena	Visoka spremnost	2

Konačna ocjena je srednja vrijednost ocijenjenih kategorija zaokružena na najbliži cijeli broj. U skladu s navedenim **konačna ocjena spremnosti Općine u području preventive je 2 – visoka spremnost.**

Da bi se spremnost civilne zaštite u području preventive potrebno je provoditi ili dodatno unaprjeđivati njegove sastavnice koje se ocijenjene ocjenom 3 (niska spremnost). U ovom slučaju to su sastavnice sustava koje se odnose na sustav javnog uzbunjivanja i prostorno planiranje i legalizaciju građevina.

Da bi se sastavnice sustava koje se odnose na sustav javnog uzbunjivanja i prostorno planiranje i legalizaciju građevina unaprijedila potrebno je:

- Sva naselja pokriti sirenama za javno uzbunjivanja te zahtijevati i od posjednika opasnih tvari isto
- Potrebno je ustanoviti evidenciju o broju nelegalnih objekata u područjima prioritetnih ugrožavanja koji imaju dvojbenu otpornost na posljedice djelovanja tih prijetnji te propisati posebne urbanističke uvjete koji osiguravaju otpornost izgrađenih građevina.

8.4.2. Za područje reagiranja

Nakon vrednovanja pojedinih kategorija koji određuju spremnost sustava civilne zaštite u području preventive donosi se konačna ocjena u pogledu sposobnosti reagiranja. Kategorije u području reagiranja su ocijenjene kako je prikazano u narednoj tablici.

Tablica 129: Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja, zbirna ocjena

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite, područje reagiranja	Brojčana ocjena	Ocjena
spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta	Vrlo visoka spremnost	1
spremnost operativnih kapaciteta civilne zaštite	Vrlo visoka spremnost	1
stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta	Vrlo niska spremnost	4
Ukupna ocjena	Visoka spremnost	2

Konačna ocjena je srednja vrijednost ocijenjenih kategorija zaokružena na najbliži cijeli broj. U skladu s navedenim **konačna ocjena spremnosti Općine u području reagiranja je 2 – visoka spremnost.**

Da bi se sastavnica sustava koja se odnosi na stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta unaprijedila potrebno je:

- izvršiti analizu potreba vlastitih operativnih snaga za satelitskim mobilnim telefonima i mobilnim radio uređajima te transportnim sredstvima i planirati finansijska sredstva za njihovu nabavu.

8.4.3. Za područje sustava civilne zaštite jedinice lokalne samouprave u cjelini

Nakon vrednovanja pojedinih kategorija koji određuju spremnost sustava civilne zaštite u cjelini (preventiva i reagiranje) donosi se konačna ocjena kako je prikazano u narednoj tablici..

Tablica 130: Zbirna ocjena spremnosti civilne zaštite

Sastavnice/aktivnosti sustava civilne zaštite	Brojčana ocjena	Ocjena
Područje preventive	Visoka spremnost	2
Područje reagiranja	Visoka spremnost	2
Zbirna ocjena spremnosti civilne zaštite	Visoka spremnost	2

Konačna ocjena je srednja vrijednost ocijenjenih kategorija zaokružena na najbliži cijeli broj. U skladu s navedenim konačna ocjena spremnosti Općine u području spremnosti civilne zaštite **u cjelini je 2 - visoka spremnost.**

Jedan od bitnih faktora procjene spremnosti sustava civilne zaštite je spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta svih čelnih osoba za provođenje zakonom utvrđenih operativnih obveza u fazi reagiranja sustava civilne zaštite na razinama njihove odgovornosti i spremnosti stožera civilne zaštite , te spremnost koordinatora na mjestu izvanrednog događaja .

O sposobljenost se procjenjuje na temelju podataka o pothađanju programa obrazovanja za izvršenje zakonskih obveza u sustavu civilne zaštite, te stvarnog rada u realnoj situaciji.

Uvjebanost se procjenjuje na temelju podataka o sudjelovanju u organizaciji i provođenju svih vrsta vježbi civilne zaštite u određenom vremenskom roku.

Stožerne vježbe treba održavati i dalje jer su prijeko potrebne i najlakše ih je provoditi jer ne zahtijevaju veći angažman operativnih snaga, već samo stožera.

Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite je dokument kojim se planira provođenje konkretnih mjera i aktivnosti sa dinamikom njihove realizacije, utvrđenim nositeljima, suradnicima i konkretnim rokovima za njihovu realizaciju. Analiza sustava civilne zaštite, kao dio ove Procjene može poslužiti kao kvalitetna podloga za izradu Plana razvoja sustava civilne zaštite.

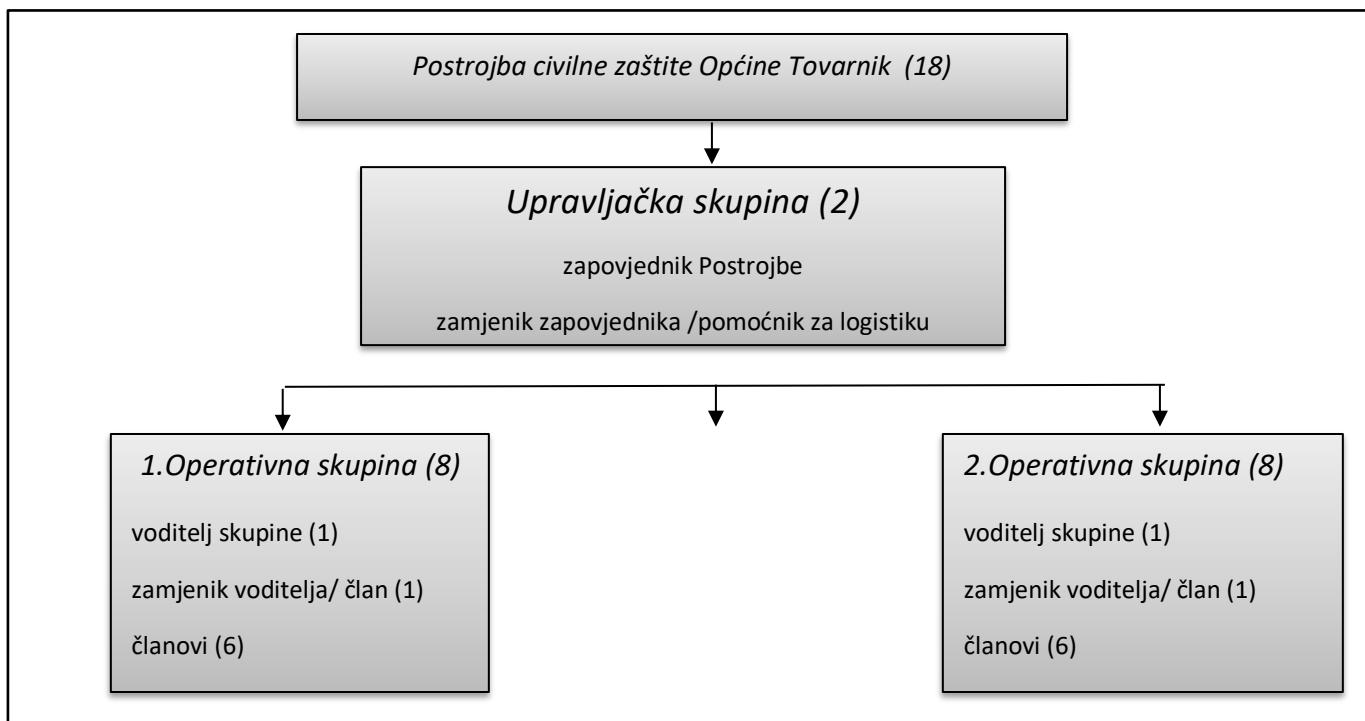
Godišnjom analizom stanja sustava civilne zaštite prati se napredak implementacije ciljeva, utvrđuje novo stanje, redefiniraju prioriteti, ocjenjuje doprinos nositelja i sudionika u provođenju mjera i aktivnosti iz Plana razvoja CZ, analizira financiranje sustava kao i realizacija svih drugih aktivnosti od značaja za provođenje revizije planova razvoja sustava CZ.

Kvalitetno sačinjena analiza trebala bi pružiti cjelovitu sliku o stanju sustava CZ i u tom smislu trebala bi biti što konkretnija.

Postrojba civilne zaštite opće namjene (Uredba o strukturi i sastavu postrojbi Civilne zaštite „NN“ 27/17)

Trenutna Postrojba civilne zaštite Općine, broji 26 pripadnika. Predlaže se smanjenje postrojbe na minimalan broj članova 18

Grafički prikaz 388: Struktura i broj pripadnika Postrojbe opće namjene

Prilikom popune postrojbe uskladiti sastav skupina sa izvorima popune na slijedeći način:

1. Operativna skupina popunjava se sa pripadnicima sa mjestom prebivališta u naselju Tovarnik
2. Operativna skupina popunjava se sa pripadnicima sa mjestom prebivališta u naselju Ilacha

Prije početka aktivnosti oko popune postrojbe bilo bi korisno izvršiti analizu broja pripadnika DVD-a , te točno utvrditi koliko koje društvo treba/ima operativnih vatrogasaca koji se angažiraju u protupožarnoj zaštiti, a koliko je pridruženih članova. Pridružene članove je moguće rasporeediti u Postrojbu CZ opće namjene. Popunjavanje postrojbe ovim pripadnicima ima višestruke prednosti što bi u konačnosti omogućilo bitno povećanje operativne sposobnosti postrojbe i racionalno trošenje finansijskih sredstva u sustavu zaštite i spašavanja.

Sukladno članku 3. stavak 1. Uredbe načelnik Stožera CZ treba donijeti Operativni postupovnik kojim, među ostalim, treba biti definirano:

- organizacijski prikaz sa dužnostima i odgovornostima pripadnika postrojbe,
- osobni i materijalni ustroj,
- aktivnosti po svim fazama djelovanja,

-
- plan veza,
 - plan sigurnosti,
 - plan logističke potpore,
 - dokumentiranje i izvještavanje,
 - plan komunikacije sa medijima

Povjerenici Civilne zaštite (*Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite, „NN“ 69/16*)

Postojećem Odlukom je imenovano _____. Slijedeći članak 21. spomenute Uredbe za prostor Općine potrebno je imenovati 6 povjerenika i 6 zamjenika od čega za naselje Tovarnik treba imenovati 8 povjerenika/zamjenika, što je veće od postojećeg broja. Kako je Uredba eksplicitna u određivanju broja povjerenika i ne dovodi u nikakvu vezu procijenjeni rizik sa potrebnim brojem povjerenika/zamjenika eventualno smanjenje broja je moguće postići detaljnom analizom prostora.

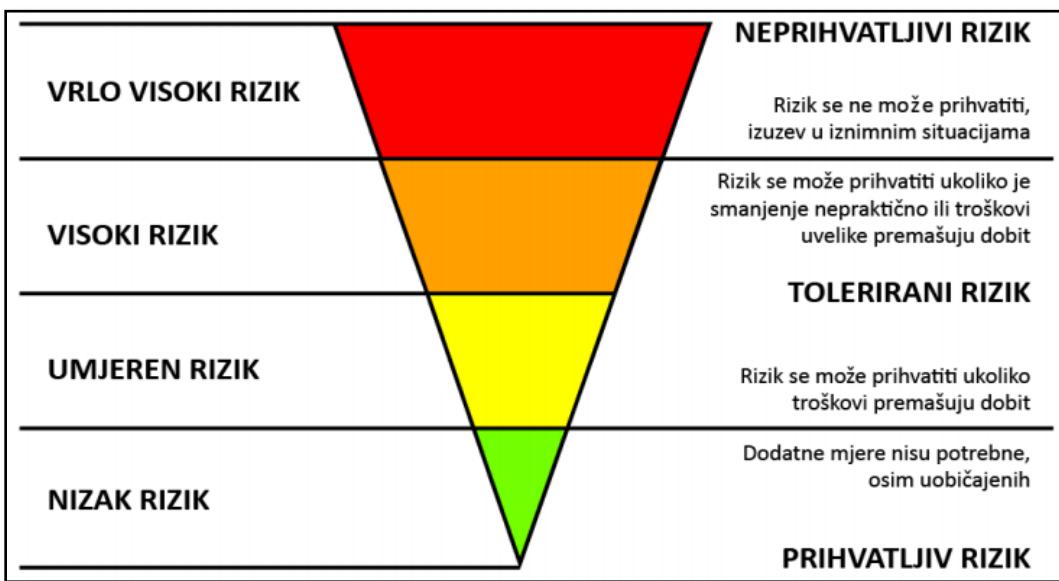
Tablica 131: Pregled potrebnih povjerenika/zamjenika za prostor općine Tovarnik

Naselje	Broj stanovnika	Povjerenici	Zamjenici povjerenika	Ukupno
TOVARNIK	1.385	4	4	8
ILAČA	682	2	2	4
UKUPNO:	2067	6	6	12

Povjerenike i zamjenike povjerenika imenuje izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave iz redova obveznika civilne zaštite koji žive u zgradama, ulicama ili naselju za koje područje će se rasporediti na dužnosti povjerenika civilne zaštite.

9. VREDNOVANJE RIZIKA

Grafički prikaz 39: Shema vrednovanja rizika razinom matrice rizika (lijevo), prema ALARP¹⁴ načelu (desno)

Posljednji korak u procesu izrade procjene rizika je vrednovanje rizika. Ono se provodi primjenom ALARP načela što je vidljivo iz prethodnog grafičkog prikaza.

Prema ALARP načelu rizici su svrstani u tri razreda:

- **PRIHVATLJIV RIZIK** - Dodatne mjere nisu potrebne, osim uobičajenih.
- **TOLERIRANI RIZIK** - Rizik se može prihvatiti ukoliko troškovi premašuju dobit ili rizik se može prihvatiti ukoliko je smanjenje nepraktično ili troškovi uvelike premašuju dobit.
- **NEPRIHVATLJIVI RIZIK** - Rizik se ne može prihvatiti, izuzev u iznimnim situacijama.

Vrednovanje rizika služi kao podloga za odlučivanje o važnosti pojedinih rizika, odnosno odlučuje se da li će se rizik prihvatiti ili će se poduzimati mjere za njegovo umanjivanje.

Glavna radna skupina provodi vrednovanje rizika te izrađuje tablični pregled po scenarijima prijetnji velikom nesrećom i unosi brojčane vrijednosti izračunatih rizika za vjerojatne scenarije s najgorim mogućim posljedicama.

Prema tablici rizike smo podijelili u tri područja i polja označili bojama:

- **Crveno** – neprihvatljivi rizici,

¹⁴ As Low As Reasonably Practicable

- **Narančasto** – tolerantni rizici,
- **Zeleno** – prihvatljivi rizici.

U obrazloženju su opisani rezultati i razlozi vrednovanja.

Tablica 132: Prikaz prijetnji (scenarija) s vrijednostima izračunatih rizika

PRIJETNJE (SCENARIJ)	BROJČANA VRIJEDNOST RIZIKA	OCJENA PRIHVATLJIVOSTI	OBRAZLOŽENJE
<i>Poplave izazvane izlijevanjem vodenih tijela</i>	3 (3,3)	TOLERANTNO	Vjerljost velike nesreće je iznimno mala. Pravne osobe su u obvezi provođenja mjera za smanjivanje rizika, a mjere i aktivnosti u slučaju nesreće provode odgovorne službe s područja općine Tovarnik.
<i>Ekstremne temperature – toplinski val</i>	4 (5,3)	TOLERANTNO	Cijelo područje Općine je ugroženo. Tehničke mjere nije moguće provesti, ali slijede se upute i obavijesti stanovništvu od DHMZ-a.
<i>Ekstremne temperature - suša</i>	3 (3,2)	TOLERANTNO	Klimatske promjene na ovaj rizik utječu u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Opažen je značajan trend sušnih razdoblja na istoku Slavonije pa tako i na području Općine, stoga se trebaju provesti mjere prilagodbe uzimajući u obzir sve promjene.
<i>Olujno nevrijeme s tučom</i>	3 (3,3)	TOLERANTNO	Vjerljost velike nesreće je sa umjerenim učincima. Općina ne može utjecati na pojavnost.
<i>Epidemije i pandemije</i>	4 (5,3)	TOLERANTNO	Cijelo područje Općine je ugroženo. Tehničke mjere nije moguće provesti, ali slijede se upute i obavijesti stanovništvu od Zavoda za javno zdravstvo. Preventivne mjere nisu na razini Općine pa je područje tolerantno.
<i>Nesreće s opasnim tvarima- industrijske nesreće -</i>	2 (1,4)	TOLERANTNO	Vjerljost velike nesreće je iznimno mala. Pravne osobe su u obvezi provođenja mjera za smanjivanje rizika, a mjere i aktivnosti u slučaju nesreće provode vatrogasne postrojbe s područja Općine.
<i>Nesreće s opasnim tvarima u cestovnom prometu</i>	2(1,3)	PRIHVATLJIVO	Vjerljost velike nesreće je iznimno mala. Pravne osobe su u obvezi provođenja mjera za smanjivanje rizika, a mjere i aktivnosti u slučaju nesreće provode vatrogasne postrojbe s područja Općine .
<i>Nesreće s opasnim tvarima u željezničkom prometu</i>	1 (1,2)	PRIHVATLJIVO	Vjerljost velike nesreće je iznimno mala. Pravne osobe su u obvezi provođenja mjera za smanjivanje rizika, a mjere i aktivnosti u slučaju nesreće provode vatrogasne postrojbe s područja Općine.

10. OBRADA RIZIKA

Prema izvršenom vrednovanju rizika dobiveni utvrđeno je da se svi obrađeni rizici nalaze u razredu tolerantnih i prihvatljivih rizika.

Tolerantni rizici:

Poplave izazvane izljevanjem vodenih tijela

Ovaj rizik je moguće smanjivati mjerama i aktivnostima redovitog čišćenja vodotoka 3. i 4. reda za čije je stanje odgovara Općina. Za vodotoke 1. i 2. reda odgovorne su Hrvatske vode. Iz toga razloga ovaj rizik je potrebno podijeliti u smislu njegova smanjenja.

Suša

Klimatske promjene na ovaj rizik utječu u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju i nemaju utjecaja na život i zdravlje ljudi te kritičnu infrastrukturu. Ovaj rizik se ne može prihvatiti budući da Općina nema finansijsku moć za izgradnju sustava za navodnjavanje čime bi se ovaj rizik mogao smanjiti, stoga se prenosi na višu teritorijalnu jedinicu.

Ekstremne temperature – toplinski val

Ugroženo je cijelo područje Općine. Stanovnici preventivnim mjerama mogu utjecati na smanjenje rizika. Rizik je moguće prihvatiti.

Olujno nevrijeme s tučom

Tuča uzrokuje najveće štete na ratarskim kulturama te voćarstvu, vinogradarstvu, šumarstvu nanoseći biljkama mehanička oštećenja lisne površine i ploda, može oštetiti pokrove i ostakljenja na građevinskim objektima, ozbiljno oštetiti vozila, a takva može izazvati i teže ozljede osoba. Državni hidrometeorološki zavod provodi obranu od tuče i sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna. Rizik je moguće smanjiti.

Epidemije i pandemije

Cijelo područje Općine je ugroženo. Stanovnici preventivnim mjerama mogu utjecati na smanjenje rizika. Rizik je moguće prihvatiti.

Industrijske nesreće

Rizik nije moguće prihvatiti i prenosi se na pravne osobe, korisnike opasnih tvari koje su u obvezi provođenja mjera za smanjivanje rizika.

Prihvatljivi rizici:

Nesreće s opasnim tvarima u cestovnom prometu

Rizik se prenosi se na pravnu osobu (Hrvatske autoputeve) koja upravlja cestovnom infrastrukturom i u obvezi je provođenja mjera za smanjivanje rizika.

Nesreće s opasnim tvarima u željezničkom prometu

Rizik se prenosi se na pravnu osobu koja upravlja željezničkom infrastrukturom (Hrvatske željeznice) i u obvezi je provođenja mjera za smanjivanje rizika.

11. ZAKLJUČAK O RIZICIMA I SMJERU VOĐENJA POLITIKE

Procjena sadrži rezultate obrade i podatke prikupljene prilikom obrade scenarija i izračuna rizika. Izrađena je sukladno Smjernicama za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Vukovarsko-srijemske županije, svi dobiveni rezultati su međusobno usporedivi za područje cijele Županije.

U postupku izrade Procjene korišteni su svi raspoloživi službeni izvori podataka, službena državna statistika, službene baze podataka JLP(R)S, dokumenti znanstvenih institucija. Ovaj dokument je prvenstveno namijenjen da JLP(R)S odredi prioritetne prijetnje te na osnovu toga omogući provođenje preventivnih mjera i aktivnosti, mjera samozaštite ugroženog stanovništva, te organizirano i koordinirano provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite.

Prema Procjeni rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku određene su prijetnje koje se moraju obrađivati za područje Vukovarsko-srijemske županije :

- Poplave izazvane izlijevanjem kopnenih vodenih tijela,
- Ekstremne temperature,
- Epidemije i pandemije.

Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Vukovarsko-srijemske županije dodane su prioritetne prijetnje koje nisu karakteristične za područje općine Tovarnik, te stoga u ovoj Procjeni nisu ni razmatrane.

Odlukom Radne skupine dodane su prijetnje kako slijedi:

- Ekstremna suša
- Olujno nevrijeme s tučom
- Tehničko –tehnološka nesreća – industrijske nesreće
- Tehničko-tehnološka nesreća u cestovnom prometu
- Tehničko-tehnološka nesreća u željezničkom prometu

Prilikom obrade svih štetnih posljedica korišteni su svi raspoloživi podaci koji se prvenstveno odnose na Općinu Tovarnik, ali u nedostatku određenih podataka korišteni su podaci vezani za Vukovarsko-srijemsку županiju te podaci iz Državne procjene rizika od katastrofa .

Sukladno procijenjenosti stanja izrađene su zadane standardizirane matrice rizika po svakom scenariju. Potom je izvršena analiza sustava civilne zaštite u Općine te vrednovanje rizika po ALARP načelima. Sažetak Procjene rizika od velikih nesreća na području, na kraju procesa izrade ove procjene, iskazan je u tabličnom pregledu Registra rizika.[\(prilog 8\)](#)

Osim poplava i ekstremno visokih temperatura, rizika koji mogu imati najveće učinke i posljedice na području Općine radna skupina je odabrala i pojavu - sušu, kao pojavu koja permanentno više od desetljeća

stvara najveće štete. Kako je poljoprivreda jedna od temeljnih djelatnosti na prostoru ona izaziva velike materijalne štete. Smanjenju ovog rizika nije moguće na razini Općine, samostalno kao tijela javne-lokalne vlasti. To prioritetno moraju rješavati vlasnici obradivih površina te Županija i nadležna ministarstva. Rješavanje navodnjavanja (sustavno) svakako je prioritet.

Prioritetnim se smatraju i aktivnosti oko sustavnog održavanja kanalske mreže 3. i 4. koja je u nadležnosti Općine i održavanje ostale kanalske mreže u nadležnosti Hrvatskih voda, kako bi se spriječila plavljenja koja su se događala u godinama sa ekstremnim padalinama.

Velike nesreće su one pojave koje mogu masovno ugroziti stanovnike (život i zdravlje), dobra i okoliš u ratu i u miru. U svim fazama procesa ovlađavanja potreban je angažman niza državnih i privatnih organizacija i pojedinaca različitih specijalnosti. Zajednica se mora baviti krizama i prije nego se one dogode, a mora i pomoći i u oporavku od posljedica kriza. Upravljanje u krizama ili izvanrednim stanjima jedna je od najsloženijih ljudskih djelatnosti i nije ju jednostavno provoditi.

Ovakve situacije od čelnika jedinica regionalne i lokalne samouprave traže njihov dodatno i specifično angažiranje u smislu mogućnosti brzog i efikasnog odgovora na njih. Čelnici jedinica regionalne i lokalne samouprave (župan, gradonačelnici i načelnici općina) dužni su i ovlašteni upotrijebiti sve materijalne i ljudske potencijale, koji im stoje na raspolaganju, u prevladavanju krizne situacije. Na taj način štite sigurnost stanovnika i materijalnih dobara na području svoje odgovornosti.

Kvalitetno izgrađen sustav civilne zaštite ne događa se sam po sebi nego je rezultat dugogodišnjeg sistematskog rada i ulaganja određenih finansijskih sredstava u njega. Sustav će efikasno odgovoriti na krizne situacije samo u slučaju kada je prethodno organizacijski dobro osmišljen i izbalansiran.

Kako je sustav civilne zaštite u cjelini ocijenjen ocjenom 3 (niska spremnost) postoji još puno prostora za njegovo daljnje unaprjeđivanje osobito u području preventive sa mjerama i aktivnostima koje su preporučene u tom poglavljju.

12. POPIS SUDIONIKA IZRADE PROCJENE RIZIKA ZA POJEDINE RIZIKE

<i>Poplave izazvane izlijevanjem vodenih tijela- plavljenje branjenih i nebranjenih površina</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Matej Mijić	
<i>Ekstremne vremenske prilike (suša, ekstremne temperature, olujno nevrijeme)</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Matej Mijić	
<i>Epidemije i pandemije</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Ivan Džunja	
<i>Tehničko tehnološke nesreće, industrijske nesreće</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Ivan Ivanković	
<i>Tehničko tehnološke nesreće, nesreće u cestovnom prometu</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Ivan Ivanković	
<i>Tehničko tehnološke nesreće, nesreće u željezničkom prometu</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant. Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ. Općina Tovarnik: Ivan Ivanković	

<i>Vrednovanje sposobnosti odgovora na prijetnje</i>	
Koordinator: načelnik Općine,	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant.	
Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ.	
Općina Tovarnik: Ivan Ivanović	
<i>Vrednovanje rizika</i>	
Koordinator: načelnik Općine,	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant.	
Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ.	
Općina Tovarnik: : Ivan Ivanović	
<i>Zaključne ocjene</i>	
Koordinator: načelnik Općine	Nositelj: Općina Tovarnik
Izvršitelji: IN konzalting d.o.o, Slavonski Brod, konzultant.	
Za konzultanta: Kristina Mihić, bacc.admin.publ.	
Općina Tovarnik: : Ivan Ivanović	

13. KARTE RIZIKA

[Prilog 9](#) - Poplava

[Prilog 10](#) - Toplinski val

[Prilog 11](#) - Suša

[Prilog 12](#) - Olujno nevrijeme s tučom

[Prilog 13](#) - Epidemije i pandemije

[Prilog 14](#) - Industrijske nesreće

[Prilog 15](#) - Tehničko tehnološke nesreće u cestovnom prometu

[Prilog 16](#) - Tehničko tehnološke nesreće u željezničkom *prometu*